לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', כ"ז בשבט תשמ"ח, 15 בפברואר 1988 / שנת מ"ח מס' 13574 / המחיר 1.20 ש"ח כולל מע"מ

אשה ובנה נהרגו בתאונה בלהבים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

בתאונת דרכים קטלנית שהייתה אמש, נהרגו אשה בת 68 ובנה בן ה-50. האב, בן 78, נפצע קשה. שלושתם תושבי קיראון.

התאונה ארעה כאשר חיפושית מסוג "פולקסוואגן" שהייתה בדרכה מכיוון להבים אל כביש באר-שבע — תל-אביב. מכונית טרנזיט של משטרה-צבאית שחצתה את הצומת התנגשה בעוצמה בחיפושית. החיפושית הועפה למרחק של כ-30 מטרים, נוסעיה נותרו לכודים, וצוות כיבוי-אש נאלץ לחלץ אותם באמצעות ריתוך הרכב.

גם נהג הטרנזיט נפצע, באורח בינוני. אנשי הניידת לטיפול נימרץ טיפלו בפצועים בסיוע שני רופאים שהגיעו למקום באקראי: דיקן הפקולטה לרפואה של אוניברסיטת בן-גוריון פרופ' גליק וד"ר ליאור רוזנברג מן המחלקה לכירורגיה פלסטית ב"סורוקה".

שני חיילים נעצרו בחשד שקברו חיים 4 נערים

צפויים מעצרים נוספים וחושדים שגם מתנחלים השתתפו במעשה הנורא ■ הארבעה ניצלו בידי תושבי הכפר

מאת מנחם ענברי, כתבנו הצבאי אבי בניהו, עזרא אבירן וכתבתנו המדינית דלית שחורי

צה"ל עצר אתמול שני חיילים, וצפויים מעצרים נוספים, בפרשת החשדות, שבכפר סאלם קברו חיילי צה"ל ומתנחלים ארבעה צעירים ערביים בעודם בחיים, ותושבי הכפר הוציאו אותם מן העפר כשהסתלקו החיילים והמתנ-

(המשך בעמוד 8)

אש"ף: "השיבה" תפליג היום מיוון

נקבעו מקומות מפגש לעיתונאים ■ לא ידוע שם האונייה

מאת ז'אן כהן, כתב "על המשמר" ביוון

אתונה. — ספינת המתנחלים, המכונה גם ספינת "השיבה", תפליג מנמל [illegible], אך לא תהיה זו ספינה יוונית או ערבית — הודיע אתמול [illegible] הדיפלומט של אש"ף באתונה, פואד אל-ביטאר.

[illegible] 24 שעות.

[illegible]

11.00 לפני-הצהריים, עליכם להיות באחד המלונות הבאים: "פרזידנט", "הלטון" ואיני "האינטרקונטיננטל", ושם ימתינו לכם אוטובוסים שיסיעו אתכם לאניה."

עוד הודיע ביטאר, כי האוניה תפליג בנתיב המקורי שנקבע לה, כלומר, תעגון בינתיים בלארנקה, בקפריסין.

הוא הכחיש בתוקף שמועות שונות, שלפיהן תפליג האוניה מנמל בתורכיה וכל המבקשים להצטרף למסע יוטסו לנמל זה בעוד מועד.

אל-ביטאר מסר עוד, כי יפליגו באוניה 130 מגורשים בלוויית מאות עיתונאים ומשקיפים.

בישראל נודע, כי הישראלים שטסו לקפריסין, כדי להצטרף שם למסעה של האוניה, יצאו היום בדרכם לאתונה ובכוונתם לעלות על סיפון האוניה בנמל היווני שממנו תפליג.

נערה דרוזית משוועת לעזרה בעוד בני משפחתה נלקחו לחקירה. (צילום: בועז לניר)

שש שנים לסיפוח הגולן: התנגשויות חמורות בין אלפי דרוזים ושוטרים

תינוקת ממג'דל שאמס נפגעה מגאז מדמיע ■ ארבעה שוטרים נפצעו — אחד קשה ■ הטלפונים בכפר נותקו למשך היום ■ 30 נעצרו — צפויים עוד מעצרים

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

12. — אלף תושבים [illegible] ארבעת הכפרים בצפון הגולן, שבתו אתמול במלאות שש שנים להחלת החוק הישראלי עליהם. התנגשויות חמורות עם המשטרה, במשך כל היום.

בכפר מג'דל שאמס: החנויות היו סגורות, התלמידים לא הגיעו לבתי-הספר ואף [illegible] לא יצאו לעבור בישראל. כבר בשעה 6.00 בבוקר נראו קרוב ל-1500 שוטרים ואנשי מישמר הגבול בארבעת הכפרים בגולן, משעתו

(המשך בעמוד 16)

צבן מוכן להסיר חסינותו ולעמוד לדין

חוזר הביקורת ועומד מאחורי דבריו במוצ"ש

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות, מוטי במוק ובצלאל עמיקם, כתבי "על המשמר"

ח"כ יאיר צבן הודיע אתמול, כי הוא מוכן להסיר את חסינותו בעיקבות התגובות שקראו להעמידו לדין על דברים שאמר בעצרת "שלום עכשיו" שהתקיימה במוצאי-שבת בירושלים (הנוסח המלא של דבריו — ראה ב"על היום", עמוד 7).

לדברי צבן, אין הוא חוזר מקריאתו לרבין להכריז בפומבי, כי פקודות מסוימות הן בלתי-חוקיות בעליל, ואל לחיילים למלא אותן. צבן אמר: התביעה להסרת חסינותי היא תביעה פסולה מבחינה משפטית ופרלמנטרית, אך אעתר לה ברצון כמעשה יוצא-דופן, רק כדי לאפשר לבית המשפט לומר את דברו בפרשה קשה זו.

הוא מציין, כי נוכח המתרחש בשטחים ראה לעצמו חובה מצפונית להעלות למרכז סדר היום הציבורי את שאלת היחס לפקודות בלתי חוקיות בעליל. "דווקא כמי ששולל את הסירוב לשרת בשטחים, וקורא לצעירים בעלי מצפון להישמע לצו הגיוס, אני רואה עצמי מחויב להגן על חיילים צעירים אלה מפני תופעות של סחף יצרי, שנאה ונקם, המביאות לאותן פקודות בלתי חוקיות בעליל" — אמר צבן.

מנכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, וח"כ ר"צ, רן כהן, רחו אתמול מרישות את התקפות הימין ותוגים במערך על דברים שאמרו שלשום יאיר צבן ורן כהן בהפגנת "שלום עכשיו" בירושלים.

שלשום, מייד לאחר הדיווח "בקול ישראל" על דברי צבן, דרש ח"כ "התחיה", מאיר כהן אבידוב, מהיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, וח"ד ועדת הכנסת מיכה רייסר, כי יפעלו להסרת חסינותו של צבן.

אתמול הצטרפו לכהן אבידוב גאולה כהן (התחיה), מיכאל איתן ושרים גלזר תסה (ליכוד-חרות). איתן קרא לחברי מפ"ם לקרוא לסדר את מוכידם המדיני. לדעתו, אין צבן סמכות צבאית ולפיכך איננו יכול לקבוע מה הן הפקודות החוקיות. גם שניים מח"כ העבודה, שלדור ונחמיאס, תקפו אתמול בחריפות את צבן וכהן.

גורמים משפטיים אמרו אתמול, כי דבריו של צבן עומדים במבחן משפטי. לדעתם, אין להשתמש בכוח לשמו והדברים נועדו להרתיע על שימוש בכוח שלא כדין. כתבנו מציין, כי בשעתו נאמר בפסק הדין בפרשת כפר קאסם, כי סימן של פקודה בלתי חוקית בעליל — מן הדין שיתנוסס כדגל שחור מעל לפקודה הנתונה וככתובת אוהרה האומרת: אסור.

אנשי משפט אמרו לכתבנו, כי ח"כ יאיר צבן לא עשה דבר בלתי חוקי אלא קרא לשר הביטחון לאכוף את שלטון החוק. המושג של פקודה בלתי חוקית בעליל לא מתעורר, כי צבן איננו נותן פקודות.

אין להכות כדי לשבור עצמות, שכן יש במעשה זה שימוש מוסרו כוח כבוונה להפוך אנשים לבעלי מום.

להרוס רכוש ולשבור טלוויזיות בעת חיפוש — חרס שלא לצורך. אם אנשים מכלים חמתם ברכוש לא להם זוהי פעולה אסורה.

לענות נערים כדי שיגלו שמות זורקי אבנים — עינויים אסורים שופעות לנרדי קבעה הלכה בעניין זה.

אכן פקודות בלתי-חוקיות

הימין תוקף את דבריו של חבר הכנסת יאיר צבן בהפגנת "שלום עכשיו" – תוך סילוף דבריו וכוונותיהם – כאילו הייתה בהם "המרדה" של חיילי צה"ל לא למלא פקודות. לא רק שהצהרתו של צבן היתה לגיטימית, אלא שהיא גם מתחייבת מן המציאות, מן הדיווחים הרבים על מעשים חריגים חמורים (שגם צמרת צה"ל מודה בהם), שלעיתים מתבצעים לאחר שהחיילים קיבלו פקודות בלתי-חוקיות. פנייתו של צבן כוונה ישירות אל שר הביטחון, יצחק רבין, והוא אשר נדרש להסביר לחיילים שאין הם חייבים למלא פקודות בלתי-חוקיות.

צה"ל מנהל מלחמה חסרת-תקדים בקורותיו, מלחמה של צבא נגד אוכלוסייה, בעיקר נגד ילדים מיידי אבנים, זקנים ונשים. העיתונות מלאה דיווחים, מהם מסמרי-שער, על מעשי אלימות של חיילים ושוטרים נגד האוכלוסייה המתקוממת. כאשר הכוח מופעל לא רק לשם הפרת הסדר אלא כענישה והפחדה המלווה בשבירת עצמות והרס רכוש פרטי בבתיהם של הפלשתינים, צה"ל עצמו מודה במקצת מהמעשים המכוערים הללו, ומנהל חקירות מצ"ח, אלא שתוצאותיהן בוששות לבוא. בינתיים נמשך גל האלימות הזאת ואף מקבל ממדים חמורים ביותר. שר הביטחון והרמטכ"ל טוענים, כי חיילי צה"ל "מתודרכים היטב", כדי להבחין בין פעולה מותרת לבין אלימות אסורה. אך הבטחות אלה אינן מוצאות את ביטוין בשטח. לכן צודק ח"כ צבן בפנותו לשר הביטחון, כדי שיסביר לחיילים, כי חלק מהפקודות הן בלתי חוקיות בעליל, ולקרוא לחיילים שלא למלאן. התקדים של משפט כפר קאסם משנות ה-50 יכול לשמש גיבוי חוקי ומוסרי לפנייה כזאת. כזכור, בוצע אז טבח של אזרחים תמימים מפשע, והמשפט לא זו בלבד שלא קיבל את טענת הנאשמים כי פעלו על פי הפקודה, אלא קבע מפורשות, כי חובה עליהם שלא למלא פקודה שהיא בלתי-חוקית.

פנייתו של ח"כ צבן אינה פוגעת בצה"ל, אלא באה להגן עליו בפני הפיכתו לכוח צבאי משוחרר מכל הנורמות שצה"ל התפאר בהן בעבר. [illegible] צה"ל, בטרם החריג יהפך לנורמה, [illegible]. הימין, שאין לו כל תשובה מדינית למתרחש בשטחים, מעוניין בהידרדרות נוספת בין צה"ל לבין האוכלוסייה, בתקווה [illegible] חדמים תעשה את הסיכוי לפתרון המדיני לבלתי-אפשרי. אך כל מי שעדיין מסוגל לחשוב בשפיות, יראה בדברי ח"כ צבן פנייה מוצדקת, בעיתוי הנכון, פנייה המשרתת את הדאגה האמיתית לביטחון, ולשמו הטוב של צה"ל.

ציורמצב

מפת בכורות / יהושע יהושע

לא מטורף דיו

הבמאי אבי כהן והתסריטאי יצחק גינסברג ניסו קומדיה ישראלית אחרת, אולי רצו לתת מענה אינטליגנטי לקומדיות הבורקס, סרטי המתיחות ולקומדיות נעורים אויליות, שהיו לנציגים הכמעט בלעדיים של הומור קולנועי ישראלי.

אל הווי ישראלי תל-אביבי הם ביקשו לצקת מנות הומור ונונסנס. אלא שהכוונות, גם אם טובות היו, אינן עומדות במבחן התוצאה. קיימים קווי עלילה מסוימים, שעיסוקם ביהושע יהושע המתפרנס מכתיבת ספרות פורנוגרפית, המתבקש לכתוב ביוגרפיה של ג'יגולו בשם בועז, בטרם הלה חוזר בתשובה, ובמהלך התהליך מתאהב ביעל, חברתו המלצרית של בועז.

אבל העלילה אגבה העיקר. על השלד הסיפורי היה כנראה להיות נוסחתו לבדיחותיה נטולות הפואנטה של קבוצת המטורפים הבריטית, חבורת המונטי פייטון. אבל ההומור בסרט אינו מטורף דיו. המצבים הרמיוניים אינם אבסורדיים והאנרכיה אינה כל-כך אנרכיסטית, גם אם יש ניצוצות פה ושם.

הסרט יבש מדי. המאמץ להצחיק כושל כמעט לאורך כל

אברי גלעד (עומד) ומתי סרי ב"יהושע יהושע"

הדרך ולעיסת המלים הארכנית מתישה ומייגעת. טעות חמורה חלה בליהוקו של הסרט, שרוב צוותו נטול כשרונות קומיים, כשעיקר הבעיה נעוצה באיש הרדיו אברי גלעד בתפקיד הראשי, המתקשה לשאת סרט שלם שהורכב על-פי כישוריו.

אמרו שהסרט נתפר לקהל יעד מיוחד ומסוים, קהל שצריך לתפוס ראש אחד עם יוצרי הסרט ומשתתפיו. כנראה שבאמת צריך כאן ראש מיוחד.

דני ודע

חשוב למגדלי כותנה וציבור החקלאים

יום עיון בנושא:

"ייעול ההשקייה בכותנה"

יתקיים בקיבוץ גבת ביום שלישי (השבוע) 16.2.88

בסדר היום:

עד 09.30 – התכנסות וכיבוד קל

מאיר בן-מאיר, מנכ"ל משרד החקלאות – עתיד הכותנה ומשק המים

סם דוט, כלכלן מועצת הכותנה – ענף הכותנה לאן?

עזרא טבג – אורך אופטימאלי של שלוחות טפטוף

שאול אברמוביץ (תלמי-יוסף) – גידול כותנה בדילוגים

דוד צביאלי, מנכ"ל ארגון עובדי המים – שיקולים בבחירת מערכת השקייה לכותנה

אחרי ארוחת הצהריים – יתקיים סיור מודרך במפעל "פלסטרו"

ציבור החקלאים מוזמן

עמוד אחורי — "על המשמר"

מן הכורסא / סיבה למסיבה

נוגעים בכאב

אחרי ששבענו מהשטחים וקראנו שטחים וחקרנו שטחים, ושלושה ערבים מתים הם בקושי ידיעת-משנה להצהרה אותה. ואנחנו דור שני לשואה היום, כאשר היא פורצת דרך כל צינורות היצירה, דרך "עיין ערך אהבה" של גרוסמן, ודרך

פוליקר — שר וכואב

של מפקד פלוני בעמוד-פנים, וידיעה על אודות יהודי מצוע היא — עיין — ידיעת-משנה בעמוד ראשון, אחרי כל אלה יש משהו מרומם את הנפש בנגיעה בכאב אחר, בסיסי יותר בהוויה הישראלית, כאב שההוויה העכשווית מטנפת אותו ומשחיתה אותו, והוא כאבם של יעקב גלעד ויהודה פוליקר, בין האפר והאבק. שהרי כולנו דור שני לשואה, גם אם אבותינו ברחו משם בזמן, או נולדו כאן או בהרי האטלס. היינו דור שני לשואה כאשר היינו ילדים קטנים ודחינו את זכרון השואה ואת דבר השואה, וגם הורינו דחו "קידוש" של הספרי, ועכשיו בתפר בין האמנות והבידור, בתקליט האחרון של גלעד ופוליקר.

ב"סיבה למסיבה" שתק פוליקר, כדרכו, אבל כשקם לשיר התרחש נס האמנות, והנהמה עברה ממנו אלינו. אחר-כך חזרה הנהמה הזו לגיב הסלוניקאי, והתברר עוד דבר: שאין אמנות ישראלית טובה שאינה קונה את אחיותה באיזשהו מקום שם. והתברר גם, שאם אנשי עולם הפופ עוסקים באופן נכון ואמיתי בחיים ובכאב, הם זוכים בכל הקופה.

דוביק רוזנטל

רעל / עוד שטחים

הַמִּתְנַחֲלִים בָּאִים!

הַמִּתְנַחֲלִים בָּאִים! הַמִּתְנַחֲלִים בָּאִים!
לְהִלָּחֵם בָּרֶשַׁע,
וּלְלַמֵּד אֶת הָרֵעִים,
פִּרְקֵי הַיּוֹם – בְּיֶשַׁ"ע.

הַמִּתְנַחֲלִים בָּאִים! הַמִּתְנַחֲלִים בָּאִים!
עוֹבֵר חַיִל בַּחַלְחוּל
וּבְעַנְבַּתָה רְפָאִים
וּבְקַדּוּם בִּלְבּוּל.

בְּמִשְׁמְרוֹת מְזֻיָּנִים
וּבְשֵׁם חִבַּת-צִיּוֹן,
לְאַט לְאַט הַכֹּל הוֹפְכִים
לְאֶרֶץ לְבָנוֹן.

הַמִּתְנַחֲלִים בָּאִים! הַמִּתְנַחֲלִים בָּאִים!

קובי לוריא

רק רקע / מהומות בבנגלאדש

עולם שלישי כמנהגו

חידה: מיהי המדינה המוסלמית הנידחת, בה מצטופפים 107 מיליון בני-אדם, בראשה נשיא שעלה בהפיכה צבאית, ומולו שתי תנועות אופוזיציה מונהגות בידי נשים? (רמז המקום מגיע לחדשות רק אחרי גשמי מונסון, שמטביעים כך וכך מהתושבים ומותירים אי-אלה מאות-אלפים אחרים ללא קורת-גג).

תשובה: בנגלאדש — שזכתה לכותרות בהקשר מכובד יותר רק פעמיים: ב-1947, כאשר הודו הבריטית חולקה בין תושביה ההינדים והמוסלמים, למדינות העצמאיות הודו ופקיסטאן (האחרונה כללה גם את שטח בנגלאדש של היום, שכונה "פקיסטאן המזרחית"); וב-1971, כאשר מלחמת אזרחים הסתיימה בעצמאותה המוחלטת תחת שמה הנוכחי.

מיד אחרי העצמאות הלכה המדינה הצעירה בדרך הנדושה של הפיכות צבאיות, כלכלה כושלת, פיצוץ אוכלוסייה ושאר רעות חולות. בהפיכה האחרונה, ב-1982, תפס את השלטון הנשיא הנוכחי, מוחמד ארשאד. הוא היה נשאר בשמחה בשלטון עד קץ כל הדורות, אבל שתי מפלגות האופוזיציה — השמאלית, בהנהגת הגברת חאסינה ואזד, והימנית-דתית, שבראשה הגברת חאלדה זיא — לא התלהבו מהרעיון. בסוף נובמבר, כשנציגי האופוזיציה עמדו להתפטר מהפרלמנט, נשבר ארשאד והכריז על בחירות חדשות ב-3 במארס. בשלב ראשון, נבחרו בשבוע שעבר נציגים מקומיים. למרבה הצער, הסתיימו הבחירות במרחץ דמים (כבראה ביוזמה מלמעלה) של 100 הרוגים, ובזיופי קלפיות למכביר. עכשיו סביר להניח, כי מפלגות האופוזיציה יחרימו את הבחירות וכי ארשאד יחזיר את שתי הגברות שבראשן לבית הכלא, שם במקו בשנים האחרונות. בשלב הבא יבואו כנראה יד חזקה, משטר חרום וכו', שלא נדע מצרות, גם בשוק אצל אחרים.

מצע-בחירות בבנגלאדש

ידון אמותי

מדף / סיפורת-תרגום

מין, פחד ודמעות

נואל בארבר, "טאנאמרה", מאנגלית: חוה לוטן; עטיפה: דוד קדם; זמורה, ביתן — מוציאים לאור; 1988; 621 עמודים.

היה זה שיעור בהיסטוריה, לצפות באותו שבוע בסרט "הקיסר האחרון" ולקרוא את טאנאמרה. לחוות מול המסך את גסיסתה של קיסרות סין, מול אויבים מבית ויטאנים מחוץ, ובין שורות הספר את פרפוריה האחרונים של האימפריה הבריטית — והפעם בסינגפור.

אף כי הספר קצת מתקתק, קצת בנוי במבנה "שושלתי" אופייני — עדיין נשאר מרתק ומלמד. מרתק — בגלל כל המרכיבים המאפיינים שמרתקים מיליונים אל מאות הפרקים של "שושלת" ו"דאלאס": כסף, מין, פחד ודמעות. ומלמד — ראשית — את אשר אירע באותו אזור בירת, לגבינו, לפני ובזמן מלחמת העולם השנייה, אך חלקה שאותו אהבתי אומר שאפשר לנצח את "השיטה". אפשר להיאבק בדעות קדומות, אפילו הן בין-גזעיות, ולהביס אותן.

לסיכום: יותר מ"שושלת" או "דאלאס" אך פחות, הרבה פחות, מאפוסים היסטוריים מהסוג של ד"ר ז'יוואגו למשל.

אפי לנדאו

עורך "עמוד-אחורי": אפי לנדאו

שלושה מבכירי פת"ח נהרגו בהתפוצץ מכוניתם בלימסול

אש"ף: ה"מוסד" הוא שביצע את המעשה ■ פלג באש"ף טוען לאחריות לרצח

זה מה שנותר ממכונית ה"פולקסוואגן גולף" שפוצצה אתמול על שלושה יושביה – מבכירי פת"ח – בלימאסול, בקפריסין. (צילום: איי.פי.)

לימסול. — שלושה מאנשיו הבכירים של יאסר ערפאת נהרגו אתמול בצהריים בהתפוצץ מצצה במכוניתם בעיר החוף הקפריסאית לימסול. השלושה נהרגו במקום ומכוניתם מדגם "פולקסוואגן גולף", התרסקה כליל.

יועץ של יאסר ערפאת, באסם אבו-שריף, האשים את ה"מוסד" הישראלי, כי הוא שגרם למותם של השלושה. אבו-שריף מסר טלפונית מאתונה, לכתב סוכנות הידיעות הצרפתית בניקוסיה, כי "שלושת הקורבנות הפלשתינים" הם מוחמד בחיס, שכינויו אבו-קאסם, אל"מ מרואן קיאלי וסא"ל מוחמד סולטן, שלושתם בכירים מאנשי ערפאת.

תקרית זו היא "חלק מהמלחמה הטרוריסטית והפושעת שמנהל האויב הציוני. אחרי מעשיה הפושעים והמרצאים בשטחים הכבושים, נוקטת עתה ישראל במעשי רצח," אמר אבו-שריף.

מקורות של אש"ף אמרו, כי קאיאלי היה הממונה על עניינים הומניטריים בלבנון ושני האחרים היו מעורבים בפעילות בשטחים.

מנהל משרד אש"ף בניקוסיה, סמיר אבו-גזאלה, אמר, כי השלושה היו קצינים בפת"ח, בפלג של ערפאת, וקאיאלי היה גם חבר המועצה הצבאית העליונה של אש"ף. סולטן היה כבן 40 והשניים האחרים כבני 20. לסולטן היתה נתינות לבנונית, בחייס השתמש במסמכותיו בדרכון של תימן הצפונית ולקאיאלי היה דרכון מרוקאני.

גזאלה מסר, כי השלושה נסעו בדרכם לארוחת-צהריים, בהתפוצץ מכוניתם. גופות שניים מהם הועפו למרחק של כ-20 מטרים מן המכונית והשחתו עד לבלי הכר.

אלמוני, שדיבר באנגלית רצוצה, התקשר אמש טלפונית עם סוכנות הידיעות הקפריסאית והודיע, כי השלושה הוצאו להורג על-ידי "ארגון הקדושים המעונים על-שם לויטננט-קולונל ראסם אל-ג'ול", משום שהיו מעורבים ברציחתו של אל-ג'ול, שהיה מבכירי המפקדים של "כוח 17", יחידת-עילית של "אל-פתח". אל-ג'ול היה מפקד אזור צידון מטעם "כוח-17", כאשר נחטף באוגוסט אשתקד וגופתו נקובת-הכדורים נתגלתה כעבור יומיים.

(ער, עי"צ)

פירושו של דבר

אורי הורוביץ

מכה ל"גיזרה המערבית"

ראשי הפת"ח הזדרזו אמש להגיב במהירות על מותם של שלושה מאנשיהם הבכירים בקפריסין. כאשר בכיר ההרוגים הוא מראשי "הגיזרה המערבית" של הפת"ח. הודעות הגינוי של סגנו של ערפאת, אבו ג'יהאד, ועוזרו הבכיר, באסם אבו-שריף, והודעת האבל של הנהלת הפת"ח, מעידים על חשיבות האנשים. גם האשמת שרותי המודיעין בישראל שידם היתה במותם מוכיח את החשיבות שמיחסים הפת"ח לשלושה.

ה"גיזרה המערבית" של הפת"ח משמשת כזרוע הפיגועים הראשית של הארגון בשטחים ובישראל, הוקמה אחרי 67' וידה היתה בעבר במעשי הרצח המתועבים ביותר נגד אזרחים בישראל, בהם הפיגוע באוטובוס בכביש החוף. על ה"גיזרה המערבית" אחראי אישית אבו ג'יהאד והיא מחולקת לוועדות כגון ועדת ירושלים, ועדת עזה וכו'. שלושת הרוגי קפריסין היו מראשי ועדות אלה.

יצוין, שאחרי שאש"ף התפנה מלבנון ב-82', החליטו באש"ף להעביר חלק ממפקדותיהם המבצעיות לקפריסין כקרש קפיצה לפיגועים נגד ישראל. דווקא בימים אלה, בהם מכריז ערפאת שהוא מתכונן לעבור לשלב השני בהתקוממות בשטחים ולהתחיל להפעיל נשק חם נגד צה"ל. מכה כזו היא פגיעה באלה שעלולים להיות הזרוע המבצעת של הוראה כזאת.

צלצול מהיר

אלישבע איילון

זאב בוים, ראש עיריית קריית-גת: העיר תרוויח ממכירת "פולגת"

מכירת מניותיה של "פולגת" נעשתה, כך נדמה, בחשאי. האם גם לך נודע דבר העיסקה רק אתמול?

— לי נודע ביום שישי, בשיחה שקיימתי עם רב פולק. אתמול בבוקר דיברתי עם מנכ"ל "כלל", אהרון דברת, ואז נודע לי שהעיסקה עדיין לא הושלמה, אך הפרסומים שהופיעו אתמול בעיתונות הם בעיקרון נכונים.

האם תהיה לעיסקה השפעה על ציבור העובדים של "פולגת"?

— אין לעיסקה שום השפעה על העובדים ולא על קריית-גת, ובוודאי לא הרושם שמנסים ליצור כאילו ייפגעו העובדים ויהיו פיטורים. זה רק מכניס מתח מיותר וללא הצדקה.

ובכל-זאת, המכירה הזו שונה ממכירות אחרות בסדר גודל שכזה.

— כן בהחלט, בניגוד לדוגמאות אחרות, כמו למשל כאשר רכשה קונצרן "כלל" את "כיתן דימונה", חברה שהייתה כושלת ונזקקה להתייעלות. כאן מדובר בתשלובת מבוססת, בגוף פרטי ומשגשג שהחזיק את עצמו שנים. ואני, שמכיר את ישראל ורב פולק, יודע את הקשרים שהתפתחו במשך השנים בין משפחת פולק ובין הקהילה בקריית-גת, אני יודע שיש להם דאגה אמיתית לעיר וזו גם אחת הסיבות שבגללה נולדה העיסקה עם "כלל". בתנאים שהתפתחו במשק הישראלי ומתוך ראייה לעתיד, החליטה משפחת פולק להבטיח את המשך קיומה של תישלובת חזקה, מבוססת ומצמיחה. קריית-גת רק תרוויח מכל העיסקה.

צו הבאה נגד סוחר הקרקעות שמואל עינב

נשיאת בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, השופטת חנה אבנור, הוציאה אתמול צו הבאה נגד סוחר הקרקעות שמואל עינב, כיוון שלא הופיע לבית-המשפט, כדי להעיד במשפטם של יצחק ינאי ואלי ישראלי — הנאשמים במתן שוחד לאבי צור, מי שהיה עוזרו של סגן שר החקלאות לשעבר, מיכאל דקל.

שולץ: יוקרתי על כף המאזניים; אקדיש מירב זמני למזרח-התיכון

מאת כתב "על המשמר" בארה"ב וכתבתנו המדינית דליה שחורי

שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ החליט להקדיש את מירב זמנו, בחודשים שנותרו עד סיום כהונתו של הממשל הנוכחי, לתהליך השלום במזרח התיכון. שולץ אמר למקורביו, כי הוא יחלק את סדר-היום שלו בין המגעים עם הסובייטים (לקראת הפסגה במוסקווה על הסכם צימצום החימוש הגרעיני האסטרטגי) לבין טיפול ביוזמת השלום שלו למזרח התיכון.

שולץ הביע אופטימיות לגבי סיכויי ההתקדמות של התהליך, והדגיש, כי אלמלא היה רואה תקווה להישגים, לא היה נוסע למזרח התיכון.

"יוקרתי ואמינותי האישית מונחות כאן על כף-המאזניים," אמר שולץ והוסיף, כי הוא מתכוון להיעזר בריצ'ארד מרפי ובפיליפ חביב, אולם הוא יודע, כי רוב העול יפול על שכמו.

שולץ אמר, כי הדרישה הירדנית לתאריך-יעד הגיונית והוא תומך בה. הוא דוחה את הביקורת שנמתחה על התבטאותו בדבר החלת העיקרון של שטחים תמורת שלום, ואמר, כי אי-אפשר יותר לשחק במחבואים וכי ישראל יודעת היטב שזהו העיקרון המונח בבסיסה של החלטה 242 ושל כל גילויי המדיניות האמריקנית לגבי המזרח התיכון, מאז פורסמה תוכנית רוג'רס ועד יוזמת רייגן מ-1982.

שולץ היה גם אופטימי לגבי הסיכויים שבריה"מ תבקש למלא תפקיד חיובי בתהליך השלום במזרח התיכון.

ינסה לשכנע את שמיר

עמדה דומה משתמעת מדיווחים מוושינגטון שהתקבלו בירושלים, לפיהם מתכוון שולץ להיות מעורב בתהליך המדיני שיזמה ארה"ב ולהפגין דביקות של ממש ביוזמה זו. על-פי התבטאות שולץ, נשיא ארה"ב רייגן מחויב אישית ליוזמה זו. שולץ אמר עוד, כי יעשה מאמץ לשכנע את ראש הממשלה, יצחק שמיר, להסכים לעיקרי היוזמה האמריקנית.

מקורות בלשכת ראש הממשלה הבהירו אתמול, כי ליוזמה האמריקנית נוספו באחרונה יסודות שלא היו בה לפני שבועות אחדים, כאשר הזמין שולץ את מזכיר הממשלה, אליקים רובינשטיין, כדי להעלות לפניו לראשונה את הקווים המנחים של היוזמה האמריקנית, כדי שימסרם לשמיר. נודע, כי באותו שלב עדיין לא דיבר שולץ על "אירוע בינלאומי" ועל כך שהמו"מ על הסדר-הקבע יתחיל בדצמבר, בין אם יסתיים עד אז מו"מ האוטונומיה ובין אם לא. כמו כן, לא דיבר שולץ על כך, שהסדר-הקבע יהיה מבוסס על "שלום תמורת שטחים". שולץ הרגיש באותן שיחות, שרצון הממשל הוא לעבור מענייני נוהל לענייני מהות, אך לא התקיים בירור לגבי תוכן המהות.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

הרמן יעקבי

שנפטר לאחר מחלה קשה

ההלוויה תצא היום, יום ב' 15.2.88 כ"ז בשבט תשמ"ח, בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני ברח' דפנה 5 תל-אביב ובשעה 3.00 בבית העלמין בחולון, בשער החדש.

בנו וכלתו: אורי ודליה יעקבי
בתו וחתנו: עליזה וחגי אשר
נכדיו: חגית, עמית, זהר, רז, אריאלה ועופרה
אחיו: עו"ד פאול י. יעקבי
גיסתו: אנמי פוזנר וב"ב
וגיסו: פריץ רבוב וב"ב

השבעה בבית המנוח בתל-אביב רח' ארנון 23

יקירנו

ד"ר יוסף-מיקי מרטונוביץ'

איננו

ההלוויה תצא היום, יום שני 15.2.88, בשעה 14.00, מביתו ברמת-גן, רח' קריניצי 60, לבית העלמין בקרית שאול.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

נא להמנע מביקורי תנחומים.

המשפחה

ביום השלושים למות חברתנו

רחל גרשוני ז"ל

נתייחד עם זכרה ביום שלישי, 16.2.88, בשעה 21.00 בחדר האוכל.

המשפחה
וקיבוץ כפר מסריק

במלאות שנה לפטירתו של בננו-חברנו

גיל רונן ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום רביעי 17.2.88 בשעה 15.30

המשפחה
וקיבוץ רמת-השופט

"על המשמר"
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: ראובן רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 37 88 33
חשבון בבנק הדואר מס' 4-43360
המען למכתבים: שירות שקדואר נעל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St, Tel-Aviv 67771 Phone: 37 88 33 Telex: 34 16 52
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102-121, טל: 233161, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008
חיפה: 33134 רח' סבאר 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040

גז מדמיע מול אבנים במג'דל שאמס — בהפגנה לציון שש שנים לסיפוח הגולן

600 שוטרים נאבקו כל יום אתמול ביידוי אבנים מהגגות, והסתייעו במסוק שהשליך רימוני גז ● בגולן מחכים לסיבוב הבא – יום עצמאות סוריה ב-8 באפריל

(צילום: בועז לניר)

ההפגנה במג'דל שאמס אתמול

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

ב-8.00 בבוקר נראתה אתמול הכיכר המרכזית של מג'דל שאמס כשטח כבוש. שש מאות שוטרים הצטופפו במקום הצר ליד כלי-רכב ושריוניות, ומנעו מהפגנה של מאות רבות של צעירים להיכנס דרך רחובות צדדיים למרכז הכפר. ההפגנה היתה במחאה על סיפוח הגולן, במלאת שש שנים לשביתת המחאה על החלת החוק הישראלי בגולן.

נכבדים דרוזים, כוהני-דת, מנהיגים פוליטיים וראשי המשפחות הגדולות בכפר ניהלו משא ומתן עם הפיקוד הבכיר של המשטרה כדי למנוע התנגשות בין שני הצדדים. המשטרה סירבה להיעתר לבקשתם של המנהיגים, לאפשר תהלוכה סמלית וקצרה, אולם נראה בעליל, שמאות הצעירים אינם ששים לפשרות, ומחפשים דווקא עימות עם המשטרה שרוכזה בכוחות גדולים שלא היו כדוגמתם.

הרחוב המרכזי של הכפר היה מלא מאות שוטרים וכמוהו גם הכיכר המרכזית, מעשרות גגות ששלטו על האזור, יידו צעירים ורוזים אבנים על השוטרים. אלה השיבו מדי פעם במטר של רימונים וגז מדמיע, מסוק של המשטרה שחג מעל כל העת, ניסה לאתר את מוקדי יידוי האבנים, וירה רימוני גז-מדמיע לעבר המפגינים.

רובו של הכוח המשטרתי העצום נותר ללא תעסוקה, ועיקר העבודה נעשתה על-ידי קצינים בכירים, בליווי כמה שוטרים ואנשי משמר הגבול, שהסתערו מפעם לפעם על זורקי אבנים כדי לפזרם, ולרגע נאלצו להימלט מתחת למטר אבנים מכל הגגות.

לקראת הצהריים פקעה סבלנותם של השוטרים, והם החלו לעצור מפגינים, אך באיפוק רב. לא ראינו בעת מעצרם של הצעירים וכמה מבוגרים מעשים של אלימות יתרה. קולותיהם של מפקדי פלוגות ממשמר-הגבול וקציני משטרה בכירים הורו כל העת, לא לנהוג בעצורים באלימות.

בשעות הצהריים החלו שוטרים לירות כדורי-גומי לעבר המפגינים שעל גגות הבתים, לאחר שכמה שוטרים נפגעו. בשולי הכפר התמקם בית חולים שדה מאולתר של מג'דל שאמס בו טיפל רופא מקומי במצועים, כאשר היינו במקום, היו כשמונה מצועים, שטענו שנפגעו מכדורי-גומי.

בכמה מקומות נזקקו תינוקות לטיפול לאחר שנפגעו מגז מרמיע שנורה לעבר הבתים. לפנות שני צעירים שנורו, יידו אבנים ונעצרו שוב.

תושבים דרוזים במקום קבלו על שהמשטרה נכנסה בכוחות גדולים ולא אפשרה להם למחות. "הכפר שלנו הוא ביתנו, ואנחנו לא זקוקים לאישורים כדי למחות. אנחנו אזרחי סוריה ולא יעזור לאף אחד, אנחנו רוצים סוף לכיבוש הישראלי. לכו הביתה ואנחנו נישאר בביתנו הסורי" אמרו התושבים.

משחקי יידוי אבנים, והסתערויות השוטרים נמשך עד לשעות אחר-הצהריים המאוחרות.

מפכ"ל המשטרה שהיה במקום נשאל על-ידי עיתונאים אם המשטרה לא מגלה איפוק יתר, אך לדבריו היא מבצעת את תפקידה כראוי.

הדרוזים והשוטרים יודעים, שהמפגש הבא בין שני הכוחות יהיה ב-8 באפריל, יום העצמאות של סוריה. התושבים הדרוזים דאגו להזמין כבר עתה את העיתונאים לבוא, למה שיהיה לדבריהם, מפגן עצום של אוהדי סוריה במקום. השוטרים יודעים שגם הם יצטרכו להיות שם.

חוק ההסמכה אושר בממשלה — רק השרים צור ופרץ התנגדו

המפד"ל: ש"ס מסלפת את משמעות החוק כדי להצדיק את הצבעתה המוטעית

מאת דליה שחורי, שמי בסוק, כתבי "על המשמר"

הממשלה אישרה אתמול את הצעת חוק ההסמכה, הבאה לאפשר לרשויות המקומיות להוציא תקנות בענייני דת. הצעת החוק אושרה ב-17 קולות ובהתנגדות השרים יעקב צור ויצחק פרץ.

שר הדתות זבולון המר, שהגיש את הצעת "חוק ההסמכה" על שולחן הממשלה, הביע "סיפוק רב מקבלת החוק בהסכמה לאומית רחבה", ואמר כי יפעל לזרז הליכי החקיקה בכנסת, כדי שהחוק ימנע סחף בחילולי השבת ויבטיח את שמירת אופייה וצביונה היהודי של השבת בירושלים ובמדינה.

המזכיר הכללי של המפד"ל, שאול יהלום, אמר כי על רקע ההסכמה הכללית וההכרה של המפלגות הגדולות בחוק, בולטת באופן מוזר ביותר התחברותם של השרים פרץ וצור, שהיו היחידים שהצביעו נגד החוק.

"חמור מכל", אמר יהלום, "שכדי להצדיק את הצבעתה המוטעית מסלפת ש"ס ביודעין את משמעות החוק בטענתה השקרית כאילו החוק מרחיב את מסגרת חילולי השבת, בעוד החיפך הגמור הוא הנכון: חוק ההסמכה מעניק אישור רטרואקטיבי לכל חוקי העזר בעניין השבת".

סיעת ר"צ בכנסת בירכה אתמול בחריפות את החלטת הממשלה לקבל את חוק ההסמכה.

לדעת ר"צ בקבלת ההחלטה חזרו שתי הסיעות הגדולות הליכוד והמערך, למפלגות הדתיות. הצעת החוק, בנויה על מחשבה מאוכנת שאיננה עומדת בשום קריטריון של חוק ראוי. לא יתכן לשלול, זכויות יסוד של האדם, לפי החלטות קואליציות עירוניות, ולכפות נורמות דתיות פולחניות.

"מדינות המפרץ ישנו מדיניותן כלפי איראן"

מאתו אורי הורביץ

העיתון הסורי הממשלתי-למחצה אלת'ורה מסר אתמול, שמדינות המפרץ הערביות החליטו לשנות את מדיניותן כלפי איראן. לא עוד מדיניות של עימות, אלא ניסיון לדו-שיח ותבונה הדדית.

בד בבד הכריז אתמול סגן שר החוץ האיראני, שבקרוב יתחילו שיחות בין איראן למדינות המפרץ הערביות, שאירן אינה מעוניינת להתעמת עם מדינות אלה.

דרעי דחה תכנית האיצטדיון בגלל "שמירת איכות הסביבה"

מאת בצלאל עמיקם, עתי"ם

מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי הודיע לעיריית ירושלים, ביום ר' האחרון שהחליט לא לאשר לפי שעה את תוכנית האיצטדיון בשכונת מלחה בירושלים, מטעמים של שמירת איכות הסביבה.

הודעה על כך לא פורסמה. הדבר עולה מתצהיר שהגישה פרקליטות המדינה אתמול לבג"ץ בתשובה לעתירות של ח"כ דדי צוקר וראש עיריית ירושלים, טדי קולק, נגד העיכוב באישור תוכנית האיצטדיון.

הרב דרעי כותב, כי חוות דעת מקצועיות, מטילות ספק רציני ביותר באשר לתוכנית. עוד כותב דרעי במכתב המצורף לתצהיר, כי יש לבדוק את התוכנית בדיקה מעמיקה, רחבה וכוללת, יותר כי התחשב בפרויקטים נוספים המתוכננים להקמה בקרבת האיצטדיון.

בעיריית ירושלים הגיבו אתמול במורת רוח על דברי דרעי ורואים בזה שימוש לרעה בתהליך תכנוני על ידי גורמים המתנגדים לתוכנית.

● נער ערבי מהמזור חסין אחמד חלחול מכפר עג'רה שליד צפת, שהציל לפני מספר שבועות בהרי הגליל ילד יהודי תועה שגיא גולדברג בן 10 מקיבוץ ארשת, קיבל ביום שבת תעודת-הוקרה על גילוי אורחות למופת מן התנועה למען ארץ ישראל טובה.

עיתון כוויתי: ערפאת ייצא למוסקווה לדון ביוזמה חדשה

מאתו אורי הורביץ כתבנו לענייני המזרח התיכון

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת אמור להגיע לביקור עבודה במוסקווה בסוף החודש, — מסר העיתון אלאנבאא, היוצא לאור בכווית.

לפי העיתון, ערפאת נקרא בדחיפות למוסקווה לדון עם מנהיגות על המהלך המדיני הנוכחי לפתרון הסכסוך במזרח התיכון.

העיתון, המסתמך על מקורות ערביים במוסקווה, יודע לספר שבקרוב תציע בריה"מ המועצות יוזמה, שמטרתה להביא תיקון לנוסח החלטת המועצה 242, ותיקון יכלול הכרה בזכות ההכרה העצמית לפלשתינים. ואם ארה"ב תטיל וטו על הצעה זו, תובא הנושא לעצרת הכללית של האו"ם.

גם בכך הכריז מנהיג החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין, נאיף חוואתמה, העושה עתה במוסקווה שהוא צופה יוזמה סובייטית מדינית שתפורסם בקרוב, הנוגעת לשטחים ולאש"ף. להערכת חוואתמה, יציאתו הצפויה של בריה"מ מאפגניסטן תאפשר לה להתרכז בנושא המזרח התיכון.

שמיר דחה תביעות בליכוד לפטר את פרס מהממשלה

מאת דורית גפן כתבתנו לענייני מפלגות

ראש הממשלה שמיר דחה תביעות של אישים בליכוד לפטר את שמעון פרס מהממשלה, והוא אף אינו מתכוון להביא להקדמת הבחירות. עם זאת אמרו אמש מקורביו של שמיר, כי אם פרס יתפטר בעצמו שמיר לא יצטער.

הם ציינו, כי למרות הקשיים הנגרמים על-ידי פרס ואחרים מחברי מפלגת העבודה, שמיר סבור שיש חשיבות של ממשלת האחדות הלאומית.

מקורבי פרס הכחישו אתמול שפרס מתכוון להביא לפרישת מפלגת העבודה מהממשלה והדגישו, כי שר החוץ ימשיך לפעול במלוא המרץ לקידום תהליך השלום.

אתמול העריכו בשתי המפלגות כי לא צפוי משבר ממשלתי לפחות עד סוף מרץ, מועד נסיעתו של שמיר לארצות הברית.

שריר ומודעי מסרו לשמיר: יש שלום-בית בליברלים

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

בפגישה קצרה שנערכה אתמול בין ראש הממשלה לשרי הליברלים, שריר ומודעי, מסרו לו השניים שהשיגו שלום בית במפלגה הליברלית, וביקשו ממנו לפעול לאיחור מהיר של חרות והליברלים ולקיים כינוס יסוד של המפלגה המאוחדת בהקדם.

שמיר קירם בברכה את שלום הבית בליברלים ואמר, כי עם שובו מאיטליה ביום רביעי, יכנס את שרי חרות לדון עימם איך "להניע את הגלגלים קדימה" לאיחוד המפלגות.

שמיר הבהיר לשריר ומודעי, כי הוא חייב להתייעץ עם השרים, וציין כי יתכן שיעלו גם רעיונות חדשים בעניין זה. לדעתו כינוס היסוד של המפלגה המאוחדת עשוי להיות פתיחה טובה למערכת הבחירות של הליכוד.

20 משפחות דרוזיות הורשו לצאת לסוריה לבקר קרובים

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

אתמול נמסר, כי לאחר תקופה ארוכה שבה סירבו השלטונות בישראל לתת אישורים לביקורים כאלה, הורשו 20 משפחות דרוזיות מהגולן לערוך ביקורי קרובים אצל משפחותיהם בסוריה. מעבר המשפחות התבצע דרך מעבר גבול בקוניטרה בחסות גורמים בינלאומיים, ביניהם הצלב-האדום. בישראל מקווים, כי הדבר יביא להרגעת הרוחות באזור.

שניים אוחזין בחזיר

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

סכסוך מאיים על היחסים הטובים בין היישובים לבנה והר עמשא, שבחבל יתיר. סלע המחלוקת, רחמנא ליצלן, הוא חזיר שתעה ביער, וסופו הטרגי. האם, שומו שמים, הגיע מר פיגי אל קיצו בנשף סילבסטר, בתוך מערכת העיכול הכשרה של אנשי תנועת "אמנה"?

במכתב מקיבוץ הר עמשא למזכירות לבנה נאמר: "הנדון: אכילת חזיר השייך להר-עמשא. חזיר ששייך לקיבוץ ברח מפינת החי ותעה ביער. אנשים מיישובכם שמצאו אותו הביאו אותו ליישובכם, וכפי שנודע לנו הוא נשחט והובא לארוחת סילבסטר. מה שעוד נודע לנו, שהיה ידוע לכם שהחזיר שייך לנו. החזיר היה מיועד לשעשע בלבד ולא לפיטום ואכילה. ערכו כ-200 דולר ואנו תובעים סכום כזה או חזיר בתמורה."

עוד נאמר במכתב, כי קיבוץ הר עמשא רואה את הפרשה בחומרה רבה, וחבל שנושא כזה יחבל ביחסי השכנות הטובה. יובל שלהבת רכז המשק, חתום על המכתב.

בלבנה סירבו להגיב על הפרשה, אולם בתגובות לא רשמיות אמרו חברים, שיש בטענות הר עמשא "גרעין של אמת". לבנה, אגב, שייך לתנועת "אמנה" של גוש אמונים וספק אם התנועה תראה אכילת חזיר בעין יפה.

הסוכנות מכרה מניות ב-3 חברות ב-5.8 מיליון דולר

מאת חיים מרגלית כתב "על המשמר"

חב' אמפל המחזיקה את רוב המניות של ג'רוזלם פוסט רכשה מהסוכנות חמישה אחוזים נוספים ממניות העיתון במחיר 150 אלף דולר — מסרו שמחה דיניץ, יו"ר הנהלת הסוכנות, ומנחם קסלן, יו"ר חבר הנאמנים.

כן נמכרו אתמול מניות היסוד של חברת הכשרת הישוב לחברת "גמרודי — פיתוח קרקעות" בסך 5,6 מיליון דולר במזומן. מניות היסוד, שהיו בידי מוסדות לאומיים ונמכרו, אינן נסחרות בבורסה, אינן נושאות רווחים אך נותנות למחזיקן זכות למנות מנהלים. גמרודי מחזיק כ-43 אחוז מהמניות הרגילות של הכשרת הישוב, אותן רכש מבנק לאומי לישראל. לחברה בעלות על קרקעות ובתי מלון.

קיבוץ עין-גב בעל רוב המניות של חב' שיט כנרת, רכש מהסוכנות 10 אחוז ממניות החברה. הקיבוץ שילם לסוכנות 50 אלף דולר.

שלוש המכירות אושרו פה אחד על ידי ועדת החברות של חבר הנאמנים בסוכנות.

פלשתינים פלשו לביתן הישראלי

סאלוניקי.— כמאה סטודנטים פלשתיניים ופעילים שמאלניים יווניים פלשו אתמול לביתן ה"ישראלי" ביריד החקלאי הבינלאומי "אגרוטיקה", בסאלוניקי, בצפון יוון, כדי למחות נגד מדיניות ישראל בשטחים.

תגרות קלות פרצו בין המפגינים לבין כוחות הבטחון. שני יוונים נעצרו לחקירה. במהלך הפלישה, שנמשכה שעה וחצי, הניפו המפגינים דגל פלשתיני והניפו שלטים בגנות "האלימות" של כוחות ישראל בשטחים. (עי"צ)

צוות פוליטי של צעירי הקבה"א

מתכנס מחר — יום ג' ה-16.2.88 בשעה 15.00 בבית הקבה"א.

על הפרק:
א. דיון פוליטי — פותח גדי יציב.
ב. תוכנית עבודה.

מחכים לכולכם

יהודה מרלא אילן רגב

המצב בבתי החולים הממשלתיים קשה, למרות הוצאת צווי הריתוק

בחלק מהמקרים נשלחו הצווים לאנשים הלא נכונים ● מהיום יעבדו טכנאי הרנטגן שלושה ימים במתכונת שבת

ממטה החירום של משרד הבריאות נמסר כי בתי החולים הממשלתיים שרויים במצב קשה למרות החזרת חלק מעובדי המינהל והמשק לעבודה בכוח צווי הריתוק. חדרי מיון מעבירים רק חולים בודדים לאשפוז, ואת האחרים מעבירים לבתי החולים של קופ"ח.

בחלק מבתי החולים ממשיכים לספק מזון מבחוץ. אחת הסיבות לכך היא, שמשרד האוצר שלח צווי ריתוק לאנשים לא נכונים. מנהלי בתי החולים עושים מאמץ להחליף את שמות המרותקים. נזקי השביתה הולכים וגדלים.

היום תתכנס המועצה הארצית של עובדי המינהל והמשק כדי לדון בהמשך המאבק. עד כה לא נוצרו מגעים של ממש בין נציגי העובדים לאוצר.

טכנאי הרנטגן שהחליטו אתמול לשבות החל מהיום למשך שלושה ימים, נענו מאוחר יותר לבקשתו של סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, אפרים ז'ילוני, והסכימו לעבוד במתכונת שבת.

יו"ר ארגון טכנאי הרנטגן נעים רמתי, אמר כי טכנאי הרנטגן מוחים על שוועדת המעקב, שהיתה אמורה לפסוק בתביעתם, מתמהמהת בגלל עמדת נציג האוצר.

ממשרד האוצר נמסר, כי נעשים מאמצים למנוע את השבתת מכוני הרנטגן, אך במקרה הצורך, יוציא המשרד צווי ריתוק.

הוצאת צווי־הריתוק לאלפי עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים, עוררה אתמול הסתייגות חריפה בוועדה המרכזת של ההסתדרות. מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר אמר כי החלטת הממשלה להוצאת צווי־ריתוק לעובדים היתה מוקדמת ונחפזת, שהרי בטרם הוצאו הצווים הללו כבר נטו העובדים, בהתערבות ההסתדרות ושרת־הבריאות, להקל בשביתה ולהמשיך במו"מ.

"צווי־ריתוק לא יפתרו את הסכסוך הזה במערכת הבריאות ובייחוד צווים כאלה המופעלים רק על קבוצה אחת במערכת ולא על קבוצות אחרות. האפליה הזאת איננה מקובלת על ההסתדרות", אמר קיסר.

ראובן בן עמי, מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, התריע בזעם: "צווי הריתוק הללו מופעלים רק נגד "חוטבי עצים ושואבי מים" ואני תובע לגנות את האפליה המשוועת הזו".

קיסר הודיע, שההסתדרות תשפה בפני ועדת־פרה את כל נתוני השכר של עובדי קופת חולים כדי להשוותם עם עובדי בתיה"ח הממשלתיים. כמו כן תוצע לערוך בדיקה השוואתית באמצעות המכון למחקר כלכלי של ההסתדרות או המכון לפריון עבודה וייצור.

בסיכום דבריו הביע קיסר מורת רוח על ניצול המשבר במערכת הבריאות בידי חברי־כנסת מסוימים "שאותם לא מעניין ולא מחייב דבר, אלא להסית את העובדים".

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, ציין שההסתדרות תמימת דעים עם עובדי מינהל ומשק בדבר השוואת התנאים עם עובדי קופ"ח והמו"מ מתנהל ברוח זו. "עם זאת הבהיר הברפלד, קשה להגיע למצב של השוואת "תלוש מול תלוש" במציאות הנתונה.

הרופאים בבתי החולים הממשלתיים הפסיקו את ההשבתות ואתמול החלו הדיונים בין נציגיהם לבין נציג האוצר. אך במקביל שובתים המרדימים והיום יושבתו חדרי הניתוח באיכילוב, פוריה, כרמל ושערי צדק.

● 18 מתושבי רצועת עזה סיימו ביום ה' קורס שוטרים של משטרת ישראל, וציינו את סיום הקורס בטקס חגיגי, בהשתתפות של כמאתיים מנכבדי הרצועה, שהגיעו על אף המתח הרב באזור. יום קודם לכן הסתיים במקום קורס פרשי משטרה. (עתים)

נוה שלום: אפשר גם ביחד

תושבי הישוב היהודי־ערבי נוה שלום התייצבו אתמול מול משרד ראש הממשלה כדי להוכיח לשמיר ולעמיתיו השרים שניתן לחיות יחד בשלום.

אנשי הכפר הקטן אומרים, כי שינו מתרגלם ויצאו לפעולה פוליטית בגלל המצב הקשה בשטחים. הם מבקשים להביע הזדהות עם מאבקם של הפלשתינים לחופש ולעצמאות, ולהראות לממשלה שניסיונם בנוה שלום בחיים משותפים ושוויוניים מוכיח את עצמו כדרך לפתרון.

(בצלאל עמיקם; צילום: רחמים ישראלי)

חנא חדד, יועץ שר המשטרה פרש מחברותו ב"עבודה"

מאת קאסם זייד כתב "על המשמר"

יועץ שר המשטרה לעניינים ערביים, חנא חדד, החזיר בסוף השבוע בדואר רשום את פנקס החבר שלו ב"עבודה" למזכ"ל המפלגה, ח"כ עוזי ברעם. הוא עשה זאת במחאה על החלטת מרכז העבודה לבחור בשני המועמדים הערביים ברשימת המערך לכנסת על פי מפתח עדתי.

חדד, שהוא נוצרי ותושב הכפר תורעאן, נפגע מהחלטת מרכז העבודה לשריין את המקום ה־35 ברשימת המערך למועמד מוסלמי ואת המקום ה־40 למועמד דרוזי, ובכך לדחוק לקרן זווית את החברים הנוצרים ב"עבודה".

חדד הודיע על התפטרותו מכל התפקידים שמילא במפלגת העבודה, ובדעתו להתפטר מתפקידו כיועץ, אותו הוא מילא מאז הבחירות לכנסת ה־11.

חנא חדד עמד בבחירות לכנסת העשירית בראש רשימת "האחווה הערבית" שצברה כ־14 אלף קולות.

פרישתו של חדד ממפלגת־העבודה תגרום לזעזוע במעמד המפלגה בקרב חבריה הנוצרים, ולא מן הנמנע שפרישתו תביא לפרישתם של חברים נוצרים אחרים. חוגים המקורבים לחנא חדד אינם מוציאים מכלל אפשרות את הצטרפותו למפלגה הערבית של ח"כ דראוושה שעומד להקים.

ח"כ משה ארנס יו"ר המזכירות הארצית של תנועת החרות קרא אתמול לאזרחים הערביים ללכת עם הליכוד ולקחת חלק פעיל במערכת הבחירות לכנסת ה־12. ח"כ ארנס דיבר אתמול בכנס פעילי חרות ערביים מנצרת ומהאזור.

בשעות הערב חנך ארנס את סניף חרות בכפר הבדואי ביר אל־מכסור.

מודעה סיבכה את שגרירנו בספרד בסכסוך עם העיתונות

מאת שלמה סלוצקי, כתב "על המשמר"

מאחורי הידיעה הקצרה שפורסמה לפני ימים אחדים בשבועון הספרדי "קמביו 16", על בקשת המפלגה הסוציאליסטית הספרדית משמעון פרס, להחליף את השגריר, פרופ' שלמה בן עמי, מסתתרת הסתבכות של בן־עמי, אשר אמר כשהגיע לשליחותו במדריד, שהוא רואה בספרד מולדת שנייה.

בן עמי, המזוהה בברור עם המחנה היוני במפלגת העבודה ועם דעות שלום עכשיו, הואשם על ידי גורמים בקהילה היהודית בספרד וכן בממשלת ישראל, באחריות חלקית לביטול הזמנתו של אריק שרון לפני חודשים מספר כראש משלחת כלכלית לספרד. לטענת אותם גורמים, בן עמי הביע "הבנת יתר" להחלטת ממשלת ספרד, ולא ביטא בצורה ברורה דיה, את רגשות העלבון מהצעד האנטי־דיפלומטי הזה.

מצב זה הכריח, לדברי המקורות, את פרופ' בן עמי להציג עמדה שונה כלפי מאמרי העיתונות הקשים על הנעשה בשטחים. היה גולת הכותרת של העימות בין השגרירות לעיתונות הספרדית, היתה פרסום מודעה בשמו של "הוועד לידידות ישראל־ספרד", שבו הואשמה העיתונות באנטישמיות ובאנטי־ישראליות. המודעה הרגיזה מאוד את עורכי העיתונות וכן גורמים במפלגת הסוציאליסטים השלטת, עקבות המודעה הובילו עד לשערי השגרירות הישראלית.

ליס: הונאה של מינהלת ההסדר — אין שום משא ומתן עם המושבים בגולן

מאת חיים מרגלית, כתב "על המשמר"

"אין שום הסדר עם המושבים ברמת הגולן" מסר איתן ליס, יו"ר המועצה האזורית הגולן וחבר מושב רמות. לדבריו, מה שקורה בשטח הוא הונאה. מינהלת ההסדר ואהרון סנפירי שבראשה מנסים ליצור רושם שמתנהל מו"מ עם מושבים, אך אין שום מו"מ כזה. יש מו"מ רק עם קבוץ מבוא חמה, אך גם הוא מתנהל בעצלתיים.

ליס אמר, כי הבנקים מבקשים ריבית אפקטיבית של 40 אחוז בשנה לפריסת חובות למשך 20 שנים, וזה בלתי אפשרי. שום חבר מושב אינו יכול לעמוד בתנאים כאלה. משפחות במושבים לוות כספים בבנקים בלי סידורים מיוחדים שיגנו עליהן, ולדעתו המשבר הסופי קרוב מאד.

בשיחה של ליס עם נסים זווילי, יו"ר מחלקת ההתיישבות בסוכנות, אמר זווילי, "יתכן שהבנקים מעוניינים להכשיל את ההסדר".

רכז הכותנה, קיבוץ שדות ים:

הצלנו את מערכת הטפטוף!!!

ברשותנו 1800 דונם כותנה בשטח הנקרא שטח "יזיתא", מתוכם משקים בטפטוף "יולגו־מצרפלסיי־אינטגרלי" (1.0 מ״־2 ל/ש־20Ø מ״מ) 485 דונם. אנו משקים במי מאגר־מים המכילים לכלוך רב (חומר אורגני, אצות, שאריות דגים, טין ואחר). מערכת הסינון אינה מונעת מכמויות לכלוך ניכרות להגיע לשלוחות בטפטוף.

בעונה האחרונה בדקנו את ספיקת המערכת והתברר שהיא ירדה בעשרות אחוזים. בבדיקה התברר שחלק ניכר מהטפטפות היו סתומות לחלוטין.

החלטנו לשטוף את המערכת בלחץ המים. "ויסות" את וסתי הלחץ והעלינו את הלחץ בשלוחות ל־7 אטמוספירות!!! וזאת למספר דקות. עם תום השטיפה בדקנו את הספיקה והתברר שחזרה לספיקה המתוכננת (הנומינלית) את המשך העונה עברנו ללא שום תקלה נוספת.

בעונה הקרובה אנו נבצע שטיפה תקופתית בלחץ - וזאת כתחליף להשקעה עצומה נוספת בסינון (למערכתנו, באיכות מי המאגר שלנו - כל השקעה בסינון לא תבטיח מפני סתימות) יכולת המערכת לשטוף עצמה בלחץ היא החופכת את הטפטוף האינטגרלי של "יולגו־מצרפלסיי" לאופטימלי עבורנו.

בברכה
איתן שחר
רכז הכותנה - שדות־ים

שתי תכונות הופכות את הטפטוף האינטגרלי של יולגו־מצרפלסיי לאידיאלי לגידולי שלחין:
* עובי דופן - עבה במיוחד - יותר מכל צינור מטפטף מתחרה.
* טפטפת אינטגרלית בתוך הצינור. טפטפת לבירינט עם מכסה - כולה יצוקה בתוך הצינור. העובי הרב מאפשר עבודה בעומסים גבוהים על השלוחה - במיוחד בפריסת הציוד ובהוצאתו מהשטח, (בדרך כלל משק פורס כ־150 עד 200 דונם שלוחות ביום).

הטפטפת הכוללת מכסה, מאפשרת את השטיפה בלחץ. מכיוון שהצינור עבה במיוחד - ניתן להעלות, ללא חשש, את הלחץ ל־4 אטמוספרות ויותר. בלחצים אלו נותק המכסה מהמבוך והלכלוך הלכוד משתחרר ונשטף החוצה.

עם ירידת הלחץ - חוזרת השלוחה לתפקוד תקין והספיקה מתייצבת בשיעור הספיקה הנומינלית של השלוחה.

תכונות אלו נותנות לשלוחת האינטגרלית של יולגו־מצרפלסיי אריכות חיים ואמינות רבה לשנים ארוכות.

זכור! עלות המערכת היא רק מרכיב אחד בנתונה הכלכלי. המרכיב השני הוא הקיום!! וגם בעלות אנו מתחייבים להיות אטרקטיביים!!!

שלוחת הטפטוף המתקדמת ביותר בעולם

מצרפלס
יצרני צינורות ופרופילים לתעשיה ובנין ומערכות השקיה וטפטוף
קבוץ מצר 38820 ד.נ. חפר
טל. 063-70171-2-3-4
TELEX: 46324 MEZER IL.
FAX: (972-63)78436

לגו השקיה
קרית נורדאו, ת.ד. 8010
נתניה 42160
טל. 053-59883, 053-59074
TELEX: 35790 LEGO IL.
FAX: 972-53-58280

5000 קראו לולדהיים בוינה: לך קורטי, לך

הקאנצלר ורניצקי: פרשת ולדהיים לא מאפשרת לעבוד ● ולדהיים בשלו: אני משוכנע שהרוב השקט מעוניין שאשאר בתפקידי

הפגנת אתמול בוינה (צילום: אי.פי.)

כחמשת אלפים בני אדם התכנסו אתמול ליד קתדראלת סטפן הקדוש שבמרכז וינה וקראו לולדהיים להתפטר. היתה זו ההפגנה הגדולה ביותר שנערכה עד כה בדרישה להתפטרות הנשיא. כמה דוברים, ובהם ראש המפלגה הקטנה "הרוממה הליברלית" קראו לפרלמנט האוסטרי לפתוח בהליכי אישום נגד ולדהיים.

המפגינים צעדו אחר מכן אל לשכת הנשיא בארמון הופבורג, כשהם נושאים כרזות ענק ובהן המלים "לך, קורטי, לך". ולדהיים עמד להשמיע הערב הצהרה קצרה בטלוויזיה האוסטרית. דוברו אמר, כי תהיה זו "תגובה מלאה" לדו"ח ועדת ההיסטוריונים.

קאנצלר אוסטריה, פרנץ ורניצקי, איים אתמול להתפטר, בנימוק שהפולמוס סביב הנשיא, קורט ולדהיים, מונע את ממשלתו מלטפל בבעיות אחרות.

בתגובתו הביקורתית ביותר על ולדהיים, אמר הקאנצלר הסוציאליסטי, כי הנשיא עשה רק "התחלה זעירה" בתגובותיו על דו"ח ההיסטוריונים, והוא מפקפק אם אי־פעם יוכל ולדהיים לחדש את אמינותו.

ורניצקי אמר בראיון בטלוויזיה, כי ולדהיים לא התייחס בכובד ראש לאמת, והוא ותומכיו חייבים להכיר בכך, שהנשיא נתקל בהתנגדות בארצו וכן בחו"ל, ואל לו להאשים בקשייו הנוכחים "מזימה יהודית בינלאומית".

ורניצקי אמר עוד, כי הקואליציה הממשלתית שבהנהגת הסוציאליסטים השיגה הישגים משמעותיים, מאז עלתה לשלטון, בינואר אשתקד, אך כעת הוא נאלץ להקדיש 60 אחוז מזמן עבודתו לפרשת ולדהיים. הוא הרגיש, כי אם יצטרך להמשיך בצורה זו בעתיד הנראה לעין, "לא אהיה מסוגל לטפל בצורה רצינית בשאר תחומי, ואז תתעורר השאלה אם אוכל להמשיך בצורה זו".

כאשר נשאל, אם כוונתו שהוא מוכן להתפטר, השיב ורניצקי "כן, זה נכון".

ורניצקי סירב לדרוש בגלוי את התפטרותו של ולדהיים, ואמר, כי בהתחשב בהלך רוחו הנוכחי של מזכיר האו"ם לשעבר, דרישה כזו עלולה להוביל להתפרקות הממשלה, במקום לפרישת הנשיא.

הקאנצלר אישר ידיעות, כי ולדהיים איים ביום ב' שעבר להפעיל את סמכויותיו החוקתיות כדי לפזר את הממשלה, אם זו תקבל את הדו"ח בניסוחו המקורי, כפי שרצה הקאנצלר. דוברו של ולדהיים, גרולד קריסטיאן, הכחיש ידיעות אלה בשבוע שעבר. ולדהיים עצמו אמר אתמול, "מצפוני הנקי מסייע לי ואני יודע שכל ההאשמות שהועלו נגדי בשנתיים האחרונות אינן מוצדקות. קודם־כל יש להביא לרגיעה באוסטריה ואחר־כך יבוא שקט גם בחו"ל. אני משוכנע שהרוב הגדול, שברוך־כלל נשאר שקט, רוצה כי אשאר בתפקידי". (עיר, ע"צ, עסטיא)

תפיסת הרואין "הגדולה בהיסטוריה" — בתאילנד

באנגקוק. — על־פי רמז של מודיע, נתפס בשבוע שעבר משלוח הרואין נקי בשווי של יותר ממיליארד דולר, שהיה מיועד לניו־יורק. היתה זו תפיסת ההרואין הגדולה ביותר בעולם עד־כה. מנהל המכס בתאילנד מסר, כי נתפסו יותר מטונה ורבע הרואין נקי, שהוחבא בחבילות גומי גולמי ברציפי נמל באנגקוק.

סוכני מינהל המלחמה בסמים בארה"ב אמרו, כי היתה זו תפיסת ההרואין הגדולה ביותר בהיסטוריה. המשטרה מעריכה, כי שווי ההרואין ברחוב הוא בין מיליארד לשני מיליארד דולר. (עיר)

צפוי סיבוב שני לאחר בחירות אתמול בקפריסין

ניקוסיה. — התושבים היוונים של קפריסין הלכו אתמול אל הקלפיות, לאחר מערכת בחירות סוערת על תפקיד הנשיא, שלא היתה חריפה כמותה מאז קיבלה קפריסין את עצמאותה מבריטניה, לפני 28 שנים.

אין מצפים שמישהו מבין ארבעת המתמודדים יצבור רוב של 51 אחוז, כך שהכל צופים לסיבוב שני, שיתקיים ב־21 בפברואר.

הנשיא ספירוס קיפריאנו, מנהיג מפלגת המרכז "דיקו", חותר לכהונה שלישית של חמש שנים. המתמודדים העיקריים נגדו הם גלאפקוס קלרידס מנהיג מפלגת הימין "הדאשושות", שהיא הגדולה ביותר באי; וגאורג ואסיליו, בלתי־תלוי, הנתמך על־ידי המפלגה הקומוניסטית "אקל". (עיר, ע"צ)

הנאצים הדנים הכינו רשימת יהודים "שיש לטפל בהם"

מאת עלי כהן, כתב "על המשמר" בדנמרק

קופנהאגן. — העיתון הדני רב־התפוצה "אקסטרא בלאדט" גילה אתמול לראשונה, כי בידיו הקלטה אותנטית מכנס חשאי של נבחרים במפלגה הניאו־נאצית הדנית. הכנס התקיים, לדברי העיתון, בשבוע שעבר, לא הרחק מקופנהאגן, והשתתפו בו כ־30 חברים בכירים במפלגה.

הכנס התקיים בווילה, שקושטה בצלבי־קרס, חלק מן הנוכחים עטו סרטים עם צלבי־קרס, קראו קריאות נאציות ושרו משירי גרמניה הנאצית.

ה"מנהיג" פאול היינריך רייס־קנודסן, מרצה להיסטוריה, הכריז כי בידיו "רשימה שחורה" של יהודים, "שיש לטפל בהם". מופיעים ברשימה הרב הראשי מלכיאור ואחיו, שר לשעבר וחבר פולקטנג, פרשנים מן הרדיו והטלוויזיה ואנשי־רוח שונים, שהמשותף להם הוא מוצאם היהודי.

קנודסן לא חסך מגינים מילוליים מן הפליטים והעובדים הזרים בדנמרק, שהם "חוגל של העולם". הוא דיבר על "עליונות הגזע הלבן" וכיוצא באלה.

מעריכים, שבתנועה, המתכוננת להשתתף בבחירות הקרובות לרשויות העירוניות, בין 300 ל־700 חברים.

500 מראשי יהדות איטליה בעצומה לשמיר: תמיכתנו נתונה לכוחות השלום בישראל

שמיר לא ביקש להיפגש עם האפיפיור בביקורו, שיימשך שלושה ימים

מאת אהרון ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — "שמיר מגיע — ברומא מחכה לו מפורר", — כותרות בנוסח זה מופיעות בעיתונות כאן לקראת ביקורו של ראש ממשלת ישראל, שיחל היום. חנויות רבות ברחובות מרכזיים של העיר מציגות בחלונות הראווה [illegible] ערביות [illegible] עם הפלשתינים.

בהפגנת סולידריות עם הפלשתינים השבת, התקשטו צעירים קתוליים בכאפיות, נושאי דגלים של אש"ף. ההפגנה הסתיימה באסיפת המונים, שבה נאם גם אריה יערי מטעם "המרכז הישראלי לשלום במזרח התיכון". השתתפו בה גם יהודים לאומיים, למרות דגלי אש"ף והסיסמות שהתנוססו בה "מוות למדינת ישראל", "אל־פתח ננצח", "יחי המפקד ערפאת", "ויינגאם לימרה אותנו — כך הגרילדטורין עושה שלום".

מארגני ההפגנה, המפלגות הפוליטיות והארגונים המקצועיים, דאגו שלא יישמעו סיסמאות אנטישמיות ואף סילקו את מסלולה הרחק מהגטו היהודי ומבית הכנסת.

לקראת בואו של שמיר לרומא, יצאו אינטלקטואלים יהודיים בעצם הראשונה במאורגן מהתאפקותם ונקטו עמדה כלפי ההתרחשויות בשטחים. זוהי עצומה, [illegible] שנועדה לחזק את השמאל הישראלי. בעצומה נאמר, "הממשלה הישראלית, רוצה להשלות את אזרחי ישראל, שגולה כולה עומדת מאחורי שמיר, אך אין זו אמת. אנו רוצים, שהדמוקרטים והפציפיסטים בישראל ידעו שאנחנו איתם. אנו פונים אל כל אלה בישראל והדואגים לערכים העליונים של צדק, שהורישה לנו המסורת שלנו, שיסתייגו בגלוי מהאידיאולוגיה המכבישה של האלימות וילכו באומץ לב אחרי האידיאלים, שהם המכנס העיקרי ביותר שהנחיל לנו על־ידי הדורות ושעליהם הושתתה תרבות ישראל".

על העצומה חתמו יותר מ־500 יהודים, ביניהם שישה מבין 16 חברי מועצת איחוד הקהילות היהודיות באיטליה, כ־30 חברי הנהלות של הקהילות היהודיות המקומיות, פרופסורים, סופרים ואנשי־רוח רבים. תוכן העצומה נשמר בסוד, אלא שהודלף לעיתונות.

העצומה נועדה להימסר לידי שמיר בקבלת־הפנים לכבודו במלון, ערב צאתו מאיטליה. יעשה גם ניסיון להקריאה בקול באוזני הקהל שישתתף באירוע ב"הילטון".

בביקור הרשמי, שיימשך שלושה ימים, ייפגש שמיר עם הנשיא פרנצ'סקו קוסיגה, ראש הממשלה ג'ובאני גוריה, שר החוץ ג'וליו אנדריאוטי, מזכירי מפלגות ומנהיגים של איגודים מקצועיים.

לעומת זאת, לא ביקש להיפגש עם האפיפיור יוחנן פאולוס. לא ניתן נימוק רשמי להימנעות מהפגישה, אולם משקיפים סבורים, כי יתכן שההסתייגות של האפיפיור למעשי מדינת ישראל בשטחים גרמו להחלטה זו.

המשכים

שש שנים לסיפוח

(סוף מעמוד ראשון)

במג'דל שאמס. שיריוניות, פרשים, פלוגות שלמות של משמר הגבול שהובאו מתל־אביב וממרכז־הארץ, מכוניות עם זרנוקי־מים ואפילו מסוק שהמטיר רימוני־גאז על מפגינים — ניסו למנוע ממאות צעירים דרוזים מלקיים תהלוכות במרכז מג'דל שאמס ולהפגין נגד סיפוח הגולן.

במשך כל היום ניהלו הצעירים והשוטרים קרבות התשה של זריקת אבנים כנגד פצצות גאז. עד לשעות אחר־הצהריים נעצרו קרוב ל־30 איש, ביניהם כמה מבוגרים ורובם צעירים, שלא הוצאו מתחומי הכפר ונותרו במקום ריכוז בפאתי היישוב. 28 מתושבי המקום נפצעו מכדורי־גומי של שוטרים וקצין משטרה נפצע בפניו מאבן שנזרקה אליו, ושלושה אחרים היו זקוקים לטיפול בעקבות פגיעה של אבנים, ביניהם שוטרת.

תושבים דרוזים רבים נפגעו מגאז מדמיע ושני תינוקות נזקקו לטיפול עקב כך ויצאו מכלל סכנה.

במקום היה מפכ"ל המשטרה וקציני משטרה בכירים. מחוץ למג'דל שאמס, ליד גבעת הצעקות, מצידו הסורי של הגבול, הפגינו עד שעות אחר־הצהריים מאות תושבים סורים, רובם דרוזים, בתמיכה באחיהם בחלק הישראלי של הגבול.

במוצאי־השבת נעצרו ארבעה מתושבי עין קיניה, שעסקו בהכנת בקבוקי־תבערה ואשר נחשבים למנהיגי השביתה שהתקיימה אתמול, שנערכה בניגוד לרצונם של המנהיגים המסורתיים.

יד אלמונית גרמה, החל משעה 11.00 בבוקר, לניתוק טלפונים בכפר מג'דל שאמס. אי אפשר היה להתקשר, לא בין הבתים ולא מחוץ לכפר ואליו, והדבר נמשך עד לשעות הערב המאוחרות. הסבר רשמי לא ניתן על כך אולם לתושבים ברור היה, לדבריהם, שזוהי יד השלטון הישראלי. הם הזכירו שהדבר כבר קרה כמה פעמים בעבר, בעת הפגנות ושביתות, ולדבריהם "הטלפונים מתנתקים ואיש לא יודע למה — עד שבסבר הכל חוזר".

שני חיילים נעצרו

(סוף מעמוד ראשון)

חלים מהמקום. בפרשת דווחו שמו של ניסים חבה מאלון מורה, אביו של הילד רמי חבה, שנרצח באכזריות לפני כמה חודשים. אתמול הכחיש חבה, בפני כתב "קול ישראל", את חלקו בפרשה.

על־פי החשד, באו חיילי צה"ל לכפר באמצע השבוע שעבר, כדי להטיל בו עוצר, לאחר שצעירי הכפר הקימו מחסומי צמיגים בוערים. הם הוציאו את הצעירים מבתיהם וציוו עליהם לפנות מחסומים, ובכלל זה, לפנות בידיים חשופות צמיגים בוערים. כעבור שלושה ימים, שוב באו חיילים, יחד עם מתנחלים, הקימו תלולית עפר גדולה במבואות הכפר וקברו בה ארבעה צעירים, לאחר שהיכו אותם בכל חלקי גופם, עד לעילפון.

הצעירים הם עבד אל־לטיף שתיה, מוסטפא חמדן, עיסאם שתיה, ומוחסני חמדאן. צה"ל נאלץ לחקור את המקרה לאחר שפורסם בשבועון הירושלמי "כל־העיר" וצוטט בעיתונים אחרים. כתבי העתון מצאו את נעלו של אחד הנערים בתוך תלולית העפר.

נמשכת פעילות מתנחלים

ממשיכות להגיע ידיעות על פעילות משותפת של חיילים ומתנחלים בכפרים ובמחנות פליטים. אתמול נמסר, כי מתנחלים וחיילים באו לכפר בורין, בשומרון, ופעלו במשותף.

קודם לכן דיווח "על המשמר", כי צה"ל ידע על פעילות של מתנחלים במחנה הפליטים ערוב, ליד חברון, שבעקבותיה פרצה הפגנה גדולה בכפר ובמהלכה נהרגה צעירה ערביה. אתמול נמסר, כי הוצא מגופה כדור קלצ'ניקוב, כלי־נשק שאינו בשימוש צה"ל.

עוד כרוז של אש"ף

אתמול הופץ במזרח־ירושלים כרוז מספר 7 של המפקדה המשותפת של פלגי אש"ף, הקוראת לפלסטינים בשטחים להאבק במתנחלים ובהתנחלויות, וקורא לפלסטינים להחרים את העבודה בהתנחלויות.

מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, כינס אתמול מסיבת עתונאים בירושלים. ובה הודיע, כי ננקטו צעדים להקשות על הכנסת כספי אש"ף לשטחים. לדעתו, אין בשטחים מרי אזרחי, אלא בכמה מקומות התארגנו ועדים של נערי רחוב.

ראשי יש"ע מתלוננים

ראשי ישובים מיהודה ושומרון נפגשו אתמול עם הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, והשמיעו ביקורת קשה בנושא אבטחת צירי התנועה של התושבים היהודיים. במיוחד העלו את נושא אבטחת האוטובוסים, שבעת האחרונה נפגעו רבים מהם. הרמטכ"ל הודה למתיישבים על שיתוף־הפעולה בעת האחרונה עם כוחות צה"ל ואמר כי הוא יודע שהתושבים, המנסים לקחת את החוק לידיהם, מעטים ביותר, אך גם זאת יש למנוע.

ביהודה ושומרון נשמר אתמול השקט, מלבד בעיר רמאללה, שם היו בשעות הבוקר מספר מקרים של ידוי אבנים, הקמת מחסומי אבנים והבערות צמיגים. כוח צה"ל פיזר את המפגינים.

העוצר הוסר מעל מחנה הפליטים טול־כרם. עתה נותרו בעוצר העיירה קלקיליה, מחנה הפליטים ג'ילזון, אל־עמארי והכפר בית עומר.

גם בעזה

שביתת מסחר כללית היתה אתמול ברצועת עזה. האוכלוסיה הסתגרה בבתים ורק מעטים נראו ברחובות. תנועת כלי־רכב היתה דלילה. בשעות הבוקר המוקדמות נגרמו תקרים רבים לצמיגיהם של כמה עשרות כלי־רכב שהובילו פועלים מהרצועה לעבודתם בישראל. למרות זאת, נרשמה יציאה גדולה למדי של שכירים.

דיון בממשלה

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול בישיבת הממשלה, כי אפסי ההתקוממות בשטחים השתנו. מאמר שיוזמי ההתקוממות אינם מסוגלים לארגן הפגנות אלימות גדולות, ואין מדובר בפעילות טרור מחבלנית קלאסית, אלא בפעילות מאסיבית שבה משתתפים המונים. הם מסתגרים מבחוץ, שובתים, מנסים לפגוע ביוצאים לעבודה בישראל ובעובדים במינהל האזרחי. לשאלת השר יצחק מודעי, מה צפוי, השיב רבין: "איני יודע. אני לא נביא".

האירועים בשטחים בשבוע האחרון נסקרו על־ידי שר הבטחון והרמטכ"ל. שר המשטרה חיים בר־לב סקר את המצב בירושלים ומסר על עקומה עולה באירועים, כגון זריקת אבנים ושריפת צמיגים.

סוחרי טבריה חוששים מתחרות עם הקיבוצים

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

היוזמה המסחרית של קיבוצי עמק הירדן מגבירה את חששם של סוחרי טבריה מפני תחרות מסחרית, שלטבריה אינה הוגנת. סוחרי העיר מאיימים בתגובה, כי לא יאפשרו מצב בו יפתחו הקיבוצים את עסקיהם בשבתות ויפרסמו זאת, במערכות מאורגנות לקניין, ולפי דבר ניגולו קונים רבים מטבריה, כה מנועים בעלי העסקים לפתוח את עסקיהם בשבת בשל חוקי העזר העירוניים.

גם תוכניתו של ראש המועצה האזורית עמק הירדן, זאב שור, להקים קניון גדול בבעלות שבעת קיבוצים בצומת צמח מעוררת בסוחרים חששות רבים.

ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, שעושה מאמצים גדולים להרגיע רוחות משיב סוחרי העיר, קרא בסוף השבוע לזאב שור להקפיא את תוכניתו ולאסור את פתיחת העסקים של קיבוצי האזור בשבת כדי לא ליצור מצב של תחרות בלתי הוגנת בין גורמי המסחר השונים באזור.

נראה, כי חוק ההסמכה שהתקבל אתמול בממשלה יעמוד בקרוב למבחנו המעשי בחופי הכנרת.

הזרוע הימית פושטת יד

מאת אבי בניהו

בימים אלה, בהם נתונה עיקר דעתם של ראשי מערכת הביטחון והמטה הכללי של צה"ל במלחמה המתמשכת בשטחים, גובר והולך המתח במפקדת חיל הים.

הקביעה על גורל ונתח התקציבי, אותו תקבל הזרוע הימית של צה"ל בשנים הקרובות לצורך התעצמותה, עומדת להיות מוכרעת בתוך זמן קצר בוועדה בין־זרועית, אותה מרכז עוזר שר הביטחון, האלוף ישראל טל (טליק). במשך חודשים ארוכים, מאז הונחו בפני שר הביטחון, יצחק רבין, הנתונים והמספרים בעניין פרוייקט ההצטיידות של חיל הים בספינות טילים ובצוללות, מתקשה רבין להגיע להכרעה וכנוהג במקרים מסוג זה הוא הקים ועדה.

האמת היא שההחלטה קשה. מדובר בפרוייקט של ארבע ספינות טילים מדגם "סער 5" ושלוש צוללות "דולפין", שפיתוחם וייצורם נאמד כיום בלמעלה ממיליארד וחצי דולר, הנפרסים על פני למעלה מעשור. בבואו לסכם תוכנית עבודה שנתית ולנסות "לסגור קצוות" בתוכנית עבודה רב־שנתית (לעשור) ניתקל המטה הכללי בשאלת "האיזון הבין זרועי" ובקושי להכריע בעניין סדר הכוח העתידי של זרוע הים. בפני שר הביטחון הוצגו שתי חלופות שונות העוסקות בפריסת הסכום על פני השנים, ובסדר קדימויות מומלץ לגבי ייצור הסטי"לים והצוללות. ערב צאתו לארצות־הברית, בדצמבר האחרון, דחה רבין את החלופות וביקש לקבל עמדה אחת של המטה הכללי בנושא חיל הים.

תוך כדי הדיונים בשאלת "האיזונים בתוכנית העבודה" וחלוקת הכספים שנתפנו מ"הלביא", שבוטל, פגש הרמטכ"ל גם את מפקדי זרועות האוויר והיבשה (מפח"ש), שכל אחד מהם בדרך הטבע נלחם על "הנתח שלו".

שר הביטחון, המלווה את הוויכוח והדיונים, החליט להקים את "ועדת טליק", בה שותפים מפקד חיל הים, נציג חיל האוויר, נציג היבשה, אנשי הכספים ואנשי אגף התכנון של המטה הכללי.

שאלה קלאסית

לפני מיספר חודשים במסיבת עיתונאים, שכינס לרגל יום חיל הים, הצהיר מפקד החיל, האלוף אברהם בן שושן, כי אי־חידושו של הסטי"לים והצוללות "יביא להתמוטטות פיסית של חיל הים" כדבריו, ויגרום לכך, שבעוד עשר שנים ייוותר ללא זרוע ימית וללא כושר תקיפה והגנה בים. בן שושן, כמו קודמו בתפקיד האלוף (מיל) זאב אלמוג, מטיל כיום את מלוא כובד משקלו לקידום תוכנית ההצטיידות בהיקפים, כפי שהוצגו לראשונה, בצרכי חיל הים.

מול בן שושן נשמעים במטה הכללי ובמערכת הביטחון גם קולות אחרים, השוללים את ביצוע תוכנית ההצטיידות כפי שדורש חיל הים. אלה גורסים, כי "חיל הים הינו גוף שעם כל חשיבותו כאחראי על התווך הימי של מדינת ישראל, הרי שבים לא תוכרע המלחמה הבאה ולפיכך יש לדון היטב בטרם מכריעים על גורל הנתח הימי בתקציב צה"ל", כדבריהם. גורל הנתח אותו תקבל הזרוע הימית מציב שאלה קלאסית, חומר למחשבה בעניין חשיבות האיזון הבין זרועי.

על סף שנות ה־90 יש מקום לבוא ולהגדיר בהגדרה ברורה מאוד את תפקידו ואת משימותיו של חיל הים הישראלי ברגיעה ובחירום, בטרם יוחלט על תוכנית הצטיידות נרחבת בעלות של מיליארד וחצי דולר. עד עכשיו טרם נעשתה עבודת מטה מקיפה, שאושרה על־ידי שר הביטחון, בדבר משימות החיל.

הגדרה ברורה

לכאורה המשימה ברורה: "לחגן על ריבונות ישראל בים ומפני תקיפת ישראל מן הים, ולהוות את כוח הפעולה העיקרי במרחב הימי". השאלה היא — האם מן הים דווקא צפוי לנו האיום הממשי? האם יוכל חיל האוויר להקצות מכוחותיו למשימות תקיפת כלי שיט עויינים בים, בעת לחימה? על שאלות אלה חייבים לענות בהגדרה ברורה ורק אחר־כך להחליט על סדר הכוח העתידי. כרגע נראה, כי תהליך קבלת ההחלטות הפוך, קודם כל יחליטו האם יהיו לחיל הים סטי"לים מתקדמים וצוללות ורק אחר־כך תוכתב המשימה. ההכרעה של שר הביטחון חייבת להתקבל בהקדם. הדיונים על השטחים וסדר היום המשובש של מערכת הביטחון דוחקים את הקץ, אולם המספנות האמריקאיות ("אנגלס"), האמורות ליטול חלק בתהליך הפיתוח, כבר לוחצות על המועד ואף הציבו אולטימטום.

בסופו של תהליך (בוועדת טליק, באישור הרמטכ"ל ובהחלטת שר הביטחון, הקבינט והממשלה, שביקשה אף היא לדון בעניין) יש להניח, שחיל הים יקבל נתח מסויים מהתקציב בתוכנית הרב־שנתית ולו גם מהסיבה הפשוטה, שמזה 20 שנה לא הושקעו כספים של ממש בהתעצמות החיל, שחצי שלו מתיישן והולך. השאלה העיקרית היתה ונותרה — "הטרומורציה". האם להשקיע סכום עתק בחיל או לא, ועל העניין הזה כאמור, אין עדיין הסכמה במטה הכללי ובמערכת הביטחון.

שדה מוקשים ערכי

יאיר צבן צודק. רבין בוודאי לא יסביר ■ אופי המאבק קובע את מידת חוקיותם של המעשים

מאת אריה פלגי

אני מסתכן בניחוש, שיצחק רבין לא ייענה לפנייתו הנרגשת של יאיר צבן. שר הביטחון לא יתייצב לפני החיילים ולא יסביר להם איזו פקודה היא בלתי חוקית בעליל, שבידיעה אסור לציית לה. הוא ימשיך להסביר, שאין מדיניות של מכות, שמוטב להכות מאשר להרוג וש"מוטלת עלינו האחריות להביא לרגיעה באמצעים של כוח, כדי למנוע היווצרותה של אשליה, שבדרך של אלימות אפשר להביא אותנו אל הקרשים". הוא ימשיך להודות שהיו חריגים, וכיצד אפשר אחרת בצבא כל־כך גדול, מרוע בחוקים באלה, אבל — "היו חיילים שנעצרו, היו מישפטים שהושעו".

בעיתונים ובאמצעי התקשורת האלקטרוניים ימשיכו להופיע ידיעות ותמונות, שיעוררו ספקות לגבי חוקיות המעשים. הצבא ימשיך להודיע שהוא חוקר, שהעניין בבדיקה. בשטח יימשכו המעשים, בחלקם חוקיים, בחלקם ספק־חוקיים, בחלקם בלתי־חוקיים־בעליל. גם אם היה השר מפרט את כל האיסורים כולם, יום־יום, לכל יחידה, לא היה יכול למנוע את החלוקה הנ"ל. היה יכול לשמר את הפרופורציה בין המרכיבים השונים, וגם זה חשוב. היה יוצר מחסומים פסיכולוגיים נוספים, ולא צריך לזלזל בהם. אבל הגירויים המזמינים את המעשים הבלתי חוקיים נוצרים בשטח עצמו, בסיטואציות בלתי צפויות ובלתי אפשריות, כאשר רבים מן החיילים והקצינים אינם מחוסנים מפני התלהטות יצרים. בוודאי יש ביניהם, המוצאים את השעה כשרה למתן פורקן לרגשותיהם ולהשקפותיהם, שלא לדבר על המתנחלים המרבים לשפוך שמן על כל מדורה.

כדי למנוע טעויות יאיר צבן צודק. חשוב שהדרג הבטחוני והצבאי העליון והגבוה יגיד יותר, יפרט יותר, יזהיר יותר גם בתחום זה. לדברי השר והמפקדים הבכירים יש משקל מחנך ומנחה, יש בהם מטען של יצירת אווירה. אבל הצרה היא, שלא מדובר על מעשים בודדים שמתרחשים בכל התכתשות ובכל מלחמה, גם לא על אנשים יוצאי דופן המצויים בכל צבא. יש כאן עניין עם שדה־מערכה הזרוע כולו מוקשים של מעשים בלתי חוקיים בעליל. צבא מול אזרחים, אי אפשר לנהל את המערכה מבלי לעלות עליהם, אלא אם כן מחליטים שלא להיכנס לשדה בכלל. השר השולח את החיילים לשדה, שבו הוא לא נלחם מעד לם, חש לפחות חובה להתייצב מאחוריהם, מתקשה "לבלבל" אותם באזהרות ערכיות תכופות.

גם אם הוא לעולם לא ינסח זאת בצורה כזאת, הוא באיזשהו מקום מבין, שמאבק בלתי הגיוני בעליל מוכרח להוביל למעשים בלתי חוקיים בעליל — בתוספת בעלת ממדים בלתי מקובלים עד עתה בצה"ל. את המאבק איננו יכול להפסיק גם לא רוצה להתנער ממנו על־ידי התפטרות. כיצד, אם כן, יהיה מסוגל להתייצב בתוקף חרדוש מול תוצאותיו הבלתי נמנעות?

הרי בלתי הגיוני בעליל להניח, שאפשר לדכא עם על־ידי כיבוש מתמשך. בלתי הגיוני בעליל להניח, שאפשר להתגבר על מרי עממי על־ידי מכות, גז מדמיע והדורי גומי. בלתי הגיוני בעליל להניח, שאפשר להגיע בוטחים לרגיעה. בלתי הגיוני בעליל להניח, שאפשר להניע את הליכוד להגיע לפשרה טריטוריאלית. בלתי הגיוני בעליל להניח, שהמתנחלים יאותו לוותר על נחלותיהם. בלתי הגיוני בעליל להניח, שאפשר לקדם את הפשרה המדינית תוך ישיבה עם הליכוד — המפולג בעצמו, פטרון המתנחלים — בממשלה אחת ולהתקרב לפתרון מדיני.

ואת כל המעשים הבלתי הגיוניים הללו עושה השר. המעשים האלה הם אשר מתגלגלים בשטח אל מצבים רבי סתירות שהחיילים מנסים להתיר אותם בכוח. כאשר זה לא מביא את התוצאות המקוות, חוסר ההיגיון בעליל מוליד את חוסר החוקיות בעליל, המגביר את הלך ההתקוממות, את השינאה, המזמינה תגובה שלנו, בכוח, במכות, באובדן עשתונות — וחוזר חלילה.

מכתבים לידיד

נאבקים במראה

קציני צה"ל טוענים בחושבם שיש להם בעיה עם התקשורת. בעייתם העיקרית היא מדיניות הממשלה

נפתלי היקר,

זמן רב לא ביקרתי בשטחים. גם בתקופה שנחשבה כשקטה, לפני "תקופת האבן", נרתעתי מלטייל שם. עדיין חרותים בזכרוני המבטים של האנשים המוגדרים בלקסיקון הרשמי כ"מקומיים", שקשה היה לי לעמוד בהם. אותו מבע בעיניים השואל "מה אתה עושה כאן? למה אתה, וכמוך שבאים מישראל, כופה עלי את שלטונך?" גם כאשר אחד מעמיתי שאל אותי בזמנו בנימת תוכחה: "האינך חש כאן את ריח המולדת", הרגשתי את עצמי כזר, הנכנס ללא רשות לביתו של אחר.

הפעם הייתי סקרן מאוד לקראת הסיור בשטחים. על פי הידיעות המוכרות מדי יום ביומו, כי שטחי הגדה המערבית ורצועת עזה הם זירת עימותים אלימים מטולטלים במשך כל שעות היממה. סיירנו ברמאללה וסביבתה, בשכם ובמחנה באלטה הסמוך לה, בעזה ובמחנה הפליטים ג'בליה ושום אבן לא התעופפה. לא היינו עדים לצמיגים בוערים ולא למכות המונחתות על ילדים, נשים וזקנים. כמעט אכזבה. שהרי "השקט היחסי" (על פי ההגדרה של השלטונות הצבאיים) למעשה גרם לנו ל"אכזבה". שכן, אולי ההתקוממות העממית אינה אלא פרי דמיונם של העיתונאים.

מוטב לא לשגות באשליות. בשטחים אין זירת קרב בין שני כוחות מאורגנים. קיים בשטח כוח מזוין אחד וזהו הצבא הישראלי. אתה רואה יחידות צה"ל, מן המובחרות ביותר, שהפסיקו את אימוניהם לקראת מלחמה אפשרית אמיתית נגד צבאות ערב, ומולו ישנו העם הפלשתיני, בלי הנהגה בשטח (על כל פנים איש עדיין לא הצליח לזהותה), המנהל מלחמת גרילה שאין לה סיכוי לגבור על הצבא, אך מטרתה לאותת לנו ולעולם, שאין הם מוכנים לשאת יותר את הכיבוש.

יום של רגיעה אינו משנה דבר. גם קציני צה"ל הבכירים אינם משלים את עצמם. זו אינה משימה צבאית המושגת עם כיבוש יעד זה או אחר. המשימה "להחזיר את הסדר" היא בלתי אפשרית, גם בעיני הצבא.

נכון, אפשר לדכא הפרעות, מהומות, ידוי אבנים במקום זה או אחר ביום מסויים, אך אין בכך ערובה שאותה תמונה לא תחזור על עצמה כעבור שעות או יממה. אי־אפשר "לקחת בשבי" את האוייב, שכן אז היה צריך להושיב בכלא את כל תושבי השטחים. הצבא כבר התחיל ללמוד, שלא ניתן להנהיג סדר על־פי הבנתו, למשל מגפי שביתות המסחר. אינני מבין מי ולמה החליט שיש לפתוח בכוח את החנויות. מכל מקום, נסיון זה נכשל וסגירת החנויות (החל בשעה 11.00) הפכה לתופעה כללית. באין אפשרות לגלות את האוייב מטיל צה"ל עוצר על ישובים שלמים, אמצעי שתכליתו מפוקפקת, מכל מקום לא מעבר לתקופת העוצר.

קציני צה"ל אינם עוסקים בפוליטיקה, אך הם מודעים, לפחות רבים מהם, כי הפעלת הכוח אינה יכולה לשמש תחליף לפתרון מדיני. מן הדברים הנאמרים במרומז אפשר להבין, כי הם אינם מאמינים בהשלטת הסדר, שיחזיר את השטחים למצב שלפני פרוץ ההתקוממות. וקיים מחיר כבד שצה"ל נדרש לשלם עקב המשימה הזאת. כבר הזכרתי את הפסקת האימונים, אך בנוסף לכך יש גם מחיר להתמודדות עם הילדים ומיידי אבנים למיניהם. על כך היו במשך הסיור דיבורים רבים ולא חד־משמעיים.

ישנו רצון להמעיט בתופעות המכונות "חריגות". הקצונה של צה"ל מנסה לשכנע אותנו, כי התקשורת פוגעת בצה"ל. איש מהם לא יטען נגד חופש הדיווח, אך האינטרפרטציה לא בהכרח תואמת את המושג הזה. לגבי מקרים ספציפיים, כמו הסיפור הידוע של הכאת תושבי רמאללה ליד "קיר המכות" המפורסם, יטען אחד הקצינים הבכירים, כי הסיפור העיתונאי אינו אלא בדיה, וכי מקורם של כתמי הדם ליד הקיר הוא כנראה משחיטת עגל, או בהמה אחרת על־ידי "המקומיים". אך כעבור דקות אחדות יתייצב בפנינו קצין אחר, שיאשר כעד ראייה, כי אכן הוכה שם תושב, שדמו ניגר על הרצפה שליד הקיר.

אחד הקצינים מנסה למקד את הבעיה שבין הצבא והתקשורת הישראלית. הוא אינו מתכחש לחובתה של העיתונות לדווח על האירועים, אך מזהיר אותנו מפני המרירות נגד התקשורת הגוברים בקרב החיילים. כאילו הצבא חייב להתמודד בחזית נוספת, החזית התקשורתית. התזה של הקצין היא, כי התקשורת שלנו חייבת לזכור, כי היא "נמצאת בפנים", כלומר שהיא שותפה במאבק היהודי, הישראלי, נגד האויב מבחוץ. רק אם תורגש השותפות הזאת בין הצבא לתקשורת תהיה מלאכתנו לגיטימית בעיני החיילים.

דבריו של הקצין נשמעו למראית־עין משכנעים. וכי למה לפגוע בצה"ל, שכולנו מעוניינים בחוסנו, בערובה לביטחונה של המדינה? אך כאשר אתה מנסה לתרגם את הנוסחה לשפת המעשה העיתונאית, למלאכה העיתונאית היומיומית, אין מנוס אלא להגיע לידי מסקנה, כי אתה נדרש שלא לדווח על אירועים מסויימים, להמנע מביקורת ומגילוי תופעות שליליות. ואז הבעיה הזאת מקבלת מימד חדש. אתה נזכר במלחמת לבנון, כאשר הדילמה הזאת ניצבה בפנינו במלוא חומרתה. רובה של העיתונות סבר, לפחות בתקופה הראשונה, כי יש להמנע מן הביקורת, מאוחר יותר, כאשר הביקורת היתה נחלת כל העיתונות האשימו אותה, כי היא פוגעת במוראל של צה"ל. נדמה כי היום אין כבר ויכוח על כך, שהביקורת של מלחמת לבנון היתה מועילה, ואולי החישה את יציאת צה"ל מן הבוץ הלבנוני.

התקשורת אינה יכולה לראות את האירועים בשטחים מן ההיבט הצבאי בלבד. עליה להתייחס גם לסיבות שגרמו לידוי האבנים. אבל גם בהתייחסות המצומצמת לפעילות הצבאית בלבד, אין התקשורת, הנאמנה לעקרונות העיתונאיים — גם מתוך נאמנות פטריוטית אמיתית — יכולה לתרגם את הבעייה של הקצין הבכיר "להיות בפנים", "להיות שותפה למאבק" ולהימנע מחשיפת תופעות שליליות ומדיווח על מעשים ברוטאליים, שבירת עצמות וכו'.

צה"ל וקציניו טוענים בחושבם שיש להם בעיה עם התקשורת. בעייתם האמיתית היא הממשלה, והמדינאים, אשר הביאו את צה"ל לביצוע משימות בלתי־אפשריות. במסגרת זו יש לצה"ל בעיה משלו — כיצד לחסן את אותם חיילים וקצינים, אשר מוצאים במשימה זו פורקן ליצריהם.

שלך בידידות,

מאריק גמן

לא "רצח טכני"

מאת בצלאל עמיקם

בשעות הדמדומים של יום סתיו נפרשו חופות מצנחים מעל מעברי המיתלה. מבצע סיני החל. באותן שעות של ה־29 באוקטובר 1956 הוטל עוצר על הכפר הערבי כפר קאסם, שבקרבת הגבול הירדני. מוכתר הכפר התבשר על־ידי משמר הגבול על דבר העוצר בשעה ארבע וחצי אחרי הצהריים. מחצית השעה לאחר מכן נכנס העוצר לתוקפו. מבואות הכפר המערביים נחסמו, ובמקום התמקמו אנשי משמר הגבול.

בקטע זה עובר הכביש הראשי היחיד המקשר את הכפר עם מרכז הארץ. אנשי הכפר ששבו מעבודתם מבלי שידעו דבר וחצי דבר על הכרזת העוצר, הגיעו אל המחסום. מפקד יחידת הגבול שם פקד על הבאים ברכב לרדת מכלי רכבם ולהתייצב בשורה, הם צייתו בלי אומר, ואז הורה לחייליו לקצור אותם באש. תוך שעה נקטלו חייהם של 47 תושבים, ביניהם ילדים ונשים. הם נהרגו על לא עוול בכפם, ובלי להתכוון להפר את העוצר, שעליו כלל לא ידעו.

ידה הקשה של הצנזורה הטילה איפול גמור ואסרה כל פרסום בנושא. אלא שהסערה פרצה והצבא נאלץ לערוך חקירה, שבעקבותיה נעצרו 11 אנשי משמר הגבול — ביניהם המג"ד, שלא היה בכפר במהלך הטבח. צה"ל הקים בית־דין צבאי מיוחד, שבו שימשו שני שופטים אזרחיים שגוייסו לצורך זה, ואיש צבא אחד: השופטים בנימין הלוי, יהודה כהן וסגן אלוף י. דיגון.

כשנתיים לאחר הרצח גזרו השופטים את דינם של הנאשמים. מג"ד הגדוד, רב סרן שמואל מלינקי, נגזרו לו 17 שנות מאסר והורדה לדרגת טוראי. מפקד המחלקה שביצעה את הרצח, סגן גבריאל דהאן, נגזרו לו 15 שנות מאסר והורדה לדרגת טוראי. חיילי הכיתה נגזרו ל־7 שנות מאסר ו־8 נאשמים זוכו. גם מפקד החטיבה, אלוף־משנה יששכר שדמי, לא יצא נקי לחלוטין והוא נמצא זכאי באשמת רצח, אך אשם בחריגה בסמכות, בכך שהורה לשמור על העוצר תוך כדי פתיחה באש. בסופו של דבר הומתק עונשם של כמה מן הנאשמים. לבסוף חנן נשיא המדינה את מלינקי ואת דהאן, והם שוחררו מכלאם בשלהי 1959.

אחד ממוקדי הוויכוח של משפט כפר קאסם היה משמעות המילים "פקודה בלתי חוקית בעליל". הנאשמים במעשה הרצח טענו, כי פעלו מכיוון "שצייתו לפקודה של רשות מוסמכת, שהם חייבים על־פי חוק לציית לה".

בפסק דינם הארוך והמנומק אמרו השופטים כי "המעשים שבוצעו אינם בגדר הטענה 'רצח טכני' בלבד, אלא מעשי רצח במלוא מובן המלה, רצח בדם קר שבוצע על־ידי חיילים המשוחים במדים ובכוונה תחילה. לפיכך, גם הפקודות לביצוע המעשים היו רצח במלוא מובן המלה. שמונת הנאשמים הכתימו את טוהר נשקו של צבא הגנה לישראל".

עוד קבעו השופטים, כי כלל הוא שאסור לאיש צבא להרוג, בלי דין ובלי משפט, אדם בלתי מזוין שמסר את עצמו לידיו. "יש פקודות שהן בלתי חוקיות בעליל בכל המסיבות, אף אם נותן הפקודה הוא בשלב הפיקודי הגבוה ביותר. אין מדובר באי־חוקיות פורמאלית, אלא באופי פלילי ברור של הפקודה". כלומר: "אם מצא חייל אי־חוקיות מובהקת בביצועה של פקודה — אסור לו להוציאה לפועל. אם יעשה זאת, יהיה עליו לשאת באחריות לרצח."

פקודה לא חוקית בעליל

חיילים. לא אוטומטים

גבול ברור עובר בין הכאה מתוך הגנה עצמית או לשם פיזור הפגנה, לבין ענישה חינוכית או סתמית

מאת חנה איש־הורביץ

שני מפקדי פלוגה קיבלו מהמג"ד, רס"ן שמואל מלינקי, את ההוראה שהובילה לטבח של כפר קאסם, ביום בו פרצה מלחמת קדש. אחד, סגן גבריאל דהאן, ביצע אותה בפשטות, ואף נתן את הוראות הביצוע הקונקרטיות. מפקד מחלקה בפלוגתו ושמונה מחייליו הרגו 42 מבני־הכפר, שחזרו מהשדות לאחר שעת כניסת העוצר.

המ"פ השני, יהודה פרנקנטל, וסגנו החליטו שלא לבצע את ההוראה. פרנקנטל אמר לקצינים, "שמעתם את פקודתו של המג"ד, ציתתי לה, אבל רק לאחר שתקבלו ממני הוראה לפתיחה באש". ולאחר מכן מכשיר הקשר שלו התקלקל משום מה. החיילים של פרנקנטל לא קיבלו הוראה לפתוח באש.

חייל פשוט, מגדודו של דהאן, שעמד על משמרתו בכניסה לכפר סמוך, בריע, והיה אחראי שם על חוליית מקלע, נמנע גם הוא מלפתוח באש על הפלחים שהגיעו מהשדה. הוא הוביל אותם אל מפקדו, ואמר לו: "אני לא הורג אותם. עשה זאת אתה". תושבי בריע ניצלו.

חיילי משמר הגבול, שהשתתפו במעשי ההרג בכפר קאסם, הועמדו לדין ובית־הדין הצבאי, בראשות השופט בנימין הלוי, הטיל על כולם עונשים כבדים. והעונשים הוקלו אחר־כך בשלוש ערכאות: על־ידי בית־הדין הצבאי העליון לערעורים, בראשות השופט משה לנדוי, על־ידי הרמטכ"ל, חיים לסקוב, ועל־ידי נשיא המדינה, יצחק בן־צבי, עד שנעשו סמליים. החיילים נענשו על אף שפעלו בהתאם לפקודות שקיבלו, וזאת מפני שהפקודות האלה היו בלתי חוקיות בעליל. בית־הדין קבע אז, לראשונה בישראל, את המבחן למילים — "פקודה בלתי חוקית בעליל" הכלולות בחוק, ומבחן זה משמש מאז את בתי־הדין הצבאיים הנדרשים לדון בסוגייה קשה זאת.

כעיקרון, חייב חייל לציית לפקודות מפקדיו. הדבר נובע מאופיה של המערכת הצבאית, המושתתת על משמעת, ואף מנוסח שבועת האמונים לצה"ל, בה מתחייב כל חייל, בין השאר, "לציית לכל הפקודות וההוראות הניתנות על־ידי המפקדים המוסמכים..." החוק אפילו מרחיק לכת ופוטר את החייל מאחריות, כאשר הוא מקבל ממפקדו הוראה לבצע מעשה בלתי חוקי, והוא ממלא את ההוראה, מתוך אי־ידיעה שהיא בלתי חוקית. החוק מניח, שבגלל התנאים המיוחדים, שבהם נמצא חייל, הכפוף לחובת ציות לממונה עליו, הוא לא יכול לדעת אם ההוראה היא חוקית או לא. אי־אפשר לדרוש

(המשך בעמוד 8)

עובדות

אירועי פברואר בשטחים

(לפי "על המשמר")

2.2. — נהרגו שני תושבי ענבתה שליד טול כרם; במחנה הפליטים דהיישה נעצרו שני נערים על ידי מתנחלים.

5.2. — שני תושבי מחנה הפליטים קלנדייה נתלו בידיהם והוכו באלות.

5.2. — בכפר בורקא נפצעו שלושה תושבים, ביניהם ילד.

7.2. — תושבת מחנה הפליטים אל־ערוב נהרגה מאש צה"ל.

8.2. — 3 הרוגים ו־14 פצועים בתקריות בשטחים.

9.2. — הרוג בכפר הערבי קרוס, מסיבות לא ברורות.

10.2. — התנכלות לכפרים עת'יל ודיר־אל־גסון, אחרי מטר אבנים. נהרג נער.

10.2. — מהומר ואחר בכנסת: השחתת רכוש והכאת נשים בסור־בהר; הצתת מכון המים ביעבד (ודוי צוקר לשר הביטחון).

11.2. — חייקה גרוסמן ורן כהן בכנסת: הכאות קשות בחלחול ובאל־ערוב.

12.2. — צעיר ערבי נהרג מאש צה"ל במחנה פליטים בטול־כרם.

14.2. — "חיילים התעללו ב־4 ערבים בכפר סאלם, וקברו אותם חיים בעזרת דחפור" ("מעריב"). מקור צבאי בכיר: מדובר בפרשה חמורה מאין כמוה.

הודעת צה"ל לאחר כל המקרים: העניין בבדיקה.

(פל)

צילם סאיר פרטוש

והידיים ידי רבין

חמש שנים לאחר מותו של אמיל גרינצווייג. אמיל, שהפך לסמל לתנועה עממית גדולה ונשאר, כפי שהיה, דמות אדם, חבר ולוחם, דמות קרובה ללב, לאלה שהכירוהו העריכוהו ואהבוהו.

חמש שנים חלפו ואנחנו כה רצינו לקוות, כי הסיוט הזה יגורש הרחק הרחק מסף ביתנו הלאומי. אבל הלב מנבא אחרת, מנבא רעות; כי הנה ימים באים והצל השחור של היד הארוכה, יד ארוכה ורבת־זרועות, שרצחה את אמיל, הצל הזה, שוב יטיל אימתו סביב סביב. זאת עלולה להיות התוצאה הבלתי־נמנעת של המשך ההידרדרות בשטחים, שתקרע לקרעים את החברה הישראלית, תעמיק את הפילוג, תצית בה מדורות גדולות של זדון ושנאת־אחים.

ההידרדרות בשטחים הכבושים — שלא מי שהופתע — אחרי עשרים שנות כיבוש — מההתפרצות הזאת של מרי לאומי על כל גילוייה, גם על גילויות האלימים, גם על ביטויי השנאה שלה — מי שכך הופתע, אינו ראוי להנהיג מדינה. שילך שיילכו אלה ונבוא עימם חשבון. עד תום.

"מה כל כך בוער" — שואל כבר חודשים ראש הממשלה, שמיר. עכשיו אתה כבר רואה מה בוער, מר שמיר? הכל בוער! הכלו אתה והממשלה שלך מוליכים להתפרקותה של ישראל כמדינת העם היהודי ואסור לא ניתן לכם לעולל זאת.

ב־21 בדצמבר, שנים־עשר יום לאחר שפרץ המרי בשטחים הכבושים, שנים־עשר ימים של הלם ואלם, של טמטום ובלבול — אתה יצחק שמיר, הופעת אתה, משום מה, הגבת בדימוי שלא יישכח במהרה: "אנו דומים" — כך אמרת — "לגוליבר גדול הנלחם בשערות ננסים" — כך אמרת, דווקא אתה, גוליבר גדול... האם גם הימים האלה לא לימדו אתכם, גוליברים גדולים, את גבולות הכוח, את חולשתו של הכוח ואת כוחה ועוצמתה של החולשה, של חולשתם של אלה שאין להם מה להפסיד עוד? את עוצמתן של הנרדפות ושל הנשלטות ושל המושפלות?

והרי אלפי שנות היסטוריה מלמדות, שצבא העוסק דרך קבע בדיכוי אזרחים הופך בהכרח להיות צבא מושחת מבחינה מוסרית, שאינו מסוגל לעמוד אחר־כך כראוי בפני אויב חיצוני. ואנחנו איננו רוצים שיעוללו זאת לצה"ל, שהוא הצבא שלנו, של כולנו, של בנינו, ולא צבאם [illegible].

הקול קול שמיר וקול שרון והידיים ידי רבין. הקול — קול אדוניו, HIS MASTERS' VOICE. קולה של השקפת האדונים והאדנות של שמיר ושרון, של השקפת העולם הקולוניאלית הגורסת שעבוד עם אחד למשנהו, של עם אדונים ועם עבדים. הקול קול אדוניו והידיים העושות את המלאכה המלוכלכת הם ידיו של יצחק רבין.

יצחק רבין, אתה שסימלת לפני 20 שנה יותר מכל אדם אחר, את הנצחון המזהיר של צה"ל במלחמת המגן של ששת הימים ההם, אתה מסמל היום את הביזבוז הנורא של נצחון זה.

יצחק רבין, שבנאומך הזכור מאז, על הר הצופים, לאחר המלחמה, כשהוענק לך התואר דוקטור כבוד לפילוסופיה, הדגשת "כדברך" — את מקורות העוצמה המוסרית והרוחנית של צה"ל, חייליו ומפקדיו, אתה, ממש בימים אלה, הורס ושוחק את מקורות העוצמה המוסרית והרוחנית של צה"ל. אתה גורם היום לשחיקתו של צה"ל, כפי שאף מלחמת התשה לא שחקה אותו. אתה, יצחק רבין, במדיניות האלה שלך, הבאת עלינו קללה נוראה. וזהי ביום פרשת האלה והקללה. אתה במדיניות שבירת העצמות של הפלשתינים המתקוממים — שובר את חוט־השדרה של הדמות האנושית, המוסרית, ההומנית של הלוחם העברי.

לא דוקטור כבוד לפילוסופיה, שהיא אהבת־החכמה, אלא פרופסור לאי־כבוד של מצער־האיוולת של ממשלת האחדות הלאומית הזאת. ראוי לך להתכבד, יצחק רבין, ולהחזיר את תעודת התואר ההיא למעניקיה.

אתה, שר הביטחון, אחרי הכרזותיך המרגיזות ואחר ההנחיות שהורדת על צה"ל ולנוכח מה שמתרחש בשטחים כל רגע, תישא באחריות אישית נוראה, אם לא תקום מהר ותתייצב מול צה"ל כולו ומול העם כולו ותאמר באורח שאינו משתמע לשתי פנים: "הפקודה להכות כדי לשבור עצמות היא פקודה בלתי־חוקית בעליל ואני קורא לחיילים לא למלא אותה" — כך בדיוק עליך לומר.

> אתה, במדיניות
> שבירת העצמות
> של הפלשתינים
> המתקוממים
> שובר את חוט
> השדרה של
> הדמות האנושית,
> המוסרית,
> ההומנית של
> הלוחם העברי ■
> דברים שנשא
> ח"כ יאיר צבן
> בעצרת "שלום
> עכשיו"
> בירושלים

"הפקודה להרוס רכוש ולשבור טלוויזיות בעת חיפוש היא פקודה בלתי־חוקית בעליל ואני קורא לחיילים לא למלא אותה" — כך בדיוק עליך לומר.

"הפקודה לענות נערים על־ידי מכות אכזריות, כדי שיסגירו זולתם אבנים, היא פקודה בלתי־חוקית בעליל ואני קורא לחיילים לא למלא אותה" — כך בדיוק עליך לומר.

ועליך להכריז קבל עם ועולם, כי לחיילי צה"ל שמורה, כמובן, הזכות להגן על עצמם ועל חייהם, אבל כדי להסיר כל ספק, פנימה והוצה, בכל מקרה של הרג אזרחים בשטחים ימונה צוות חוקר בלתי־תלוי, בראשות שופט חוקר, שיקבע בבירור, אם היה צידוק לידי שהביא להריגה. אין מנוס מצעד קשה זה, אם רוצים אנו למנוע הידרדרות לפרשות קשות פי כמה מכל אלה שאירעו עד כה.

ואל תסבירו לנו בטעם המי־יודע־כמה את מהות הטרור הרצחני. אנו יודעים זאת לא פחות טוב מכם, ואל תסבירו לנו את שפלותם ואכזריותם של מרצחים ואת להט שנאתם של אויבים ואת סכנתם של בקבוקי תבערה ומוקשים. אנו יודעים זאת לא פחות טוב מכם. אבל אתם, במדיניות שלכם, מנציחים את הטרור ומעמיקים את השנאה ואנו רוצים, על־ידי פתרון מדיני והסכם שלום, לאפשר את חיסול הטרור, את עקירת השנאה, את כיבויים של כל בקבוקי התבערה כולם.

הממשלה הזאת מתפארת שהיא הוציאה את צה"ל מלבנון. לא בדיוק, אך נניח שכך הוא. אולם הממשלה הזאת הכניסה את לבנון לכאן, אלינו, לארץ. היא הוציאה את צה"ל מביירות, אבל היא הולכת ומכניסה את ביירות לירושלים.

ואנחנו אומרים בפירוש מה לעשות, כעת, עכשיו:

ראשית — להכריז על רצון טוב, על שינוי כיוון, על מדיניות אחרת.

שנית — להקטין מייד את תחומי החיכוך בין חייליו לבין האוכלוסיה המקומית.

שלישית — להודיע מייד על נכונות לאפשר בחירות לראשי ערים בשטחים הכבושים ולהבטיח כי נציגותם הנבחרת תוכל ליטול חלק בכל מו"מ עתידי לצד גורמים אחרים.

רביעית — להתיר פעילות פוליטית והתארגנות מפלגתית במסגרות דמוקרטיות.

חמישית — וזה העיקר — לקדם כל יוזמה ראויה־לשמה לפתרון הסכסוך, לברך על שיתוף־פעולה קונסטרוקטיבי בין ארה"ב לבריה"מ, שיסייע לקידום ההידברות בינינו לבין שכנינו, ובעיקר — להתחיל סוף־סוף את ההידברות בינינו לבין הפלשתינים.

הימים האלה הם ימים הרי־גורל. מועקת הימים האלה מפיצה סביב אווירה של יאוש ואוי לנו אם ניתן ליאוש לשלוט במחננו. והיאוש הוא כיום האויב מספר אחד שלנו. היאוש שלנו הוא כיום תקוותו של הימין. ההיסטוריה ידעה מצבים מיואשים פי־כמה ועמים התגברו עליהם. גם עמנו ידע התגבר. גם עמנו יתגבר.

לאחר מאורעות הדמים של 1929, כתב המשורר אלכסנדר פן את שירו "הארץ הזאת" וכך תיאר אותה:

עם בוקר אור נעור עליך
בקלישות שמחה ואבל,
בין שני עמים על גורלך —
את מהלכת כעל חבל.

ועדיין הארץ הזאת, הארץ האהובה והמוצקת, מהלכת בין שני עמים על גורלה כעל חבל. ועדיין מפעמת בנו קריאתו של המשורר —

בני כל משעול אורב; צצורו
בר קולימן מתרה אפיקו
ולי בני פלשת ובני צור
אחים ללחם ולבית.
נבצר מכני לעצור,
נבצר גם לונק אפיק.

ועדיין נשאים אנו בליבנו גם את מראה חזונו של פן:

אני רואה בקום אורו
אל ברית עמים להבקיע,
אשרי אם עוד חיים ארצי
שלום מורשת לרקיע.
אני רואה בקום אורו
אל ברית עמים להבקיע.

ידידיי, אנשי "שלום עכשיו" — נפרוש שלום, עכשיו, כרקיע! אל ברית שני העמים נבקיע גם נבקיע!

חזרה או לא חזרה

קראתי בעניין רב את הרשימה „לא ראיתי בדווי ממהר" במדור „תמונת מצב" ב„עמוד אחורי", מיום 3.2.88. נגע ללבי במיוחד ההיבט „הקצת גזעני" של הסיפור כפי שתואר ע"י כתבתכם שלי יחימוביץ' (כמו שאר רשימותיה העוסקות בקיפוח מיעוטים). רק חבל שבסופו של דבר לא הצלחתי להבין האם הכתבת הנכבדה והרגישה חזרה לתחנה ולקחה את הנערים הבדווים? — או שמא איפשרה לגברת מקיבוץ להב להשפיע עליה בדבריה „הקצת גזעניים" (או אולי מכתבו של מר רוזנבליט גרם לכך?) — והמשיכה ליעדה. שאם לא כן (דבר שקשה לי בהחלט להאמין), העובדות הן כדלקמן:

בכתבתכם ה„לא גזענית" אספה במכוניתה יהודיה והשאירה לצד הכביש נערים בדווים, וזה כבר מצב יותר גרוע מאמירה „קצת גזענית" של גברת אחרת וזה כבר מעשה „קצת גזעני". אבל, כאמור, זה לא יתכן. אני בוודאי טועה בפסקוקי, היא חזרה — מוכרח להיותו אנא, פרסמו תשובתכם בהקדם — המתח הורג אותי.

יוסי שבטר, להב

שס"י, לא ש"ס

האם מתקבל על הדעת שהמפלגה הקלריקלית ש"ס תשלח נציג להפלגת „ספינת המגורשים"? בוודאי שלא. אך זהו הרושם שנוצר מקריאת הידיעה על אודות „ספינת המגורשים" שהתפרסמה בעמ' הראשון של „על המשמר" ביום שישי ה־12.2.88.

בין רשימת חברי משלחת השמאל הישראלית שהצטרפו להפלגה מופיע שמו של חברנו פפה איציקסון וליד שמו — „חבר ש"ס". פפה איציקסון הוא חבר שס"י (ראשי תיבות של „שמאל סוציאליסטי ישראלי"). אין זו הפעם הראשונה שארגונו משתתף במשלחות שמטרתן להעמיק את קשרי ההבנה בין שני העם הישראלי והעם הפלשתיני. כמו בעבר, גם במקרה זה מצאנו לנכון לקחת חלק במשלחת, במחאה על היעדר נכונות מצד ממשלת ישראל לנהל מו"מ עם העם הפלשתיני ונציגו, אש"ף.

נעם סלע,
דובר שס"י (שמאל סוציאליסטי ישראלי)

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

שביתת הרובוטים

בימי שבות נתי החולים בישראל קראתי בספר „פגישות עם לאה גולדברג" מאת א.ב. יפה, כי הדבר האחרון מפרי עטה שנתפרסם בעיתון היה מכתב למערכת תחת הכותרת „שביתת הרובוטים":

„ביום שביתת הטכנאים באתי ל'הדסה' בירושלים, מחלקת הראדיום. המכון נמצא במרתף ללא חלונות, מיזוג האוויר היה מקולקל ולא פעל. יחד אתי היו עוד כמה אנשים חולים, רובם אחרי ניתוחים קשים, שהגיעו ל'הדסה' לשם הקרנות ממקומות מרוחקים למדי.

„האיש הממונה על הראדיום ראה שאין אפשרות לעשות את ההקרנות באוויר זה. מיד טילפן והסביר שיושבים אצלו אנשים חולים מאד, ושאין הוא יכול לעבוד בתנאים אלה ומבקש לבוא מיד לתקן את מיזוג האוויר. התשובה מן הצד השני של השפופרת היתה — 'שביתה!' הוא ניסה להתווכח, אבל אותה תשובה עצמה חזרה בכל פעם. בינתיים הגיעו עוד חולים והוא ניסה את מזלו בטלפון פעם נוספת, והרובוט ששמע את כל הסבריו השיב רק — 'שביתה'. בא רופא שני וטילפן גם הוא, והרובוט אמר 'שביתה!'

„לבסוף התגברתי אני לקבל את ההקרנות בתנאים אלה. זה היה לא כל־כך נורא, רק גרם לסחרחורת כשיצאתי. היו שם אנשים, חולים הרבה יותר ממני. זה נקרא שביתה שאיננה נוגעת 'בעניינים חיוניים'.

„אילו הרובוטים היו רובוטים של ממש, אפשר היה להבין זאת. אבל רצוני להזכיר לשובתים אלה, שהם בכל זאת בני־אדם ומחלה ממארת עלולה לפגוע יום אחד, חס ושלום, גם בהם ובבני־ביתם. איך יגיבו הם על יחס אנושי כזה לאנשים חולים, כשהחולים יהיו הם עצמם? אני מביאה את הדברים האלה לדעת הציבור ולדעתם". („על המשמר", 7.8.1969).

המשוררת לאה גולדברג נפטרה לאחר מספר חודשים, מאז חלפו כמעט עשרים שנה, ולזעקתה עדיין אקטואליות בנוראותה.

האם שביתה במוסד „גריאטרי" או במחלקה אונקולוגית יכולה בכלל להיות צודקת? האם למאושפזים שם אין זכות להיות כבני־אדם פחות או יותר? ואיך אפשר להיות חכם וצודק על חשבון אומללות כזאת? מישהו שמע על עוד בשם „קדושת החיים"?

לזכות השביתה (הצודקת) צריכים להיות קודם כל גבולות מוסריים. אם לא, כל זכות זו הופכת לעוולה.

יוסי נמרוד, קרית־ים

בל"ל מוריד את ריבית החובה

בנק לאומי הודיע על הורדת שיעורי ריבית החובה ללקוחות. הורדת שיעורי הריבית השקלית התאפשרה לאור עודפי הנזילות במערכת הבנקאית, השינויים המתוכננים בהוראות הנזילות של בנק ישראל והירידה שחלה בעלות המקורות הכספיים של מערכת הבנקאות.

הריבית הבסיסית PRIME נשארת ללא שינוי — 15% לשנה, 1.25% לחודש. תוספת הסיכון המקסימלית תהיה מעתה 21% לשנה (1.75% לחודש). התוספת בגין ריבית חריגה, הן ללקוחות מסחריים בחח"ד והן ללקוחות פרטיים בעו"ש, תהיה מעתה 12% לשנה (1% לחודש).

שיעורי הריבית החדשים בעו"ש ובחח"ד יהיו בתוקף החל מיום 18.2.88.

כן הודיע בנק לאומי על שינויים נוספים בשיעורי הריבית על הלוואות החל מהיום, 15.2.88.

הריבית הקבועה על הלוואות בשקלים לא צמודים, הזולה ביותר במערכת הבנקאית כיום, יורדת ממחר כלהלן:

לקוחות מסחריים:
הלוואות ל־3־6 חודשים יהיו בריבית 2.2%
הלוואות ל־6־12 חודש יהיו בריבית 2.4%

לקוחות פרטיים:
הלוואות ל־3־6 חודשים יהיו בריבית 2.4%
הלוואות ל־6־12 חודש יהיו בריבית 2.6%

שיעור הריבית על הלוואות צמודות לדולר לתקופה של 3 ו־6 חודשים, שירד בחודש האחרון בצורה חדה ל־12% לשנה, יועלה ל־15% לשנה, עקב הביקוש הרב להלוואות אלו. כזכור, הוריד בנק לאומי את שיעור הריבית בחדו"גה מרמה של 25%־30% לשנה עד ל־12% לשנה, עקב הביקוש הדל שהיה להלוואות דולריות שנבע מציפיות לפיחות. ציפיות אלו פוחתו באחרונה וגדל מאד הביקוש להלוואות הדולריות המוזלות שהציע הבנק.

בל"ל ממשיך במדיניותו לפרסם בעיתונות היומית את שיעורי הריבית המקסימלית על סוגי האשראים העיקריים.

בינו צדיק
מנכ"ל בל"ל

הפערים בהכנסות ובצריכה — פי 7

לעשירון העליון הכנסה כוללת למשק־בית הגדולה כמעט פי שבעה לעומת העשירון התחתון — קובע שלמה מיטל, מנהל הרשות לתכנון לאומי, עפ"י סקר „הוצאות המשפחות ומדדי אי־שוויון" שהוגש לשר הכלכלה והתכנון גד יעקבי.

לדבריו, המסקנה העיקרית היא, פער כלכלי רחב למדי בין העשירון התחתון והעליון הן בהכנסות והן בתצרוכת. בתחום הצדק הכלכלי, מדגיש מיטל, חלה נסיגה מאז 1975/76. ההכנסה הנקייה למשק־בית שומרת על יציבות — ההכנסה של העשירון התחתון היא כחמישית מזו של העשירון העליון. לעומת זאת, בהכנסה הנקייה לנפש חלה נסיגה. ב־1976 היתה ההכנסה הנקייה לנפש בעשירון התחתון שווה־ערך ל־13 אחוז מההכנסה הנקייה לנפש בעשירון העליון, ואולי עתה היא ירדה ל־11 אחוז.

הצריכה לנפש בעשירון התחתון עלתה ב־1987 ועומדת על 18 אחוז מהצריכה בעשירון העליון לעומת 16 אחוז ב־1980.

הוצאות המשפחה מתחלקות כדלקמן: ב־5 אחוזים מהעשירון התחתון תופס המזון כ־41 אחוז מההוצאות, דיור כ־24 אחוז, הלבשה והנעלה יותר מ־10 אחוזים, בריאות כ־4 אחוזים, חינוך, תרבות ובידור כ־10 אחוזים.

בעשירון העליון ההוצאות על מזון הן 15.5 אחוז, דיור כ־36 אחוז, חינוך, תרבות ובידור כ־15 אחוז, בריאות כ־6 אחוזים.

מיטל מציין, כי משקלו הגבוה של המזון בצריכת השכבות החלשות מדגיש, שהורדת הסובסידיות הצפויה בחודשים אפריל־מאי תכביד עליהן במיוחד ותרחיב את הפערים.

חיים מרגלית

כנס דאבוס:

חולשת הדולר והאיידס פוגעים ביציבות הכלכלית

המערכת המוניטארית הבינלאומית, חוב החוץ של המדינות העניות והשלכות הכלכליות של האיידס, עמדו במוקד הדיונים של כנס דאבוס שהסתיים בסוף השבוע שעבר.

למעלה מאלף המשתתפים, ב„פורום הכלכלי העולמי", בהם שרים, נגידי בנקים, אנשי עסקים ואנשי אקדמיה, הקדישו זמן רב לבעית אי־היציבות במערכת המוניטרית הבינלאומית, בה הם רואים אחת הסיבות העיקריות למשבר המניות באוקטובר אשתקד ופצצת זמן, העלולה עוד לזעזע את כלכלת העולם.

הדולר חזק ויציב הוא תנאי עיקרי ליציבות המערכת המוניטרית הבינלאומית, הצהיר קארל אוטו פוהל, נגיד הבונדס בנק. שותף לדעתו היה ראש ממשלת יפן לשעבר, יסוהירו נקאסוני. לדבריו, משקיעים יפאניים יזהרו מלהשקיע בארה"ב אם הדולר לא יתחזק, ואז האמריקנים יפסידו יותר משירותיהם. ג'יימס אולל, המלמד כלכלה באוניברסיטת סטנפורד, התיחס לקשר הישיר שבין ערך הדולר לגרעון המסחרי של ארצו — „אם הגרעון לא יחוסל לפני תחילת או אמצע שנות ה־90", אמר, „ניאלץ, כחלק מתהליך האיזון, להוריד את רמת החיים". ארה"ב היא בדיוק כמו ברזיל, ארגנטינה או פולין, אמר פרופ' אולל. רצוי מאד להגיע גם ליציבות שערי המטבעות של מערב אירופה. הצטרפות בריטניה „לנחש המוניטארי" האירופי היתה תורמת לכך, אמר פאולל.

פגיעה במשטרים דמוקרטיים

קארלוס פרז רודריגז, נשיאה לשעבר של ונצואלה, הזכיר כי חרב הדמוקלס של חוב החוץ של המדינות המתפתחות עודנו שריר וקיים, ועמד על הסיכונים החברתיים הטמונים במדיניות של מיתון.

במדינות דרום־אמריקניות מסויימות שיעור ההחזר על החוב מגיע ל־60 אחוז מן ההכנסות מיצוא והירוק החגורה פוגע בעיקר בשכבות העניות. הקטנת ההכנסה הריאלית ואבטלה כבר גורמות תסיסה חברתית ומסכנות את המשטרים הדמוקרטיים באותן מדינות, אמר רודריגז. אולם בתשובה בהשיבו לשאלה בדבר החלטת נשיא פרו גרסיה להחזיר חוב רק בשיעור של 10 אחוז מן ההכנסות מן היצוא אמר רודריגז כי הוא שולל אותה, כיוון שהיא מפסיקה קבלת הלוואות חוץ חדשות, ולפיכך פוגעת בסיכויי ההתאוששות.

הפסדים בגלל האיידס —50 מיליארד דולר

הפסד הפריון הנגרם בעולם בגלל מחלת האיידס הסתכם אשתקד ב־7 מיליארד דולר, אך הוא יגיע בעוד ארבע שנים ל־50 מיליארד דולר כתוצאה מגידול במספרי החולים. ד"ר יונתן מן, ראש המחלקה לטיפול באיידס בארגון הבריאות העולמי, אמר כי 5־10 מיליון איש נושאים כיום את הנגיף ויפתחו את המחלה בקרוב. להערכתו, יחיו בעולם חצי מיליון עד 3 מיליון חולי איידס. מאחר שהאיידס פוגע בעיקר בקבוצת הגיל 20־49, המהווה עיקר כוח העבודה, ההערכה של 50 מיליארד דולר הפסד פריון איננה מוגזמת.

לדברי המומחה פרץ יונג ממשרד הבריאות האמריקני, כל חולה איידס עולה, מבחינת ההוצאות הרפואיות, 50־75 אלף דולר לשנה, ובארה"ב מורגש מחסור בכוח אדם רפואי לטיפול בחולי איידס.

רוברט מקסוול, נשיא חברת „מקסוול קומיוניקיישן", העריך כי חברות הביטוח יוציאו חצי מיליארד דולר לטיפול במבוטחים חולי איידס, וכי בין היתר צפויות עליה של מחירי השירותים הרפואיים ופגיעה בתעשיות התיירות והבידור.

יוסף אלפרן, ז'נבה

העורך הכלכלי: צבי טימור

מבזקים כלכליים

פלזמה ממוחשבת

■ מערכת ממוחשבת לניהול תהליכי הייצור, המבוססת על מחשב מתוצרת דיגיטל, מסייעת להפרדת חלבונים מפלזמה במפעל „קמהפארם" של קיבוץ בית־קמה. הפקת החלבונים מתבצעת באמצעות טכנולוגיות חדשניות ובתהליכים המתקדמים ביותר הקיימים כיום בתחום זה.

מפעל „קמהפארם" של בית־קמה, השוכן בנגב הצפוני, עוסק בעיקר בהפרדת חלבונים מפלזמה. החלבונים המופקים במפעל משמשים, בין היתר, לטיפול בהלם הנגרם כתוצאה מאיבוד דם או מכוויות קשות. ניהול כל תהליכי הייצור במפעל נעשה באמצעות מערכת בקרה ואוטומציה ממוחשבת. חבילת התוכנה לבקרת התהליכים ולניהול הייצור שיושמה על המחשב פותחה על־ידי בית התוכנה קומפקס. המערכת כוללת שתי עמדות הפעלה גרפיות צבעוניות.

האבטלה בירידה

■ חלקם של מחפשי העבודה הבלתי מועסקים הגיע ברבע האחרון של 1987 (אוקטובר־דצמבר) ל־5.8% מכוח העבודה האזרחי בגיל 15 ומעלה, לעומת 6.9% ביולי־ספטמבר ובדומה לחלקם במחצית הראשונה של 1987 — מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. עוד נמסר, כי ברבע האחרון של 1987 (באוקטובר־דצמבר) הגיע שיעור הבלתי מועסקים בקרב הגברים ל־4.9% (בהשוואה ל־6.0% ביולי־ספטמבר, 5.3% באפריל־יוני ו־4.7% בינואר־מארס 1987). מבין הנשים — 6.8% בלתי מועסקות שחיפשו עבודה (בהשוואה ל־8.2% ביולי־ספטמבר). על־פי סיכומים שנתיים מוקדמים שנערכו בלשכה, הגיע חלקם של הבלתי מועסקים בשנה האחרונה ל־6.0% מכוח העבודה האזרחי, לעומת 7.1% בשנת 1986. אחוז הגברים הבלתי מועסקים הגיע ב־1987 ל־5.3% ושל הנשים ל־7.2%.

עודפי נזילות

■ שיעור הריבית הממוצע שנקבע בסוף השבוע, בשיטת המכרז על ההלוואה המוניטרית שמעמיד בנק ישראל לבנקים, בסכום כולל של 750 מיליון ש"ח, הוא 15.3% לשנה. שיעור הריבית שבו נסגר המכרז הוא 15.0% לשנה. עלותה הממוצעת של ההלוואה שווה־ערך לשיעור ריבית של כ־13.5% לשנה.

בגיוס פקדונות מהציבור (פח"ק), עליהם חלה חובת נזילות. מבנק ישראל נמסר, שהביקוש של הבנקים במכרז זה הסתכם ב־594 מיליון ש"ח, מה שמבטא קיומם של עודפי נזילות במערכת. ההלוואה מועמדת לבנקים לשבוע ימים. במקביל פרעו הבנקים הלוואה בסכום של 750 מיליון ש"ח שהועמדה להם בשבוע שעבר. 58 מיליון ש"ח הוצעו ע"י הבנקים ללא נקיבת הריבית, כאשר הבנקים המציעים התחייבו לקבל סכום זה בריבית הממוצעת שתיקבע, שהיתה כאמור 15.3% לשנה.

מיחשוב הבחירות

■ מלם מערכות, החברה הממשלתית לעיבוד נתונים, נערכת לקראת מיחשוב מערכת הבחירות לרשויות המקומיות ולכנסת. השירותים הממוחשבים שתספק מלם כוללים בין היתר הפעלת רשת מודיעין לרשות הציבור לשם בדיקת זכות הבחירה, הפקת הודעות לבוחר לכל בעלי זכות הבחירה, ניהול והפקת קובץ הבוחרים והקלפיות ועוד. לצורך ניהול וארגון יום הבחירות תפעיל מלם מערכות ממוחשבות לאיתור זכות בחירה ומקום ההצבעה לבוחר, לקליטת תוצאות ההצבעה בקלפיות האזוריות והצבאיות (כולל אימות פרטי החיילים) וסיכום תוצאות הבחירות, מיד עם סגירת הקלפיות.

במערכת הבחירות הקודמת הפעילה מלם מערך ממוחשב, שכלל 150 מסופים אשר הבטיחו מסירת נתונים עדכניים ל־17 ועדות הבחירה האזוריות, הוועדה המרכזית לכנסת, רשות השידור, ולמוקדי המודיעין.

מינויים כלכליים

■ חבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית אישר מספר מינויים חדשים של אישים הקשורים לחיי הכלכלה בארץ. עו"ד מרדכי סירקיס התמנה לתפקיד מבקר האוניברסיטה העברית. המבקר היוצא הוא עו"ד משה בן־זאב, אשר כיהן כמבקר האוניברסיטה בשבע השנים האחרונות. אהרן סוגל, שהיה עד לאחרונה הממונה על התקציבים באוצר, נבחר כחבר בחבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית. חבר הנאמנים בחר חברים בוועדת המאזן, יו"ר הוועדה הוא בני רבינוביץ מקונצרן „כור", חברים: ווסקינד מקונצרן „כתב", גלית מאור מבנק ישראל ועוזי לוין, מנכ"ל חברת הביטוח „מגדל".

חיילים. לא

(סוף מעמוד 7)

מכל חייל, שיתהלך בכל עת עם ספרי חוק ומשפט בכיסיו, ויתייעץ עם משפטנים על חוקיות פקודה שהוא מקבל, ורק לאחר מכן להחליט אם הוא מוכן לבצע אותה.

שיפוט עצמי

אבל ההקלה, ניתנת לחיילים, היא מוגבלת: חייל איננו בבחינת אוטומט. יש לו כושר שיפוט עצמי, ובמקרים בהם ברור, שהפקודה שניתנה לו היא בלתי חוקית, הוא חייב לסרב למלא אותה. בחוק השיפוט הצבאי־הישראלי, כמו בחוקיהם של צבאות רבים, ובהם אפילו החוק של הצבא הגרמני, בזמן מלחמת העולם השנייה, נקבע, כי על חייל לסרב לציית לפקודה, שהיא בלתי חוקית בעליל. בהתאם לעיקרון זה גם פסק בית־הדין לפשעי מלחמה בנירנברג, כי ההגנה של ציות לפקודה איננה תופסת, כאשר מדובר בפקודות בלתי חוקיות בעליל.

מהי פקודה בלתי חוקית בעליל? בית־הדין הצבאי, במשפט נאשמי כפר־קאסם, קבע זאת במילים בלתי נשכחות, המשמשות את בתי־הדין הצבאיים עד היום: „סימן היכר של „פקודה בלתי חוקית בעליל" — מן הדין שיתנוסס כדגל שחור מעל לפקודה הנתונה, כתובת אזהרה האומרת: אסור! לא אי־חוקיות פורמאלית... אלא הפרת חוק גלויה ומובהקת... אי־חוקיות הדוקרת את העין ומקוממת את הלב, אם העין אינה עיוורת והלב אינו אטום או מושחת — זוהי מידת אי־החוקיות „בעליל" הדרושה, כדי לבטל את חובת הציות של חייל ולהטיל עליו את האחריות הפלילית למעשיו".

אבל אם רק משפט כפר־קאסם היה קיים, לא היה בו די כדי להבהיר את הגבול. מכיוון שבאותו מקרה המדובר היה בהוראה לבצע מעשי רצח. העיקרון חוזר וחל גם על פקודות בלתי חוקיות הניתנות בנושאים חמורים פחות, ובכל זאת הן בלתי חוקיות בעליל. בבתי־הדין הצבאיים הצטבר אוסף רציני מאוד של פסקי דין, המפרשים את המושג ומיישמים אותו על עוד כמה סוגים של פקודות בלתי חוקיות. במקרים לא מעטים, העניקו בתי־הדין הצבאיים חיילים שציתו להוראות כאלה. באותם המקרים, שפורסמו בשעתו בהרחבה, הוטלו עונשים על חיילים, שביצעו מעקרם ולפי הוראתם, הם תיכלו במקרים שתגיעו לתיקון בסדרנה שבה הם שירתו, כך שהיה צורך להעבירם לתיקון בסדרנה בדרג גבוה יותר.

נורא, אבל חוקי

האם הוראה לשבור עצמות ידיים ורגליים היא הוראה בלתי חוקית בעליל? ח"כ אלעזר גרנות, חבר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת מטעם מפ"ם, הביא לידיעת הציבור לאחרונה פסק דין של בית־משפט צבאי, שזיכה ארבעה צוערים, חניכי קורס קצינים של צה"ל, שסירבו למלא פקודה של מפקדיהם להכות תושבים ערבים עד לשבירת עצמותיהם. בית־הדין קבע, שההוראה, שניתנה לצוערים, היתה בלתי חוקית בעליל. אין ללמוד מכך, שבכל מקרה, הוראה להכות באלות, היא בלתי חוקית בעליל. צה"ל נמצא כעת בשטחים במגמה להשליט שם סדר. לכן, מותר לחיילים להשתמש בכוח במקרים של הגנה עצמית, כלומר כאשר הם עומדים בפני סכנה מוחשית לגופם ולחייהם, וכן לשם פיזור הפגנה אלימה וכדי להתגבר על התנגדות למעצר חוקי. זה חוקי. נורא, אבל חוקי. לעומת זה, בלתי חוקי בעליל הוא להכות לצורך ענישה או כפעולה „חינוכית" של „למען יראו וייראו", או כצעד למניעת מעשי אלימות בעתיד: בלתי חוקי בעליל הוא לשבור עצמותיו של מישהו על מה שעשה בעבר. ענישה במדינה תרבותית היא תפקידו של בית־המשפט ולא של החיילים בשטח. בלתי חוקי בעליל הוא גם להיכנס לבתיהם של אנשים, או לתפוס עוברי אורח, ההולכים לתומם ברחוב, ולהכותם ואף לשבור את עצמותיהם. אי־אפשר לקבל את הטענה, שמישהו איננו מבין זאת.

צה"ל לא הונחה להכות ללא הבחנה, אבל מן הצורך היה ללוות את ההנחייה בדבר „היד החזקה", בהבהרות למפקדים בשטח, בדבר גבול האלימות המותרת, ולהדגיש שהם ואף פיקודיהם יהיו אחראים אחריות פלילית, אם יחרגו מגבולות המותר.

פז

הממשלה מוכרת רווחים

אין כל מחלוקת על כך שחברות הדלק מהוות קרטל, וחברת „פז" מתוך הקרטל זכאית ל־45% של יבוא הנפט הגולמי ושיווקו. כלומר, „פז" נהנית ממונופול לא טבעי. רווחי החברה אינם נקבעים על־פי יעילותה, יכולתה לרכוש נפט זול יותר, לזקקו במחיר נמוך יותר או להובילו באופן חסכוני. כל פרטי העלויות נקבעו בהסכם „על מבנה המחיר" בין הממשלה לבין חברות הנפט. חלק מהעלויות הוכרו מבוססות על ההוצאה בפועל וחלק אחר מוסכמות על חברות הדלק והממשלה. עלויות מוסכמות אלה יכולות להיות גבוהות יותר או נמוכות יותר מההוצאה בפועל, אך ניתן להניח שהן גבוהות יותר, כי אם היו נמוכות יותר, החברות היו דואגות לתיקון.

והממשלה קובעת גם את המחיר לצרכן ואת המרווח לחברות אלו. כן היא משלמת את הריבית על החזקת מלאי. כלומר, חברות הנפט נהנות רק מרווחיות שהממשלה קובעת להן; אין הן מתחרות אחת בשנייה ואינן אחראיות על מחיר הרכישה. גם בעבר היו מקרים שהחברות רכשו נפט יקר, ולעתים גם ללא אישור מנהל הדלק, בסופו של דבר שילם הציבור הפרטי מחירים אלה.

ממונופול ממשלתי למונופול פרטי

בעלים פרטי, בלי כל התייחסות לליברמן או למישהו אחר, יכול להפוך את המקרה לשיטה. למשל, הוא יכול לרכוש נפט גולמי באמצעות חברה בחו"ל בזול, ולמכור את אותו נפט ל„פז" בתוספת רווח. המשק הישראלי ישלם במקרה זה גם את המחיר וגם את רווחי התיווך של תחנת הביניים. כל ההפרשים ייבלעו במבנה מחיר הדלק. לכן, אפילו על בסיס התאוריות הליברליות ביותר, אין שום יתרון למונופול פרטי על פני מונופול ממשלתי. הממשלה איננה מעבירה חברה לידיים פרטיות, אלא רווחים מובטחים לידיים פרטיות. במידה שהיא מעבירה רווחים, היא לבטח נתנה גם הבטחות למינימום של רווחיות, כי אף משקיע לא היה רוכש את „פז" ב־95 מיליון דולר ללא הבטחת רווחי מינימום. רווחי מינימום אלה לבטח יהיו גבוהים יותר מגיוס 95 מיליון ע"י הממשלה בבנקאות הבינלאומית או בשוק הכספים הבינלאומי.

למעשה, הרוכש ג'ק ליברמן מגייס את הכסף כפי שטוענים מקורות חוץ באמצעות בל"ל. קרוב לוודאי שליברמן מגייס את הסכום בעלות גבוהה יותר משיכלה לגייס אותו הממשלה. עד לאירועים האחרונים של המלחמה בשטחים לא היה שום קושי לממשלה לגייס כל סכום שהוא בבנקאות בחו"ל, להיפך — הבנקים הגדולים עמדו בתור לתת סכום של כ־5 מיליארד דולר לממשלה לפרעון חובות לממשלת ארה"ב. כלומר, לעיסקה, מהיבט זה, אין שום כדאיות מבחינת המשק הלאומי.

קיים כאן עוד היבט. מנימוקים מוניטאריים נאסר על בנקים ישראליים או שלוחותיהם בחו"ל לתת אשראי במט"ח ללקוחותיהם הישראליים, אלא במגבלות קשות של מועדי החזר ושיעור ריבית מקסימלית. במקרה של מכירת „פז", הדבר אופשר לליברמן על חשבון האובליגו הישראלי ולא על חשבון האובליגו האוסטרלי. מה"ב נקבע לישראל אשראי כולל לפי הסיכון הישראלי, הסכום הזה ייזקף למכסת „הסיכון" של ישראל.

כלומר, העיסקה נראית כעיסקת מימון לכל דבר. הממשלה לווה באמצעות ליברמן 95 מיליון דולר (למעשה פחות מזה). היא מבטיחה לליברמן שיעור תשואה גבוהה יותר מאשר שיעור הריבית, כי אחרת ליברמן לא היה רוכש את החברה. ליברמן לא יישא בכל סיכון, כי אין סיכונים בשיווק הנפט: השוק מובטח וכל העלויות מובטחות. מכאן, שמדובר בעיסקת הפסד מצד הממשלה. לסיכום, אסור למכור חברות ממשלתיות כל עוד קיים הסכם „מבנה המחיר", וכל עוד לא הובטחו תנאים למכירת חברות ממשלתיות מונופוליות.

ישנה עוד בעיה בקשר למחיר. ההון העצמי של החברה, כפי שרשום בספרים, הגיע ל־135 מיליון דולר בסוף מארס 1986, אך החברה נמכרה במחיר של 126 מיליון דולר. לחברה ישנן קרנות סמויות שלא נרשמו במאזן. אולם מאז חודש מארס 1986 ירד הדולר בכ־30 אחוז ביחס לכל סוגי הנכסים. כלומר, מחיר המכירה נראה נמוך למדי לפי השווי הנכסי.

נתונים סותרים

על־פי המאזנים האחרונים שהתפרסמו עד 1986, הרוויחה „פז" סכומים של 21־24 מיליון דולר. מבקר המדינה נוקב בסכום של כ־22 מיליון דולר. משום מה דווח, שמנהל רשות החברות הממשלתיות מסר לממשלה על רווחים של 10 מיליון דולר לשנה. רשואה נקב גם בסכום של הרווחים בשנה האחרונה, כ־2.5־3 מיליון דולר. סכום זה נקבע לאור הקפאת המחירים והחברות תובעות את הממשלה בגין הפסדי ההקפאה, על־פי ההסכם התקף בינן לבינה. כלומר, רווחי השנה האחרונה אינם יכולים לשמש כמודד. הרווחיות הנמדדת במאזנים שפורסמו היא כ־22 מיליון דולר. דהיינו, לפי שער המכפיל או שער הרווחיות, המחיר נמוך מדי. המכפיל הוא של 4.5. הממשלה יכולה לקבל סכום כזה של הלוואה דולרית מבנקים בחו"ל ב־7־8 אחוזי ריבית. לכן היא משלמת קרוב לפי־3 לשם גיוס סכום כזה מהמשקיע ליברמן.

לסיכום, מעבר לשאלות הפוליטיות והאידיאולוגיות הכרוכות במכירת חברה ממשלתית, ותהליך הריפריבטיזציה, שלכל אחד יכול להיות השקפה לגביהם יש לבדוק את מכירת „פז" מבחינה כלכלית — האם ניתן בכלל למכור חברה מונופוליסטית מבלי לבטל את ההסכם המקנה לה את המונופול; האם המחיר שנקבע הוא סביר על־פי רווחי העבר; מה הבטיחה הממשלה למשקיע לגבי רווחי העתיד, ואיך זה ישפיע על מחירי הדלק בארץ.

שאלות כלכליות רבות מדי נותרו מעורפלות בעיסקת מכירה זו, עוד לפני כל דיון בשאלות ובטעמים פוליטיים ואידיאולוגיים. גם המצדדים במכירת חברות ממשלתיות אינם דוגלים במכירתן בכל מחיר, וללא הבטחת האינטרסים של המשק הלאומי.

צבי טימור

חדשות המשק

„כלל" רוכשת את „פולגת"

תשלובת פולגת תימכר בסוף השבוע לקבוצת „כלל". המו"מ בין אהרן דברת, מנכ"ל „כלל", ועמוס מר־חיים מנכ"ל חב' „כלל־תעשיות" לבין ישראל פולק הבעלים והמנכ"ל תשלובת „פולגת" יסתיים עד סוף השבוע. מקבוצת „כלל" נמסר, כי חתימת הניירות תארך מספר ימים. התשלובת היא המפעל התעשייתי הפרטי הגדול ביותר בישראל — 6,500 עובדים, מחזור מכירות של יותר מ־200 מיליון דולר, מזה 100 מיליון דולר יצוא.

ב„כלל" ציינו, כי טרם הוחלט סופית על כל העניינים, שכן התשלובת מורכבת מ־9 מפעלים עיקריים, שהחשובים בהם: „פולגת תעשיות", העוסקת באריגה, צביעה ואשפרה של בדים וכן בייצור הלבשה; „בגיר", חליפות לנשים וגברים; „אומן", סוודרים וסריגים; „ליגת", הלבשה ספורטיבית; „דוליד", בגדי לילה לנשים; „מפרוטקס", מכנסי גברים; „לנה", סריגים מעולים ו„בגדי עור".

ב„כלל" הזכירו, כי אהרן דברת מנכ"ל „כלל" מיודד אישית עם ישראל פולק ומכהן כסגן יו"ר מועצת המנהלים של התשלובת שנים רבות. פולק הוא יו"ר מועצת המנהלים של „כלל", כך שהמו"מ התנהל באווירה משפחתית. נמסר, כי הצטרפות התשלובת ל„כלל" לא תביא לשינויים פרסונליים.

„כלל" רוכשת ב„פולגת" 48 אחוז ממניות השליטה ומעבירה תמורתן מניות „כלל". המניות של שתי הפירמות נסחרות בבורסה. מצבן יציב, אף כי תעשיות הטקסטיל נפגעו בשבועות האחרונים במידה ניכרת, בגלל המאורעות בשטחים. הייצור ירד בגלל היעדרות עובדים — כ־50 אחוז מעובדי תעשיית הטקסטיל הם ערבים.

יורם רדושיצקי, הבעלים של חב' „עמק" לבגדי ילדים, שכיהן עד לפני כשנה כיו"ר אגף הטקסטיל בהתאחדות התעשיינים, מציין כי רק כ־40 אחוז מעובדי השטחים מגיעים לעבודה וגם הם אינם מגיעים בקביעות. לדבריו, תעשיית הטקסטיל נפגעה מסגירת בתי המסחר בשטחים. הוא מדגיש, כי היקף הייצור השנתי בתעשיית הטקסטיל הוא 1.7 מיליארד דולר, מזה כשליש נמכר בשטחים. סוחרים מהשטחים גם ייצאו טקסטילים למדינות ערב. על אלה נוספה הירידה החמורה במכירות של בגדי נשים בכל העולם, וכמיוחד באירופה, וגם מכך נפגעה תעשיית הטקסטיל המקומית.

צירוף תשלובת „פולגת" לקבוצת „כלל" תהפוך אותה לאחד היצרנים הגדולים בעולם של טקסטילים והלבשה. לדעת רדושיצקי, הצירוף יחזק את „כלל". עם זאת, ניהול פירמה כה גדולה, שהייצור שלה מתקרב ל־400 מיליון דולר, יטיל אחריות כבדה.

בקבוצת „כלל" מספר מפעלי טקסטיל גדולים, שהחשובים בהם „כיתן" ו„גולף".

חיים מרגלית

אין הצדקה לפיטורים בתדיראן

עובדי חטיבת הקשר בתדיראן, קיימו אתמול אסיפת מחאה ושיבשו את העבודה שעה ארוכה, בעקבות מכתבי הפיטורים ששלחה ההנהלה לבתיהם.

העובדים חוזרים וטוענים, שכל עוד תדיראן מעסיקה עובדים זרים וקבלנים, אין הצדקה ואין צורך בפיטורי עובדים קבועים.

באסיפה השתתף גם משה רינת, מזכיר מועצת הפועלים בחולון, שאמר כי מועצת הפועלים פגועה מדרך טיפולה של ההנהלה בעובדי החטיבה לא פחות מהעובדים עצמם.

לדבריו, גם אם אין מנוס מפיטורי עובדים, אין זה הדבר הראשון שעל ההנהלה לעשות, למרות שההנהלות רואות בפיטורי עובדים את התרופה לכל חולי — גם אם הוא נעוץ בניהול כושל של הדרג הניהולי. רינת הודיע שאם יפוטרו עובדים, לא תיתן מועצת הפועלים לקבל במקומם עובדים זרים ועובדי קבלן.

חטיבת הקשר ממשיכה לגעוש ומתח רב שורר בקרב העובדים.

התעשייה הקיבוצית

היצוא גדל, הרווחיות נפגעת

היצוא של כלל מפעלי התעשייה הקיבוצית בשנת 1987 הגיע ל־465 מיליון דולר, עלייה של כ־33 אחוז לעומת 1986, בה הסתכם היצוא בכ־350 מיליון דולר, בעוד הגידול בתעשייה הישראלית בכללה הסתכם בכ־17 אחוז ב־1987. גידול היצוא התעשייתי הקיבוצי נמשך ברציפות זה ארבע שנים. בחודש ינואר 1988 גדל היצוא התעשייתי ב־40 אחוז בהשוואה לחודש ינואר 1977 — מסרו אתמול עמוס אפשטיין, מרכז איגוד התעשייה הקיבוצית, בקציון וייגר, האחראי על היצוא באיגוד, ודוד קלטין, גיזבר האיגוד, במסיבת העיתונאים בתל־אביב.

עם זאת ציינו הדוברים, כי התעשייה הקיבוצית היא המגזר היחיד בו נשחק שכר העבודה. בניגוד למפעלים פרטיים, המפטרים עובדים כאשר המפעל נקלע לקשיים, אין התעשייה הקיבוצית מפטרת עובדים וגם לא פושטת־רגל. המפעל, שבבעלות כלל העובדים והקיבוץ, נוגע מהשכר ומסתייע בערבות הדדית כדי להמשיך ולייצר.

הדוברים קבלו על כך שחלה ירידה משמעותית בהשקעות ובחידוש הציוד, בגלל הריבית הגבוהה על אשראי להשקעות, שהיא צמודת־מדד מול דולר מוקפא. אף מפעל תעשייתי, אמרו, אינו יכול להשקיע לטווח ארוך בריבית של כ־14־15 אחוז, בעוד מפעלי תעשייה במדינות המתחרות משלמים 5־6 אחוזי ריבית. בגרמניה, אוסטרליה וקנדה משלמים 4 אחוזים, ולעתים אף פחות מזה.

לייצא לשוק האמריקני כאשר בארץ הדולר מוקפא, זו מערכת לא סימטרית הטעונה תיקון, אמר עמוס אפשטיין, רכז האיגוד. לדבריו, התעשייה הקיבוצית מסוגלת להכפיל את היצוא, בחמש שנים, למיליארד דולר, בתנאי של אשראי סביר להשקעות בחידוש ציוד, אוטומציה וסיוע למפעלים בפריצת הדרך לשווקים חדשים. אוטומציה, משמעותה הגדלת התפוקה ליצוא והקטנת התלות של התעשייה בארץ בפועלים זרים.

הסבה לשוק האירופי

ירידת היצוא לגוש הדולר, אמר וייגר, מחייבת הסבת היצוא לאירופה. לדבריו, התעשייה הקיבוצית אכן הצליחה, בהשקעות גדולות, להסב יצוא מארה"ב לאירופה. ב־1984 הסתכם היצוא לארה"ב ב־33 אחוז מכלל היצוא של התעשייה הקיבוצית, ב־1987 הוא ירד לכ־26 אחוז. ב־1985 הסתכם היצוא לאירופה ב־52 אחוז ואילו ב־1987 הוא הגיע ל־60 אחוז. התעשייה הקיבוצית מייצאת 8.7% מכלל היצוא התעשייתי למעט היהלומים.

דוד קלטין, גזבר האיגוד, ציין כי בתעשייה הקיבוצית כ־40 מפעלים המשווקים

ולהסבה, כדי שיוכלו להמשיך לייצר ולייצא. עוד נמסר, כי האיגוד בודק עתה, יחד עם משרד התעשייה והמסחר, הקמת קרן לסיוע למפעלים שנפגעו. ההחזר לקרן יהיה באמצעות תוספת תשלום ליצוא וסגירת מפעלים שאין ביכולתם להתגבר ולהיוסד. כן בוחן האיגוד הקמת קבוצות משותפות (לפי 4 מפעלים במועדון אחד), שיחד עם מכון היצוא ישווקו באמצעות משווק אחד. כבר עתה פועלים כמה מועדונים, בהשקייה, בקבלנות־משנה ועוד.

הדוברים ציינו, כי הגידול המואץ ביצוא התעשייה הקיבוצית מביא לשורה של בעיות כלכליות, כגון רווחיות קטנה והולכת ביצוא

הפרה גסה של הסכם המחיר

[illegible]

לכל מדינות העולם, במיוחד לגוש הדולר. כמאמץ למצוא נתיבים לתנודות מורידים מפעלים רבים את המוצר לשולי הרווח ונושאים מאזן עלויות שיווק גדולות מאד. תשואות חריגה לשווקים חדשים גבוהות ביותר והממשלה אינה מעודדת את היצוא במדינה בצורה פאסיבית ואקטיבית.

יוסף גליל

גלגלי הבורסה

נמשכים היצעים במניות

שוק המניות ללא בנקים בהסדר עלה ב־0.18%. מניות ההסדר עלו ב־0.81%.

ביקושים גדולים במיוחד היו אתמול למלווה קצר מועד, שהסתכמו ב־135 מיליון ש"ח. בנק ישראל מכר ב־50 מיליון ש"ח.

הידיעות ממקורות רשמיים, כי לא יהיה פיחות בקרוב, הביאו לביקושים גדולים גם לאיגרות החוב צמודות למדד, שהסתכמו ב־35 מיליון ש"ח. בנק ישראל מכר ב־9 מיליוני ש"ח בעיקר בסוג „ארבל" ובסוג „ברירה שקלית".

במניות התנודות היתה אתמול מגמה מעורבת, אף כי ההיצעים היו כמעט פי ארבעה מהביקושים. ההיצעים נקלטו ברובם ללא שינוי שער על־ידי קרנות נאמנות, בעוד הביקושים גרמו עליות בשערים. ההיצעים עלו ל־3.7 מיליון ש"ח, והביקושים הסתכמו ב־690 אלף ש"ח. עלו 102, לעומת 144 שירדו ו־151 שנשארו בלי שינוי.

במניות ההסדר עלו 13 שערים, לעומת אחד שירד ו־12 שנשארו בלי שינוי.

בקרנות הנאמנות ה„סולידיות" אתמול הוסבר 5 מיליוני ש"ח.

הדולר התחזק בעולם לאחר שפורסם כי הגרעון במאזן המסחרי של ארה"ב הסתכם בנובמבר 1987 ב־12.2 מיליארד דולר (אחרי שרבים חששו לגרעון של 14.5 מיליארד דולר). היום תהיינה בורסות ארה"ב סגורות לרגל „יום וושינגטון".

במלווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.95% ל־18.65%, תוך מחזור של 53.1 מיליון ש"ח.

במסחר הרב־צדדי במניות לפני הצהריים נעו העליות בין 0.2% (קופסאות פח 1) ל־0.6% (כלל סחר). לעומן ירדו: מרכזית ב־1.1% ושופרסל ב' ב־2.5%.

במסחר במניות ב„משתנים" אחה"צ נעו העליות בין 0.25% (דיסקונט השקעות) ל־1.75% (פטרוכימיים). לעומתן נעו הירידות בין 0.25% (אמריקה 1) ל־2.0% (מרכזית). 3 שערים נשארו ללא שינוי (של כלל נדל"ן, חברה לישראל 1 וכלל ישראל). מדד המניות עלה בסיבוב הראשון מ־73.12 ל־73.72 וירד ל־73.63 בסיבוב השני. אחרי הצהריים עלה ל־73.66 נקודות, ב־0.72%.

במניות התוספות בלטו העליות: אינקובה (15.2) צור (10.2). ב־10% עלו: ציון 1, ערד, כלל מחשבים והפניקס 0.1. לעומתן ירדו ב־10%: שלמה אנגל, זיקה 1, קרמני 1, ציקלון 5, תאת, קצנשטיין 1, אלקו 025 ש', קונסורטיום 0.1 ושופרסל א'.

במניות ההסדר והוצאות לפדיון ב־1988 ירד רק שער 1 (של מזרחי ש' ב־0.1).

לעומתה נעו העליות בין 0.8% (איגוד רג' ומזרחי מ') ל־1.5% (דיסקונט ב'). תשואותיהן נעו בין 10.33% (דיסקונט ב') ל־13.74% (מימון וסחר 1).

במניות ההסדר שפדיונן ב־1989 לא נרשמו שינויים בשערים. תשואותיהן השנתיות נעו בין 8.56% (כללי א') ל־9.65% (מזרחי מ').

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלתה כללי מ"ר 1 ב־2.9%. לעומתה ירדו הספנות 01 ב־1.0% והספנות 05 ב־6.5%.

אלחנן הורוביץ

המשקיעים במט"ח הפסידו בינואר

חודש ינואר לא הסביר פניו למשקיעים בישראל. המשקיע הקטן המבקש להגן על ערך כספו לא מצא למעשה אפיקים ששמרו על ערכו הריאלי ואף נתנו תשואה חיובית כלשהי.

עיון בנתוני חברת הייעוץ נשונל קונסלטנטס מגלה, כי המשקיע בסל המטבעות הפסיד (בהנחה שמדד המחירים בינואר עלה באחוז אחד בלבד) 0.9 אחוזים שכן ערכו של הסל עלה ב־0.1 אחוזים בלבד. המשקיע בדולר דווקא הרויח, בשל עליית שערו בעולם, והוא קיבל תשואה ריאלית של 1.7 אחוזים. אבל המשקיע בלירה שטרלינג הפסיד ריאלית 3.6 אחוזים, במארק־הגרמני 4.6 אחוזים, בפרנק הצרפתי 3.6 אחוזים, בפרנק השוויצי 3.9 וביין היפני 3.4 אחוזים. הכל תוצאה של תיסוף השקל לעומת המטבעות האירופיים.

מחיר אונקיית זהב ירד בינואר והתייצב ברמה של 465.3 דולר לאונקיה. מכאן ירידה ריאלית של 2.8 אחוזים למשקיע.

רוכשי אגרות החוב קיבלו בינואר תשואה ממוצעת ריאלית של 0.5 אחוזים, כאשר בשל השינויים בשערי המטבעות הרוויחו הרוכשים אג"ח צמודות למט"ח ונסחרות במט"ח תשואה נאה של 1.4 אחוזים. מדד המניות ללא בנקים שבהסדר נפל במהלך חודש ינואר ב־16.7 אחוזים.

מצב חמור זה בכל השווקים מסביר, אולי, את הריצה לפקדונות השקליים, בהם ניתן היה לקבל תשואה ריאלית, אומנם לא גבוהה, אבל ללא סיכון ותוך אפשרות לממש את הרווח ולהוציא את הכסף בתוך זמן קצר.

משה שלו

מבט ראשון

בוקעים מתוך הזהב

מאת דורית קדר

במוזיאון היהלומים ליד הבורסה ברמת־גן מציגת מריה אנטונייטה דה מיטריו — עיצוב תכשיטים בזהב ואבנים טובות.

לזהב ניתנה נימה „עתיקה" שאינה מרגישה את זוהרו והברק שבו, אלא דווקא את הגוון העמום והטבעי יותר.

הרעיון הבסיסי שאולי ממנו נובע עיצוב התכשיטים הנו הצמיחה מבפנים. אין קישוטים המוספים, אלא הבוקעים מתוך הזהב. האמנית הרבתה להסתכל במוטיבים צמחיים, בפריחות, בסוגי עלווה למיניהם, ניצנים וטקסטורות של גבעולים. מכאן גם האופי האורגני והחי שניתן למתכת היקרה הזו, שהיא נטולת חיים מיסודה.

השרשראות הצמודות לצוואר אינן עשויות מקשה אחת, הן נשברות על־ידי תוליה בלתי נראית או הופכות לרביד עשוי טבעות. בכך הן מעניקות ליצירה־גם גמישות וגם השתנות. האבנים, המשובצות בתוך הזהב, עונות על אותו עקרון של צמיחה ובקיעה מבתוכו... האבנים האדומות והכחולות אינן מונחות כאילו היו גולת כותרת ראוותנית, אלא כגרגירי יופי, מבצבצים כפרחי בר.

לא כך הדבר עם היהלומים. על־פי המסורת, היהלום הנו מטאפורה לאוצר בלום — הן מבחינה פיזית והן מבחינה של הישגים רוחניים. היהלומים של דה מיטריו ממוקמים בלב של כל תמר, הנראה אף כקרני שמש מצריים או ברוקיים. אין הם עגולים וחוותם משוטחת. הזהב, האוחז בם, אינו סדיר והוא כאילו „מהסס" בנגיעה עם הטיפה השקופה והמשקפת הזו.

הטקסטורות מטופלות כאילו היו פסלים, ואכן יש כאן גישה פיסולית היודעת להעניק מעברים ממשטחים מחוספסים למשטחים מבריקים יותר, משטחים מחורצים ונוטפים לאיים ריקים..

מההיבט הסגנוני ההשלכות פלורליסטיות. האמנית הטמיעה אל תוכה אופי של עשיית תכשיטים בצורה עתיקה, (ראה תכשיטים אטרוסקיים וביזנטיים לדוגמה). תצורות שלפעמים מאזכרות אפילו רליקיום כנסייתי ואמכלמטי, בד בבד עם אפיונים קישוטיים וערבסקיים, שיכולים לעורר אסוציאציות לארט נובו.

עיצוב התערוכה שילב תכשיטים, אבנים, קטיפה כחולה וגזרות נייר כחול, שעליו הותז צבע לבן. יש איזה דיאלוג בין האבן, צורניות גזרות הנייר והתכשיטים. ועם זאת העיצוב בקטלוג המלווה עדיף יותר: התכשיט מקבל את מיקומו הראשון בשעה שצמחים אמיתיים מוספים כאילו היו חלק אינטגרלי מהמכלול, כאשר הרקע עצמו נייטרלי. עיצוב, כגון זה המתואר בקטלוג, מבליט את יצירות הפיסול התכשיטי הזה ואינו מתחרה בו ועל־כן הוא רצוי יותר.

יתר על כן, ציוריה של המעצבת, התלויים בתערוכה, אינם מוסיפים דבר. רמתם היא פחותה בהרבה והם מהדירים תו של מנידות מיותר. תכשיטים מופלאים שכאלו לא זקוקים לסיוע של גזרות או תרגילי ציור נלווים ומוזיאון היהלומים חייב לעמוד על סינון טוב יותר בתערוכות הבאות.

דה מיטריו במוזיאון ר"ג

קולנוע

שותף זוטר

„ריקוד בחשיכה" בקולנוע „לב" בת"א

מאת יעל ישראל

לפני חמש עשרה שנה היו קוראים לזה סרט פמיניסטי אכספרימנטלי. כיום הסופר נשחק. שנטל אקרמן הבלגית כבר עשתה את הסרט הזה. ב„ז'אן דילמן" שלה היא מראה, באיטיות זוחלת, את התמוטטותה של עקרת בית, בלואה במטבחה ומקלפת תפוחי אדמה בכפייתיות מטורפת.

„ריקוד בחשיכה" — סרט ביכורים של הבמאי והתסריטאי הקנדי ליאון מאר — חוזר אל קווי המיתאר המאפיינים את האמנות הפמיניסטית של שנות ה־70. מסר בוטה, חד־צדדי, כמעט מיושן. בסגנון „חדר הנשים" והסיפורות הדומה לו. גברים חזירים־שוביניסטים, נשים קורבנות, והנישואין כבית־כלא לנשים.

כבימוי נקי וקפדני, בג'סטות הססניות בונה לאון מאר מונודרמה פסיכולוגית, מנסה להיכנס למוחה של אשה נשואה הכלואה בתרדמותיה מפני העולם. עוקב אחר פעולותיה היומיומיות השגרתיות והמונוטוניות, אחר לבטיה ואורח־חייה המשמים עד הסכינה. עדנה (מרתה הנרי) היא עקרת הבית המושלמת, אשת חייל מי ימצא, אשה אפרורית בשמלה סולידית ונעליים שטוחות ונוחות. במסירות ובסבילות „נשית" היא מתמסרת במעון הנוה והמרווח, בסקס דליל ופושר שבעלה כופה עליה מידי פעם, ובסמול טוק חסר משמעות בין הארוחות. עדנה היא פרוה קיר מעורן ופחותי. עלה נידף חסר תשוקות אנושיות. היא מיושנת, סבילותה מכעיסה, אבל גם מעוררת רחמים, אין לה זהות משלה, היא אשתו של בעלה. בזה טמונה כל משמעותה בחיים. מרכזת את חייה סביב בעלה השאפתן, חיה באמצעותו, מעריצה את אבירה השמנמן, מרושן העונג, ורואה בו את מרכז העולם. מנסה לשכנע את עצמה, שהוא הציל אותה מחיים אבודים. רק אנחנו יודעים שהוא חזיר־שוביניסטי ממוצע.

שני עשורים של נישואין „מושלמים" העבירה עדנה בשקט. הסערה, כך דומה, איחרה להגיע למפתן ביתה. בעלה ועיוורונה כלפי עצמה השכילו להגן עליה מפני טרדות העולם המכוער. עכשיו היא כלואה במוסד לחולי נפש. כך אנו פוגשים בה בראשית הסרט ומאז נשמע קולה האישי והקצוב מספר לנו בפרטנות, בשלווה מורה, מטריפה — את קורות חייה המשעממים. „אחרים משקיעים בכסף, בזהב, בנדל"ן, אני השקעתי את נשמתי בבעלי" — היא אומרת, מבציחה ברבריה את הגישה החברתית־המסורתית.

בתור אשה שמרנית, בורגנית, שמעולם לא רצתה להתלט, מודה עדנה, שבצעירותה כמהה להתחייבות שבנישואין. בלב שלם נכנסה לברית המקודשת, ונדמה שקיבלה במלוא הרצינות את מילות הכתובה: „בבריאות ובחולי, באושר ובעושר". עדנה הסתפקה בעולם הקטן והקטנוני של עקרת בית, במסדרי מיטה־מטבח. את כשרונה ומרצה היא משקיעה בניקיון כפייתי ובציחצוח אינסופי. יומן ביצועים עוזר לה לבצע בדייקנות את פעולות הסדר והניקיון. היא רוצה להיות מושלמת בכל, לעשות את מה שצריך. לדעתה, עדיין אינה מושלמת, אבל היא עובדת על זה, ביתה המבריק רק מגביר בה את התשוקה הולכת לנצחו עוד ועוד.

עדנה מנהלת את ביתה כמו מפעל קטן בע"מ, בו בעלה הוא המנהל והיא רק שותף זוטר. היא שואפת להגיע לשלמות בניהול השותף, כשבילה זוהי הדרגה הגבוהה ביותר של איחוד עם בעלה, ככתוב בברית הנישואין הניצחית והקדושה. בשביל בעלה, מתברר, אין זה אלא עוד מפעל צדדי שרוסק היטב. חלון ראווה נקי, מסודר וייצוגי שעוזר לו בעבודתו. מדי פעם הוא דואג להעניק לה תמריצים ובונוסים על התנהגות טובה. מעניק ליטושים ומחמאות, כדי לשמור לעצמו את עונת הבית־המארחת־המבשלת המושלמת שלו.

עדנה, שחיה כבר שנים בהתכחשות לרגשותיה, מעדיפה לראות רק את הליטושים ולפרשם כאות של אהבה ומסירות מצד בן זוגה. בתמורה לקורבן שהיא משקיעה בו. אנחנו יודעים בדיוק מה עושה בעלה, איך הוא מפעיל אותה. כמנהל כוח־אדם ערמומי הוא מציב אותה על כן, מעריץ את אנושיותה, סוגר לעל־אנושי שבה. אך מוודא שתנקה את ביתו ותכין את ארוחות הגורמה שלו. הוא אומר, שהיא שווה פי עשרים מגברים ולמרות זאת חייה מתחילים ומסתיימים בכיור נקי ועוגה תופחת. זהו המסר הסמוי. הוא ממשיך לשאת את חברתה המשעממת של אשה המעדיפה לטפח את רצפתה במקום את מוחה. לוקח את מסירותה הכלבית כמובנת מאליה רק מפני שהיא מייצגת אותו היטב.

במושלמות האופיינית לה עדנה מתארת ביומן את אורח חייה ההרמוני, בתאה הקטן אשר בבית־החולים לחולי נפש, שם הסתגרה לאחר שרצחה את בעלה. הוא בגד בה עם המזכירה. קורה במשפחות הכי טובות. אבל עדנה הרי לקחה ברצינות איומה את קדושת האיחוד החוקי. לדעתה, היא תרמה את התחייבויותיה בלב שלם, ולכן אינה מבינה איך בעלה היה מסוגל לבגוד בכל ערכיה המקודשים.

מהזווית הפמיניסטית חייה של עדנה מצטיירים כמו הדבר הגרוע ביותר על־אדמות. ראינו כבר את הסרטים „40 מ"ר גרמניה", „גורל", „יופיו של החטא", „אלי ואחרים", וידענו כמה נורא להיות אשה בתודעה סטריאוטיפית־מיטיונית. עכשיו אנחנו יודעים, שבית־הכלא של האשה המערבית הוא לא פחות גרוע מזה של האשה המזרחית, מלבד זה שהוא יפה יותר, מהודר, משופע במכשירים חשמליים ובהערכתו המזויפת של הבעל. בתור סרט פמיניסטי־מיליטנטי „ריקוד בחשיכה" לא כיוון לעצמו עד הסוף את להתייחס לעדנה כאל דמות מושלמת שהטמיעה את המסרים הבורגניים־השוביניסטיים והייתה לפיתום, ולפיכך היא מסמלת את הנשים המרוכאות באשר הן, או כאל מקרה פרטי של בעיות פסיכוטיות.

עדנה היא אשה חולת־נפש שכלאה את עצמה במוסד הנישואין. היא פחדה מהעולם ולכן ברחה לחיים מוגנים וסטריליים בצל בעלה, הסתגרה בארבעת קירותיה, מנותקת מרגשותיה. ברגע שהמציאות נשברה, עדנה כבר איננה מוגנת. ולפיכך משתגעת. לגמרי. וכאשר פורקה את אלימותה. העצורה כלפי בעלה היא חווה אקסטזה מינית שלא חוותה מעולם בחייה המין היבשים איתו. אחר־כך אינה שוכחת לקחת את סכין הקצבים ולהחזיר אותה כהרגלה.

„ריקוד בחשיכה" הוא עוד גירסה של הקוקיה" או סרט פמיניסטי. נקרע בין המסר האישי למסר הפמיניסטי, ממנו כדאי להתעלם בכל מקרה, מפני שמרובר בגירסה פמיניסטית קיצונית ומרגיזה, המחזיקה עד שנאת גברים ומעניין מכל שהוא לא רק גבר ששנא את הנשים או שאולי מדובר בגבר בעל רגשי אשם נוראיים.

מרתה הרי „בריקוד בחשיכה"

מחול

בתופים ובמחולות

מאת יוסי שיפמן

לראשונה יוצאת התזמורת הקאמרית הקיבוצית ולהקת המחול הקיבוצית בתוכנית משותפת. זוהי תוכנית מורכבת, המהווה אתגר אמנותי, ובאותה מידה — גם אתגר ארגוני. אלא שעל זה האחרון אפילו הביקורת אינה טורחת לכתוב.

התוכנית נפתחת בחלק תזמורתי, הכולל נגינת בכורה של „תלומות מאת חיה ארבל וקונצ'רטו לקרן מס' 3 של מוצרט, עם מאיר רימון כסולן. אחרי ההפסקה יורדת התזמורת אל לפני הבמה, ואת מקומה תופסת להקת המחול. יחד הם יבצעו את מחולות קונצ'רטנטיים של סטרווינסקי לכוריאוגרפיה של רמי באר, עם תלבושות של יוסי בן־ארי. כמובן, את המוסיקה לבלט מתוך אידומנאו של מוצרט בכוריאוגרפיה של ג'ין היליסגן.

היוזמה לתוכנית באה דווקא ממנהלה המוסיקלי של התזמורת, ליאור שמברל. הוא עובד חודשים ארוכים עם התזמורת, וכדבריו ישנה עדיין „התלהבות של החדש". „זו קבוצה של חבר'ה חיוביים, שיוצרים אווירה שכמוה אין למצוא בגוף מוסיקלי אחר. הם נותנים המון מאמץ ורצון טוב."

סגל מודע היטב לבעיה הגאוגרפית של התזמורת והיא — המרחק. נגנים באים מרפנה מחמריה וממקומות רחוקים אחרים. עם זאת, הוא מאמין שהבעיה העיקרית של התזמורת היא מספר החזרות המצומצם יחסית — יומיים בשבוע, במצב הדברים הנוכחי התזמורת מבריחה נוער קיבוצי; תמונה לנגן במסגרות אחרות. בעיה זו תיפתר בחלקה בשנה הקרובה, מבטיחה עדה ידלין, מנהלת התזמורת. „יתווסף עוד יום חזרות אחד בכל שבוע". „אם נצליח להגיע למצב של ארבעה ימים של חזרות — יהיו אלה כבר ממש תנאים של תזמורת רגילה", מסכם ליאור.

תכנית זו היא עבורו אתגר מיוחד. הוא שיזם את המפגש האמנותי, נסע לגעתון כדי לעבור עם הכוריאוגרפים לקראת העבודה המשותפת ועלימנת ליצור את השפה המשותפת הנדרשת מן הרקדנים ומן הנגנים בערב מסוג זה. „כמו בתזמורת, גיליתי גם בלהקה אווירה של עשיה בכיף והתענוג שלי הוא להיות חלק בשותפות האמנותית הזאת."

את הערב תפתח, כאמור, „חלומות" — יצירתה של חיה ארבל. מקיבוץ המעפיל. ארבל, תלמידתו של לאון שידלובסקי, הגיעה להלחנה בשלב מאוחר בחיים, את היצירה הקדישה לזכרו של דניאל, שותפה לחיים. למרות שהיצירה הוזמנה על־ידי התזמורת כבר לפני שנתיים היא „טיילה" הלוך וחזור, וכעת שולבה בערב המיוחד. „חלומות" היא יצירה בפרק אחד המחולק לשלוש תקופות: אקדמיה, פיתוח וקודה. היצירה כתובה בסגנון א־טונאלי חופשי. יש בה שורה של שנים־עשר צלילים ושורת מספרים של מקצבים. „ארבל מעריכה שהיצירה מורכבת בשפה עכשווית. את תחושתה זו של המלחינה מחזק ליאור שמברל: „על פי רוב סגנון ההלחנה בקיבוצים נוטה לשמרנות, ואילו היצירה הזאת אינה קונבנציונאלית, ולדעתי היא קרובה בסגנונה לליגטי."

את החלק השני של הערב יפתחו מחולות קונצ'רטנטיים. רמי באר משתמש בצורת הסוויטה ויוצר יצירה בעלת רצף שיש בה שבעה חלקים. כל חלק מאופיין באווירה משלו, תוך מתן דגש למוסיקה הקרקסית של סטרווינסקי. „שנים־עשר הרקדנים משמשים לחלופין גם צופים וגם רקדנים. על הבמה נצבים כיסאות, שנתפסים לסרוגין על־ידי הרקדנים־הצופים".

ג'ין היליסגן, שיצר את הכוריאוגרפיה האחרונה בערב זה — שוכנע למעשה להשתתף בו. הוא העמיד יצירה אחרת עבור הלהקה: עבודה לזכרה של תמנע יריאל — שהיתה רקדנית בלהקה. במהלך עבודה זו „גויס" לכוריאוגרפיה לאידומנאו. המוסיקה של מוצרט הכתיבה את האינטרפרטציה הנרקדת בסגנון קלאסי. התנועה ביצירה, מהירה והיא נובעת מן האלגרו שביצירה. פרקים כמו גבוט ופסקליה מאפשרים לשישה עשר הרקדנים להתחלק לקבוצות ולהתאחד לכלל קבוצה גדולה. יחד נוצר רצף צבעוני ושוטף.

יורום כהן מן הלהקה ועדה ידלין מן התזמורת יצטרכו לפתור את הבעיות הטכניות. המופע ינוע על פני המישה אולמות בארץ, כשברובם אין „בור" לתזמורת. מנהלי האולמות אינם מתלהבים מן הרעיון של פירוק שורה או שתיים באולם כדי לתת מקום לתזמורת.

ערב הבכורה יהיה במ"א מגידו ב־17 בפברואר ואחר כך בכפר־בלום, בירושלים, תל־אביב, כרמיאל וכפר־סבא. אחר־כך תמשיך הלהקה לרקוד את המחולות האלה ואת „יריאל" ללא עזרת התזמורת. יחליף אותה הרשמקול המסורתי.

מופע

אגן הים־התיכון

חגיגת זמר ים־תיכונית — „דרור"

מאת יוסי ונונו

ברשות השידור החליטו, כנראה, לאמץ את האימרה המסורתית „אם אתה לא יכול להכניע אותם — הצטרף אליהם". הכוונה לזמר „המזרחי" או בגירסה העכשווית שלו „זמר ים־תיכוני". רשות השידור עיקמה בעבר ממסטיבלים של זמר מזרחי, פסטיבלים שסבלו מבעיות איכות, ונערכו בכוסו של דבר כדי להשתיק את בעלים של אי־אילו זמרים ועסקני זמר מזרחי, המוצגם לא מדובר במסטיבל, אלא בחגיגת זמר ים־תיכוני שתיקרא „דרור" (ע"ש דרורית בן אביר שהיתה מנהלת המחלקה התוכניות הקלות של „קול־ישראל").

הכוונה היא לבנות מופע זמר מסטיבלי, בלי האלמנט התחרותי, שיביא לידי ביטוי את תפריתו של הצליל הים־תיכוני ואת המיזוג התרבותי והאמנותי של גוני המוסיקה הישראלית שנוצר בארץ, מה שנקרא גשר בין מזרח ומערב. אם הערת מארגנים כעצם עריכת חגיגת הזמר במתכונת הזו, יש הוראה של רשות השידור בדבר חלק מהטענות שנטענו בעבר על־ידי האנשים השייכים לזמר המזרחי, ואני מתכוון לטענת „הגטאות" המוסיקלים שהם הושמעו בהם, לפתוח מהבחינה הזו החגיגה הזו מסמנת שינוי בגישה או לפחות מתכוננת לשנות.

המופע הוא הפקה משותפת של הרדיו והטלוויזיה (יוסי צמחו „אחרי לחץ של מנכ"ל הרשות, אורי פורת") והוא גם ישודר במקביל ברשת ג' ובטלוויזיה. רשימת השירים: „מעורב ים־תיכוני" (מלים ולחן עוזי חיטמן) — חיים משה, „עורה הנבל" (יעקב אשמן, ידידיה אדמון) בהגשת „בא מן המדבר" — מני בגר כתב וביצע, „שיר הציפור" (מרסל חליוה — נוסח עברי רפנה אילת) אמל מרקוס ושיר בעברית ובערבית, „ארץ אלף הפנים" (יובל דור, ירוסלב יעקובוביץ) שלומית אהרון, „ארץ אהובה" (יוני רועה) — אלי לוזון שגם ישיר, „בעת חיה" (דודו ברק — עליזה עזיקרי שגם תשיר), „שיר עם תימני" — בצלאל אלוני, עפרה חזה שגם תשיר, „לבקשה בפתח" שיר עממי מרוקאי, רבקה זהר בעברית ומרוקאית, „דרור" קטע אינסטרומנטלי מאת ובביצוע אריק דוויך. שילבו בתזמורת הסימפונית של הימה אורחות. הכבוד. יהיו שושנה דמארי שתשיר שני שירים חדשים, הראשון „ערוץ כאו" — (מנור ושרעבי). והשני „והארץ תשקוט" (שייקה פייקוב) מעין הצדעה לשנת ה־40.

המופע יהיה בנוי כמעין מחומר ומקום המנחים המסורתיים של אירועים מהסוג הזה. יהיו קטעי קישור שכותב יורם טהר־לב ויבצעו מכרם ודדי וענת עצמון. המופע עצמו ייערך בחיפה, שתרמה את האולם ואת התזמורת הסימפונית חיפה שתלווה את הערב. ירוסלב יעקובוביץ הוא המנהל המוסיקלי, הפי קרשוון יגצת, שי לביא אחראי על הבימוי הבימתי. עוד משתתפים הגה לסלאו שהקטע שתבצע הוא כרגע בגדר הפתעה, להקת חיל האוויר ולהקת מחול עירונית מחיפה. זה מה שנקרא ערב עמוס. השורה האחרונה של כל העסק הזה היא ליצור שאו טלוויזיוני תיאטרלי, חגיגה ים־תיכונית על הבמה ואולי כמו שאמר יואל רקם, מפיק תוכניות ברדיו: „להשפיע על איכות הדברים שנעשים בזמר הים־תיכוני בכיוון אחד — העלאת האיכות".

המופע ישודר ב־24 בפברואר והוא יועבר בשידור ישיר החל מ־9.00; כן הזינו את „מבט" חצי שעה קודם. מה יש, רק למכבי תל־אביב מותר?

מורגן תעשיות בע"מ

אסיפה כללית שלא מן המנין

ביום ג' 23.2.88 בשעה 17.00 תתקיים אסיפה כללית שלא מן המנין.

על הפרק: בחירת רואה חשבון

האסיפה תתקיים במשרד שברוד שלמה המלך 8, בני ברק

במקרה של חוסר קוורום תדחה האסיפה בחצי שעה ותתקיים בכל מספר משתתפים שיהיה נוכח.

מזכיר החברה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג בקשה להיתר... רחוב יוסף ... חלקה 6125 ... 499 ... הקלה של 6% משטח החלקה ... מעליות.

כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכניות ולהגיש התנגדות מנומקת לוועדה.

התנגדות בכתב ... 26 ... תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אורי עמית, ראש העיר

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

אפיקי הירקון

רחוב שבזי, ראש העין

טל. 9381087

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית הוגשה בקשה אישור והקלה: בכפר קאסם, אס/179/144 גוש 8875 חלקה 22 הקלה למקלט.

הרואה עצמו נפגע ע"י ההקלה רשאי להגיש התנגדותו למשרדי הוועדה המקומית בימים א', ג', ה', תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

עובדיה לולו, יו"ר הוועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 91 בגוש 8276 רח' ודליות מס' 7 כוריגנת, מבוקשת בהקלות בניה בקומה נוספת 0.6% במגורים ו־1.4% מבנה עזר ת.ב. 5744.

את התכנית מס' 447/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי גבעתיים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה באישור שרוקאים לאשר תכנית מתאר גב/338 שינוי לתב"ע. מס' 33 על שינויה.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית והשטח: שטח גיבעת. גוש 6164 חלקות 474, 476, 477, 481, 482, 493, 494, 495, 496, 512 חלק, 117 חלק, 118 חלק, 418 חלק, גוש 6164 חלקה 249 חלק — דרך השלום — דרך העבודה — רח' ההגנה.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי אזור בתי מלאכה — לאזור מרכז עסקים, אזור מגורים מיוחד, שטח ציבורי פתוח, ודרכים.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3012 תשמ"ג 12.1.83 עמ' 1285. השינוי האמור כפי שאושרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי בהגא, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

ינואר 1988

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 44 בגוש 7705 רח' הדס מס' 6 כוריגנת, מבוקשת בהקלה עד 6% בניה, 1 קומה חלקית ופרגולה על גבולות החלקה ת.ב. 5774.

את התכנית מס' 368/88 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

מרחב תכנון מקומי

השומרון

נמסרת בזה הודעה לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה בקשה ע"י ישראל שחר וחיים צעירי לאיחוד חלקות מס' 43, 22, 19 בגוש 11302 בזכרון יעקב שבאישורה יש מקום הקלה שטח מזערי לחלקה 924 מ' במקום 1000 מ'.

התנגדות מנומקת בכתב אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת לוועדה המקומית השומרון ת.ד. 58 זכרון יעקב 30950.

17.1.1988

שלום ברזילי, יו"ר הוועדה המקומית השומרון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי

ק ר י ו ת

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לאישור תשריט איחוד חלקות מס' 457, 458, 435 בגוש 10430 שד' ויצמן 68 קרית מוצקין.

האיחוד המבוקש לצורך תכנון אחיד של המגרש.

מהות ההקלה: איחוד החלקות אינו תואם הוראות תכנית בנין עיר ק/108 והחלה על השטח.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

ועדת משנה לתכנון ובניה

חולון

תיק בנין 3598/1

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 184 בגוש 6747 ברח' אהרונוביץ מס' 84 חולון, הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 2% משטח המגרש (1507/4) בשטח הקרקע בלבד.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון רחוב ויצמן 58 בשעות הקבלה של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

שייר ח. שרון, ראש העיר ויו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

י ז ר ע א ל י ם

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון שברח' המסגר 44 תל־אביב, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מספר משצ/8 — היוגב והסביבה. שינוי לתכניות מפורטות: ג/62, ג/5233, ג/3747 ושינוי לתכנית גלילית 194. שטח התכנית: 9,013 דונם. גושים בשלמות: 20272, 20277. גושים בחלקים: 11471—11474, 11478—11482, 11766, 11851—11853, 17289, 20273, 20275, 20277, 20280, 20282, 20390.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הכנת תכנית מפורטת לצרכי רישום מושב היוגב והסביבה בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. ביטול ואיחוד גושים וחלוקת קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופיתוח השטח בעתיד. ג. קביעת יערים ואזורים. ד. ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות. ה. ביטול מקרקעי ייעוד והפרתם במקרקעי ציבור. ו. קביעת מספר נחלות ומגרשים לבעלי מקצוע. ז. ביטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום, אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 3487 מיום 23.9.87 עמוד 2735.

השינוי האמור כפי שהוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז הצפון וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרעאלים וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

דרום השרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון שברח' המסגר 44 תל־אביב, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית המתאר הנקראת תכנית מספרו משמ/65(שר) — נווה־ימין. שינוי לתכנית מתאר מקומית דרום השרון שר/1000 ולתכנית גלילית S/15. שטח התכנית: 583 דונם. גושים בשלמות: 7609—7612. גושים בחלקים: 7502, 7504, 7534, 7556—7556, 7605, 7608, 7613, 7616, 7617, 7619.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הכנת תכנית מפורטת לצרכי רישום מושב נווה־ימין בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. ביטול ואיחוד גושים וחלוקת קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופיתוח השטח בעתיד. ג. קביעת יערים ואזורים. ד. ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות. ה. ביטול מקרקעי ייעוד והפרתם במקרקעי ציבור. ו. קביעת מספר נחלות ומגרשים לבעלי מקצוע ומשקי עזר. ז. ביטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום, אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 3484 מיום 17.9.87 עמוד 2707.

השינוי האמור כפי שהוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה דרום השרון וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

ש ו ר ק ו ת

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון שברח' המסגר 44 תל־אביב, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מספרו משמ/71(נכר) — כפר מישר. שינוי לתכניות מפורטות: תגמ/353. שטח התכנית: 2,032 דונם. גושים בשלמות: 5004. גושים בחלקים: 4984, 5003, 5005, 5012.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הכנת תכנית מפורטת לצרכי רישום מושב כפר מישר בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. ביטול ואיחוד גושים וחלוקת קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופיתוח השטח בעתיד. ג. קביעת יערים ואזורים. ד. ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות. ה. ביטול מקרקעי ייעוד והפרתם במקרקעי ציבור. ו. קביעת מספר נחלות ומגרשים לבעלי מקצוע, משקי עזר ומשתכנים. ז. ביטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום, אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 3494 מיום 25.10.87 עמוד 166.

השינוי האמור כפי שהוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה שורקות וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

חוף השרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון שברח' המסגר 44 תל־אביב, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מספרו משמ/49(חש) — מושב אודים. שינוי לתכניות מפורטות: חש/1/4 ושינוי לתכנית מתאר מקומית חוף השרון חש/2/10. שטח התכנית: 97.0 דונם. גושים בחלקים: 7685, 7705, 7707, 7713, 7951, 78950.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הכנת תכנית מפורטת חש/1/4 ולתכנית מתאר מקומית חש/2/10 לצרכי הסדר רישום מושב אודים בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. התוויית תעלת ניקוז בין מגרשים 43 ו־44. ג. איחוד מגרשים שייעודם חקלאי — 22א, 26א, 9א, 8א, 1א, וסביבתם למגרש אחד בייעוד חקלאי. ד. סימון מגרש בייעוד חקלאי מצפון לשמורת טבע בגושים 7705 ו־7685. ה. התוויית ש.ב.פ. בחזית מגרש 18 שתשמש כמעבר למגרש 19. ו. סימון שטחים לבניית בית נוסף בחלקות המפוצלות 60—58 (בשטחי המגרשים 38א, 39א, 60א), אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 3487 מיום 23.9.87 עמוד 2735.

השינוי האמור כפי שהוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף השרון וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

דרום השרון והדרים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון ברח' המסגר 44 תל־אביב ובמשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז ברח' המסגר 44 תל־אביב, מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מפורטת מספר משמ/102(שר) — ערנית והסביבה. שינוי לתכנית מתאר מקומית דרום השרון שר/1000 ביחד עם התשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 868 דונם. גושים בחלקים: 6574—..., 7518.

אלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:

א. רישום אדמות ערנית והסביבה בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. בטול גושים וחלוקת קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופיתוח בעתיד. ג. קביעת יערים ואזורים. ד. בטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות. ה. בטול מקרקעי ייעוד והפרתם למקרקעי ציבור. ו. בטול הוראות תכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה ועליה לכלול פרוט הנימוקים להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

י ז ר ע א ל י ם

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון ברח' המסגר 44 תל־אביב ובמשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז הצפון ברח' המסגר 44 תל־אביב, מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מפורטת מספר משצ/18 — שדה־יעקב. שינוי לתכנית מפורטת מספר ג/625 ביחד עם התשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 7,814 דונם. גושים בשלמות: 10601, 10603, 10606, 11403, 11407. גושים בחלקים: 10597—10600, 10602, 10604, 10605, 11259, 11401, 11404—11406, 11408, 11402.

אלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:

א. רישום אדמות מושב שדה־יעקב בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. בטול גושים וחלוקת קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופיתוח בעתיד. ג. קביעת יערים ואזורים. ד. בטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות. ה. בטול מקרקעי ייעוד והפרתם למקרקעי ציבור. ו. בטול הוראות תכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום. ז. קביעת מספר נחלות (א') ומגרשים לבעלי מקצוע.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה ועליה לכלול פרוט הנימוקים להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

ע מ ק ח פ ר

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון ברח' המסגר 44 תל־אביב ובמשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז ברח' המסגר 44 תל־אביב, מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מפורטת מספר משמ/98(עח) — מושב בורגתא והסביבה. שינוי לתכנית מפורטת מספר עח/2/110 ושינוי לתכנית מתאר מקומית עמק חפר עח/200 ביחד עם התשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 8,284 דונם. גושים בשלמות: — גושים בחלקים: 8082, 8083, 8096, 8094—8098, 8100, 8116, 8117, 8119, 8129, 8131, 86161, 8163.

אלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:

א. רישום אדמות מושב בורגתא והסביבה בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. בטול גושים וחלוקת קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופיתוח בעתיד. ג. קביעת יערים ואזורים. ד. בטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות. ה. בטול מקרקעי ייעוד והפרתם למקרקעי ציבור. ו. בטול הוראות תכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום. ז. קביעת מספר נחלות (א') ומגרשים לבעלי מקצוע.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה ועליה לכלול פרוט הנימוקים להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

לדרום השרון והדרים (הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת)

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון שברח' המסגר 44 תל־אביב, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מספרו משמ/59(הד) — מגדל. שינוי לתכניות מפורטות: גז/1/652. שטח התכנית: 3778.8 דונם. גושים בשלמות: 4033, 4034, 4046, 4047, 4054, 4056, 4057, 4061, 6238. גושים בחלקים: 6237, 6239, 6240, 6241, 6243, 6244, 6246, 6248.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הכנת תכנית מפורטת לצרכי רישום מושב מגדל בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. ביטול ואיחוד גושים וחלוקת קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופיתוח השטח בעתיד. ג. קביעת יערים ואזורים. ד. ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות. ה. ביטול מקרקעי ייעוד והפרתם במקרקעי ציבור. ו. קביעת מספר נחלות ומגרשים לבעלי מקצוע. ז. ביטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום, אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 3510 מיום 24.12.87 עמוד 606.

השינוי האמור כפי שהוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה דרום השרון והדרים וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

ירושלים השרון והדרים [illegible]

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי

יזרעאלים והגליל התחתון [illegible]

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

ט"ו בשבט התשמ"ח, 3 בפברואר 1988

ספורט | בעריכת ישראל פז

בובי רובסון אמש עם בוא האנגלים:

„באנו בהרכב חזק ונראה לישראל מה אנו יודעים"

„נבחרת אנגליה נמצאת בכושר טוב. באנו לישראל בהרכב חזק, הדומה לזה שניצח את יוגוסלביה באוקטובר — 1:4. עבורנו מהווה המשחק הכנה לגביע־אירופה בגרמניה" — כך אמר אמש מנהל הנבחרת האנגלית, בובי רובסון, בנמל־התעופה בלוד.

רובסון שמע על התוצאות „הלא כל־כך טובות" של ישראל: „אנו לא מתייחסים לזה. נראה מחרתיים מה אנו יודעים".

המנהל האנגלי נעלב כאשר נשאל על־ידי העתונאים אם נבחרתו באה להשתעשע. „מה פתאום. איזה דבר זה. אנו משחקים בשביל הדגל והמדינה. נבחרת אנגליה משחקת תמיד ברצינות".

נבחרת אנגליה הגיעה למשחק מחרתיים ברמת־גן נגד ישראל, עם 16 כדורגלנים, ובראשם השוער בן ה־38, פיטר שלטון, הקפטן בריאן רובסון, קלייב אלן, פיטר בירדסלי, בארנס ואחרים. מי שלא בא הוא גרי ליניקר שלא שוחרר מקבוצתו, ברצלונה.

תשומת־לב מיוחדת משך בנמל־התעופה בלוד קן ביילי, בן ה־76, האוהד המפורסם ביותר של נבחרת אנגליה, הנוסע עמה לכל מקום.

בובי רובסון, מנהלה של נבחרת אנגליה, זימן מחדש את ויוי סניק, בלמה של טוטנהאם, לסגל שבא אמש לישראל.

רובסון נאלץ לוותר על הבלם טוני אדאמס מארסנל ועל המגן שחום־העור, ויב אנדרסון ממנצ'סטר־יונייטד, שנפצע בשבת.

גיבוי למאמן מיחיץ' ו... למתורגמן קאריו

מאת ראובן הנניה

מאמן נבחרת ישראל, מילינקו מיחיץ', והמתורגמן, נינו גאריו, זכו אתמול לגיבוי מלא מראשי ההתאחדות לכדורגל. המתורגמן ימשיך בעבודתו בנבחרת.

ראשי ההתאחדות הכחישו אתמול את הפירסומים כאילו היתה כוונה להפסיק את עבודתו של קאריו כמתורגמן הנבחרת.

מיחיץ' אמר באותה פגישה כי התנאים העומדים לרשותו הם הטובים ביותר שחשב לקבל, ואין לו צורך בדבר מסויים.

הנבחרת הישראלית תקיים היום אחה"צ אימון ברמת־גן. לסגל הלאומי, ערב המשחק עם אנגליה, יתווספו אבי כהן מקבוצת ריינג'רס הסקוטית ומנשה שמעונוב ממכבי ת"א, שישוב לאחר פציעה מתמשכת.

המבצע ששיגע את נאפולי שניצחה — 0:4

מאראדונה עבר את כל הגנת אבלינו וכבש שער

● ליגות באירופה

הקפטן דייגו ארמנדו מאראדונה „הקפיץ" את 80 אלף הצופים בנאפולי, כאשר נטל בדקה ה־22 כדור מאמצע המגרש, חלף על פני כל הגנת אבלינו ובעט לרשת. נאפולי הכניעה את יריבתה — 0:4.

למאראדונה זה היה שער ה־12 העונה, והוא צועד בראש טבלת המבקיעים, לפני חברו לקבוצה, הברזילאי קאריקה (8).

לנאפולי, בראש הטבלה, 33 נקודות, ומקדימה ב־5 נקודות את מילאן, שסיימה בתיקו 1:1 באסקולי. הכוכב ההולנדי של מילאן, רוד חוליט, הורחק בדקה ה־8 לאחר שהגיב בתקיפות על החלטת השופט, ששלף מולו כרטיס צהוב על עבירה גסה. חוליט צפוי לשני משחקי השעייה.

שתי הקבוצות שיחקו עם עשרה כדורגלנים כל אחת. בדקה ה־65 הורחק רומניקו אגוסטיני, לאחר שספג שני כרטיסים צהובים.

רומא, במקום השלישי (25), סיימה בפיזה בתיקו 1:1, והרביעית בטבלה, סמפדוריה (24), הכניעה את קומו מהתחתית — 0:3.

פיורנטינה, המנסה להימלט מאיזור הנשירה, סיימה בתיקו אפס עם האחרונה בטבלה, אמפולי. יובנטוס לא יכלה במגרשה וסיימה בתיקו אפס עם וורונה; טורינו ניצחה במילאנו את אינטר 0:1, וכך עשתה גם פסקארה במשחקה עם צ'סנה 0:1.

ריאל נוצחה

האלופה והמוליכה בליגה הספרדית בכדורגל, ריאל מדריד, נוצחה באוסאסונה — 2:1, והחלוץ המכסיקני של ריאל, הוגו סאנשז, הורחק.

ברצלונה סיימה בואלנסיה בתיקו 1:1, ואילו אתלטיקו מאדריד, צימצמה את הפער בצמרת עד כדי 4 נקודות, כשניצחה את סלטה — 1:2.

אוטרכט - איינדהובן 0:0

במשחק־הצמרת בליגה ההולנדית בכדורגל, סיימו בתיקו אפס, קבוצות אוטרכט ופיליפס איינדהובן, המוליכה עם 40 נקודות מ־21 משחקים, לפני אייאקס אמסטרדאם — 32 נקודות מ־22 משחקים.

אתמול התקיימו משחקי הסיבוב השני בגביע ההולנדי: אייאקס אמסטרדם ניצחה בחוץ את וולנדאם 2:3; פיינורד רוטרדם הלכה בעקבותיה והביסה את האג — 0:4.

באיירן — נירנברג 1:3 בגביע הגרמני

מאת חיים שור,
מיוחד ל„על־המשמר"

קבוצת באיירן מינכן ניצחה אתמול, לעיני 80 אלף צופים באיצטדיון האולימפי במינכן, את נירנברג 1:3, במשחק־השלמה בשמינית־גמר הגביע הגרמני בכדורגל.

במשחק גביע טיפוסי, חריף ו־מרתק, כבשו לבאיירן: נכטוייל, הנגס ומאטאוס. לנירנברג הבקיע החלוץ הנורבגי הבין־לאומי אנדרסון.

במשחק גביע נוסף השיגה בוכום נצחון חוץ על קבוצת התחתית שטוטגרטר קיקרס אסן 0:1.

מנסדורף מדורג שישי במוקדמים

אלוף ישראל בטניס, הישראלי עמוס מנסדורף, מדורג שישי במוקדמים, [illegible] שיימתח היום.

שבעה ניחשו 14

שבעה משתתפים הצליחו לנחש בשבת 14 תוצאות נכונות בטוטו וכל אחד יקבל 187,140 שקל.

309 מנחשי 13 תוצאות יקבלו 1286 שקל; 4336 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 91 שקל. ו־34,675 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 11 שקל.

[illegible]

ועדת הטניס מכירה קבוצות של הפועל הגורם לאובדן שליטה

[illegible]

וידה ונטסנה מבריה"מ־המועצות שזכתה אתמול במדליית־הזהב הראשונה באולימפיאדת־החורף בקאלגרי בגלישה ל־10 ק"מ. היא הקדימה את בת־ארצה ראיסה סמטנינה. מריוט מאטיקנן מפינלנד היתה שלישית. תצלום: איי.פי.

ישראל נותרה בדרגה ג' — נוצחה ע"י הולנד 23:22

● כדוריד

שרות „על המשמר"

נבחרת הכדוריד של ישראל מעדה אמש במשחקי אליפות העולם, דרגה ג', כאשר לא הצליחה להעפיל לדרגה ב'. לאחר ההפסד הצורב לנבחרת הולנד — 23:22 (10:9), הכניעה אוסטריה את איטליה — 19:26. אוסטריה והולנד עלו לדרג השני.

מיזחקה של הנבחרת הישראלית מול הולנד היה שקול במחצית הראשונה. התאוששות הולנדית איפשרה להם לעלות ליתרון של — 15:21. בהמשך הצליחו הישראלים לתקן עד כדי 22:23, בדקה ה־58.

30 שניות לסיום זרק יואב דרוקר כדור לעבר השער ההולנדי; השוער הדף, ואליעזר ורד השתלט על הכדור, מסר לזיו קושניר שזרק שוב לשער אך השוער ההולנדי עצר פעם נוספת. היתה זו זריקה גורלית. תיקו היה מספיק לישראלים לעלות.

מנהל הנבחרת, שלמה פרוזר, אמר אמש בשיחה טלפונית: „אנו מאוכזבים מאוד. החמצנו הזדמנות טובה לעלות".

שערים לישראל: קושניר 7; ורד 5; ריין 4; עמר 3; סומך 2 ודרוקר 1. שלשום גברה הולנד על איטליה — 17:23.

הנבחרת תשוב הערב לארץ.

שטיגמן, שנל, חן וגרומי הוסיפו 4 שיאים ישראליים

● שחייה

שחייני ישראל הרשימו אתמול ארבעה שיאים לאומיים בבריכות קצרות בתחרות הבין־לאומית הגדולה ארנה בבון.

אייל שטיגמן קבע ב־100 מ' חזה — 1:05.42 דק'; נרב שנל שיפר את השיא ב־100 מ' פרפר — 56.58 שנ'; גלעד חן קבע ב־200 מעורב אישי — 2:08.07 דק' וערן גרומי הציב ב־200 מ' גב — 2:13.27 דק'.

כמו־כן נקבעו שיאי־גילאים על־ידי חן וגרומי.

סך־הכל קבעו שחייני ישראל בשלושת ימי התחרות 11 שיאי נוער ו־7 שיאי גילאים.

שיאים עולמיים בבון

שני שיאים עולמיים נוספים בבריכה קצרה, נקבעו בתחרות הבין־לאומית בבון, בה נטלו חלק שחיינים מישראל, ששיפרו שבעה שיאים לאומיים.

הכוכב האיטלקי החדש, ג'ורג'יו לאמברטי, בן ה־19, שיפר ב־19 מאיות השנייה את שיאו של המערב־גרמני מיכאל גרוס ב־200 מטר חופשי, שנקבע לפני תשעה ימים בפאריס, כשעבר את המרחק בזמן של 1:43.95 דקה.

יום קודם־לכן, הציב לאמברטי שיא ב־400 מטר חופשי — 3:41.74 דקות.

את השיא השני קבעה המזרח־גרמניה סוזאן בורניקה, ששיפרה ב־37 מאיות את שיאה ב־200 מטר חזה, כשעברה את המרחק ב־2:24.24 דקות.

מכבי ראשל"צ — אליצור קרית־אונו 90:91

ויליס קלע סל נצחון לראשל"צ 5 שניות לסיום

קבוצת מכבי ראשון־לציון עשתה אמש צעד רציני לעבר הליגה הלאומית בכדורסל כשגברה בקרב־צמרת בקרית־אונו על יריבתה העיקרית, אליצור קרית־אונו — 90:91, לאחר 41:46 במחצית. גיון ויליס קלע את סל הנצחון חמש שניות לסיום.

המשחק, שנערך לעיני 800 צופים, היה מרתק ושקול. מכבי ראשל"צ גילתה יתרון קל אולם 40 שניות לסיום הורתה התוצאה על 89:90 לקרית־אונו. 30 שניות לסיום ביצעו שחקני קרית־אונו עבירה. הכדור הוצא מהצד וחמש שניות לסיום קלע גיון ויליס סל נצחון.

שפטו מנשה הרמן ויצחק רמות.

למכבי ראשל"צ קלעו: יואל כהן 25, בוסני 21, ויליס 19 ונלסון 14. לאליצור קרית־אונו: יהודה לוי 27, רייס 16, לבנובסקי 15 ואגמי 12.

קבוצת הפועל באר־שבע הפתיעה בנצחון על מכבי פ"ת — 62:76.

שאר התוצאות בדרום: הפועל גבעתיים — מ.ס. רמת־השרון 70:72; אליצור פ"ת — מ.ס. גבעת־שמואל 86:91; מכבי דרום ת"א — הפועל צפון 99:105; הפועל קרית־גת — הפועל רמת־גן 0:2 (אי־הופעה). המוליכה בצפון, הפועל איתן גבת, ניצחה בחוץ את הפועל בקעת בית־שאן — 65:92. במשחק צמרת גברה מכבי קרית־ מוצקין על הפועל נהריה — 72:78.

שאר התוצאות בצפון: הפועל עין־דור/תבור — אליצור קרית־אתא 82:84; מכבי בת־גלים — הפועל כנרת/עמק"י 74:81; מכבי חדרה — הפועל קרית־שמונה 82:95; הפועל גרשמואל — מכבי כרמיאל 68:70.

פטרוביץ קלע 41 נקודות בנצחון ציבונה בליגה 72:84

דראז'ן פטרוביץ היה אמש שוב בשיאו כאשר הוביל את ציבונה זאגרב לנצחון־ליגה באולמה על זאדאר — 72:84. פטרוביץ קלע 41 נקודות.

ציבונה תארח מחרתיים באותו אולם את הפועל ת"א בגומלין בחצי־גמר בקוראץ'.

פרטיזן בלגראד ניצחה את שיבנקה — 83:90, ויוגופלסטיקה ספליט גברה על אולימפיה לובליאנה — 82:83.

יוגופלסטיקה עדיין מובילה בליגה ללא הפסד, לפני ציבונה זאגרב.

● איטליה: טרסר מילאנו זכתה בנצחון־חוץ על בולוניה — 96:98, לאחר שבולוניה כבר הוליכה — 30:66. מקאדו קלע 39 נקודות לטרסר. שאר התוצאות: קאנטו — אולונרט ליבורנו 83:91; [illegible]

שני משחקים אמש בליגה הלאומית

הפועל ת"א הביס את מכבי ר"ג לפני זאגרב

הפועל ת"א — מכבי רמת־גן 82:101 (42:53)

מאת אורי שטינבך

שלוש יממות לפני משחקי הגומלין בחצי־גמר גביע־קוראץ' מול ציבונה זאגרב, שבה הפועל תל־אביב להציג את היכולת הטובה והחורשת שלה בליגה. אמש קצרה נצחון קל באולמה על מכבי רמת־גן — 101: 82.

מכבי רמת־גן שהפתיעה את יריבתה בסיבוב הראשון בביתה, סחפה 1000 צופים לאולם באוסישקין, למשחק שהבטיח להיות צמוד. אבל המציאות היתה שונה. הפועל ת"א שלטה מהפתיחה והוליכה לאורך כל 40 הדקות. רק פעם הצליחה מכבי ר"ג להגיע לשוויון.

סטן מאיו היה היחיד מבין חבריו ששמר על יכולת מניחה את הדעת, אך לבדו לא יכול היה לשחקני הפועל ת"א.

לאוואן מרסר וג'ונתן דלול פתחו את המשחק מצויין. מרסר דייק בהתקפה וחסם היטב בהגנה ודלול הוציא לפועל, בעיקר מחצי מרחק. הפועל ת"א כבר הוליכה — 27:40 בדקה ה־12 אך מכבי רמת־גן צימקה במעט. רק חוסר דיוק של לאסוף ופרישמן בזריקות־עונשין, לפני המחצית, איפשר לאורחים לרדת בפיגור של 42:53 בלבד.

המחצית השנייה נפתחה בלחץ תל־אביבי. 5 נקודות רצופות, לעומת אפס של רמת־גן, העלו את היתרון התל־אביבי ל־42:58. מרסר יצא לנוח, עם ארבע עבירות, ואז כשנדמה היה שמכבי רמת־גן תצליח להיצמד להפועל ת"א התעורר טאונס, שקלע 8 נקודות. יתרון הפועל ת"א עלה — 60:71 (27). אחר־כך שוב צימקו הרמת־גנים — 66:77 (33), לפני שהפועל ת"א לחצה עם המחליפים, רוחם אליה, שמעון אמסלם ואמיר גרוביס, וקבעה — 82:101.

שפטו, חלש טור וורניק וברוך זלינגר, לעיני 1000 צופים, באולם באוסישקין.

● קלעו להפועל ת"א: דלול 29; טאונס 23; מרסר 22; פרישמן 9; איימוס 8; אמסלם 4; גרוביס 4 ולאסוף 2.

● קלעו למכבי רמת־גן: קילינג 22; מאיו 19; רכליס 15; בינו 9; שילר 7; ארדיטי 6; שוורצמן 2 וחייר 2.

יוסטון תיעתע בבית"ר

הפועל חיפה — בית"ר ת"א 71:83 (44:47)

רונאלד יוסטון היה אמש בשיאו והוביל את הפועל חיפה לנצחון־ליגה מצויין בעיר על בית"ר תל־אביב — 71:83. נצחון הפועל חיפה הרחיק אותה מתחתית, ואילו מצבה של בית"ר ת"א הורע.

400 צופים חזו במשחק מצויין של הכוכב החיפני יוסטון, שסגר

היטב את כוכב בית"ר ת"א, מארק סמפסון, שלט מתחת לסלים, קלע 27 נקודות ועשה במגרש ככל שרצה.

המחצית הראשונה היתה שקולה. סמפסון, שאיכזב בהמשך, קלע 3 סלי 3 נקודות. בית"ר ת"א היתה מאורגנת יותר, אך הפועל חיפה הוליכה בהפסקה — 44:47.

גם בפתיחת המחצית השנייה נמשך המשחק השקול. בדקה ה־27 מפנה. בית"ר ת"א לא קלעה סל במשך שש דקות תמימות ושחקני הפועל חיפה ניצלו זאת ועלו ליתרון־שיא — 59:77, עד לסיום הצליחה בית"ר ת"א להקטין מעט.

שפטו וירובניק ופישר.

● להפועל חיפה קלעו: יוסטון 27; גודס 19; יוברט 14; וולס 13 וקסקי 10.

● לבית"ר ת"א קלעו: סמפסון 19; מורו 16; גינזבורג 14; הבאר 14; מוסקוביץ 4; סלינס 2 ושלחאס 2.

שני מאבקים מסקרנים — הערב

הגליל־העליון בחולון — מכבי חיפה תארח מכבי ת"א

ארבעה משחקים נוספים ייערכו הערב במחזור ה־17 בליגה הלאומית בכדורסל. שניים מהם — בחולון וברוממה — מעניינים במיוחד.

● מאבק צמרת בין קבוצות הפועל הגליל־העליון והפועל חולון ייערך הערב ב־8.30 בחולון. בסיבוב הראשון ניצחו כדורסלני הגליל בסיום דרמטי — 93:95. הגליל הצליחה גם להדיח את חולון באולמה מגביע־המדינה. הערב יעשו החולונים מאמץ לגבור על היריב הגאה מהגליל שיבוא ללא רגשי נחיתות.

● הדו־קרב מעניין יהיה ב־8 בהיכל־הספורט ברוממה בין קבוצות מכבי חיפה ומכבי ת"א. בעבר נאלצה מכבי ת"א להתאמץ לא־פעם באולם זה נגד יריבתה שאף הצליחה להפתיע. המוליכה תגיע הערב לרוממה לאחר כשלונה בברצלונה ותשתדל להתאושש על חשבון החיפנים, שלא יקלו את המלאכה על יריבתם. בסיבוב הראשון — 96:111 למכבי ת"א.

● קבוצת התחתית של הפועל ירושלים תצא למשחק־חוץ בנתניה נגד אליצור נתניה (8). קשה לראות הפועל במשחק זה. אליצור נתניה, שניצחה בסיבוב הראשון 81:92, תשלח, קרוב לוודאי, את הירושלמים עם הפסד נוסף.

● אליצור נווה־דוד רמלה תוסיף הערב ב־8 נצחון כשתארח את סוגרת הטבלה, מכבי נתניה. בסיבוב [illegible] לרמלה.

● כדורסל

1.	מכבי ת"א	16	1549-1833	31
2.	הפועל ת"א	17	1592-1398	30
3.	גליל־עליון	16	1446-1290	27
4.	מכבי ר"ג	17	1502-1548	27
5.	הפועל חולון	15	1318-1334	25
6.	אלי. נתניה	16	1443-1399	25
7.	מכבי חיפה	16	1480-1499	24
8.	אלי. רמלה	16	1383-1474	24
9.	הפועל חיפה	17	1372-1384	23
10.	בית"ר ת"א	17	1539-1664	20
11.	הפועל י־ם	16	1247-1317	19
12.	מכ. נתניה	16	1181-1525	18

נצחון לדרבוס בליגה בהולנד

מאת יצחק אבירון,
מיוחד ל„על־המשמר"

אלופת הולנד, נשואה, [illegible] זכתה בתחילת השבוע בנצחון [illegible] ליגה מכריע על הקבוצה השנייה בטבלה, אורנג' [illegible] — 79:118.

[illegible] ניצחה במיסגרת טבלת הליגה ההולנדית.

דטרויט — שיקאגו 73:82

בליגת ה־NBA ניצחה דטרויט־פיסטונס את שיקאגו־בולס, בה משחק מייקל ג'ורדן — 73:82.

יוסי זאנה, הבלם של הפועל ת"א, סבור:

מכבי ת"א תשחק בפליי־אוף העליון — שימו־לב להפועל חולון!

מאת יצחק ויסחוף

יוסי זאנה, בלם הפועל ת"א, חזה בשבת בחבריו מנצחים את מכבי חיפה — 1:2, מהספסל. זאנה לא שיחק מאחר שמרצה עונש של צבירת חמישה כרטיסים צהובים.

לפני למעלה משבועיים שיחק זאנה עם חבריו נגד מכבי ת"א (1:1). „לאור היכרותו את מכבי חיפה ומכבי ת"א חושב הבלם התל־אביבי כי רק למכבי ת"א יש סיכוי מבין השתיים למצוא עצמה בין שמונה הראשונות בליגה: „מכבי ת"א תהיה בין השמונה. חסרות לה רק 2 נקודות להגיע לחוף־מבטחים. מכבי חיפה, לפי צורת משחקה, לא מסוגלת להשתתף בפליי־אוף העליון. מכבי ת"א יכולה כבר בשבת לנצח את מכבי נתניה. נתניה אינה מיטיבה לשחק ואני מקווה כי מכבי ת"א תסייע בדרך עקיפה להפועל ת"א.

זאנה סבור כי למזלה של מכבי חיפה, שתיאלץ להיאבק במשחקי הפליי־אוף התחתון ישנן קבוצות כמכבי פתח־תקווה והפועל לוד: „רק אם הפועל לוד תתאושש ויקרה הבלתי־צפוי אז מכבי חיפה בצרות, אך איני מאמין כי מכבי חיפה תרד ליגה. היא תשאר הודות בזכות היריבות הנחותות בתחתית".

הבלם הבין־לאומי של הפועל ת"א סבור עוד כי הפועל צפריירים. „חולון מסוגלת להפתיע ולהתברג בין שמונה הראשונות. אם חולון תצליח להוציא תוצאה חיובית במשחק הקרוב שלה בבאר־שבע, היא תהיה בעלת סיכויים להעפיל לפליי־אוף העליון. זו קבוצה צעירה המשחקת כדורגל טוב. כיום יש בקופתה 12 נקודות, כך שהכל פתוח. קבוצות כמו באר־שבע, בני־יהודה ת"א, מכבי ת"א, ואפילו הפועל פ"ת ובית"ר ירושלים, ישקיעו את כל מרצן כדי לא להיכשל".

בת־ים התבססה בפיסגה — יבנה ושער־הנגב ירדו

מאת אבנר מילמן

קבוצת הפועל בת־ים הבטיחה כמעט את מקומה הראשון בליגת האומה לנשים בכדורעף, לפני משחקי הפליי־אוף, כשגברה בסוף המחזור ה־12 באולמה על הפועל כפר־סבא — 1:3 (6:15, 10:15, 16:10, 3:15).

עם הרשקו התעלתה בבת־ים במשחק שארך שעה וחצי. שפט נתי [illegible].

● במשחק שנמשך למעלה משעתיים גברה קבוצת הפועל עין־החורש/עמק־חפר על אליצור יבנה — 2:3 (8:15, 4:15, 16:14, 16:14, 11:11). יבנה, שלחמה בכל כוחה, נאלצה להשלים עם ההפסד, שפירושו ירידה לארצית. נוגה הגלי הצטיינה בעין־החורש וטלי ירון ביבנה. שפט אבו וינגר.

● גם הפועל שער־הנגב, שנוצחה שוב על־ידי אס"א באר־שבע — 3:0 (15:3, 15:7, 15:7), ירדה לליגה הארצית. דפנה אביגור הצטיינה בבאר־שבע. שפט פטר טוביה.

● קרית־חיים, הנאבקת עם הפועל כפר־סבא ואס"א באר־שבע על הופעה בפליי־אוף העליון, ניצחה בעין־שמר את הפועל איחוד עירון — 1:3 (8:15, 16:14, 11:15, 11:15). דנית לבוב וורד ויסוצקי בלטו בקרית־חיים. אוריין אשכול ומורן בצר התעלו באיחוד עירון. שפט דוד גולדשטיין.

● כדורעף

הטבלה
(אחרי המחזור ה־12)

1. הפועל בת־ים	3־36	24
2. הפועל עין־החורש	15־29	21
3. הפועל כפר־סבא	19־27	19
4. אס"א באר־שבע	21־24	19
— קרית־חיים	21־24	19
6. איחוד עירון	29־20	16
7. אליצור יבנה	35־13	13
8. הפועל שער־הנגב	34־8	13

רצים מאוגנדה והגוש המזרחי ישתתפו במרתון ת"א

רצים מאוגנדה ורצים מצטיינים מהונגריה, פולין ורומניה כבר אישרו את השתתפותם במרתון תל־אביב השמיני שייערך ביום שישי, 10 במארס. כן אישרו רצים מאיטליה, צרפת והולנד.

שניים של הרצים מהונגריה הם, ככל הנראה, הטובים ביותר. זמנו של יוזף שאקרס הוא — 2.10 שעות, ושל הרצה אגנס אוזה, 2.35 שעות.

מרתון ת"א, הנערך זו השנה השמינית ברציפות, מאורגן על־ידי מרכז הפועל בשיתוף עיריית ת"א־יפו ועתון „ידיעות אחרונות", ובחסות ארידס, מלונות דן, חברת יורופקאר, עלית ועוד.

מרכז הפועל יסייע לספורט במיגזר הערבי

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, דנה בהרחבת הפעילות הספורטיבית של הפועל במיגזר הערבי.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, אמר שאין כנושא הספורט היכול לגשר בין שני עמים והפועל הוא החלוץ בשטח זה. אופק ער לעובדה שיש גם קבוצות של מכבי ובית"ר במיגזר הערבי, אך הדבר נובע בעיקר בגלל משברים כספיים שפקדו את הקבוצות.

ראלב מג'דלה, חבר מזכירות הפועל, סקר את הפעולה הספורטיבית במיגזר הערבי. לדבריו, הפועל מאגד בשורותיו 80 אחוז מהקבוצות הערביות, שעיקר הפעילות היא בקבוצות הכדורגל. הוא ביקש את עזרת המוסדות בהקמת מתקנים ובתי הפועל מאחר שלפעילות הספורטיבית נודעת חשיבות רבה כאמצעי מנע להידרדרות הנוער הערבי לקיצוניות, לפשע ולסמים.

נקבעו אלופי הנוער

אלופי ישראל לנוער בג'ודו במשקלים הקלים, הוכתרו אתמול ברמת־השרון.

האלופים: 48 ק"ג — צחי נחום (הפועל טייבון בת־ים); 51 ק"ג — ירון פישמן (הפועל טייבון בת־ים); 55 ק"ג — עמית לנג (מכבי ת"א).

כמו־כן הוכתרו אלופי הנערות עד גיל 15: 48 ק"ג — רקלה שני (סאגמו ראשל"צ); 52 ק"ג — עינת ירון (איתנים רמת־השרון); 56 ק"ג — עירית מגר (בקואית המוקיעה בהפועל נעורים ב"ש) משקל פתוח — רוגית שאול (הפועל בת־ים).

● ליגות אזוריות

כל שלוש הראשונות נוצחו

מחזור מלא הפתעות היה בסוף השבוע בליגה האזורית בקעת בית־שאן/גלבוע בכדורסל. כל שלוש הראשונות הפסידו.

ההפתעה הגדולה ביותר היתה כשהקבוצה המקומית הביסה את הצועדת בראש, מסילות — 50:75. השנייה בטבלה, בית־השיטה, הפסידה בהארכה ביזרעאל — 72:77, והשלישית, נווה־אור, הובסה בבית־אלפא — 75:52.

יתר התוצאות: נווה־איתן — חפצי נווה־אור 56:62; תל־יוסף — גלבוע 45:68; עין־חרוד, מאוחד — כפר־יחזקאל 54:69.

במשחק דחוי שנערך גם הוא בסוף השבוע, הפתיעה עין־חרוד, מאוחד, בנצחון גבוה על נווה־אור — 63:89.

מסילות ממשיכה להוליך עם 28 נקודות מ־15 משחקים, לפני בית־השיטה 25־14; נווה־אור 23־13; המדיה 23־14.

בית־אלפא זכתה

קבוצת הפועל בית־אלפא זכתה במוצאי־שבת באליפות־החורף של המועצות האזוריות בקעת בית־שאן וגלבוע לקבוצות המשחקות במסגרת איגוד הכדורסל, כשניצחה בגמר את הפועל גבע 81:83, לאחר שגבע הוליכה במחצית — 38:36.

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

(וכ) בתכניות מיוחדות ללקויי שמיעה. 08.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 אורחות (ו' ט') כתבה שיגרתית. 08.40 ראשית קריאה, כלי טורות, חולם 3. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ד', סימני התחלקות (כג). 10.10 אנגלית ו'. 10.30 רגע עם דודלי, כאשר אנחנו יחד (כג). 11.00 ערבית מדוברת (ו' ה') אלכסנדריה. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 גיאוגרפיה של א"י, פני הארץ, מעלות מעלות (כג). 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד, שניים אוחזין, בעיא 2 (כג). 13.00 גיאוגרפיה כללית (ו' ט') מרכז העיר. 13.30 אנגלית ויאי יכה, Hello Israel העשרה. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט. 14.05 מגע, צמיחה, רקבון 5, מסע מהיר בזמן מגלה לנו מה יקרה בעוד מיליארד שנים. איך יוצר מארק הר געש. כיצד נוצר עולמנו. 14.35 רכבת ההפתעות, סרט אנימציה מדובב לגיל הרך. 14.55 קשר משפחתי, משפחת שמש, מעקב. משפחת שמש נפגשת בפעם השנייה עם אחריותם. בפגישה הראשונה סיפר רועי בן השמונה וחצי על פחדיו ועל אי רצונו להישאר כשמרטף לאחיו הקטנים. 15.35 שעת כושר. 15.45 מאתיים שניות למועצת הלול. 15.50 גויה, פרק 3: הרוכסות מאלכה. 16.50 40 עד כאן. מגוון מלטקסט יומי כולל מידע הסטורי, סיפורי רקע ומושגים מ־40 שנות מדינת ישראל. 17.00 ערב חדש עם רפי רשף. 17.30 דרבוכים, סדרה בהנפשה. 17.40 הופה היי. 18.15 קטנטן, סרט הנפשה. 18.25 פסוקו של מקום, מבט אל בית רגון. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 הצפון והדרום. 20.50 נקודת חן עם אודי רביד. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 מלך הכיתה, פרק 10: אודה לסימון, מבוכה בכיתת הגאונים. 22.00 זה הזמן עם רם עברון. 22.50 בולמן, הפרק החמישי התרנגולת של בני בסקרוויל, הופעות מסחוריות מתרחשות בקאסטרלנר. ג'ורג' בולמן מציע את שירותיו כמשרת באחוזתם של הוטשים בסקס. 23.40 פסוקו של יום, חדשות הלילה ומוסף הספורט, חצי פינה.

ערוץ 3

08.30 משפט רמיאנוק, שידור ישיר. 18.30 התחול שטיל מארח את האחים והאחיות. 19.00 אנה קרנינה, פרק שישי. 19.50 קונצרטיילה, פרנץ ליסט פנטסיה על מנגינות־עם הונגריות. 20.00 תקציר משפט רמיאנוק. 20.25 חצות. 21.00 שירים עבריים. 21.30 תוכנית מיוחדת ג'ון אדמס־טיירינג.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.00 בהאונה נינוחה. 08.00 קונצרט בוקר — נילס גארה 4 נובלטות להתזמורת כלי קשת ויולדה. קונצ'רטו בלה מינור לאבוב ולתזמורת. הליגר וא. מוזיקה היתה הליגרית כלי קשת במה מגוהר, אופ 17 מס' 2 להרביעיית האמוליה; דבוז'אק סימפוניה מס' 7 ברה מינורה. 11.57 פינת השיר — משירי לאה גולדברג. 12.00 מן הכרישה. 13.05 בהאונה נינוחה. 15.00 הכנרה מוסיקלית — הוגג, אגרות. 16.00 הוסטר בשיחה עם בני הבול. 18.00 רגש על הבצוע. 19.00 בין הכרים — ביצוע בכורה של צ'ייקובסקי, סימפוניה מס' 1. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם 1. התזמורת הקמרית של אירופה. 22.00 מתוהר ויצירות, 23.00 מהוזי יצירות — המוסיקה הסלוניות והקאמרית. [illegible]

רשת א'

07.30 רדיוקל. 08.05 חונה עם בני הגרל. 09.05 שלדרור שירות מידע. 10.05 שירים קהלות ושירים. 11.05 מגוי בוקר עם גרעון הור. 12.05 מעוב יסודוני. 13.00 חדשות. 13.05 מבט בצהריים. 13.30 חדשות התוכניות. 14.05 בראש נצנץ, מגוון. 15.30 לילדים ולנוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת. 16.05 גל הכורים. 17.10 צבעי הקשת. 18.05 פינות ערב. 18.30 שירות לעולים. 23.05 לכל אלה כוכב עם האסכנלנו אילן פקר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת עם עמיקם רוטמן. 12.10 אלף־אלף בבית, עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום חדשות ומוזמנים. 14.05 לראות או לא לראות יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק הווי והומור. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 קראתי ספר קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מספרים ואנשים מגוון המשק והחברה. 17.05 רגעי קסם. 18.05 שעה תוספת מגוון שבועי לענייני חנוך. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 דין ודברים מגוון לענייני חוק ומשפט. 20.05 סולם המידות מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 קשר ראשון היוזנים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שלוליק רוזן. 00.15 „באו ועור" עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — ניטשה/עיונים בתרבות המערב קשר ההמרה בין אדם ואלוהים. מרצה ד"ר רחל שיחור. 06.30 מוקדים עין. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה כוכר עם אורלי יניב. 10.05 עשר שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 40 לאחור סיפור היום בתש"ח עם דוד דרין. 14.05 פגישה יומית עם אורלי יניב. 15.05 שירים לתג עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 באופן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 אותם שתיים שלוש נסיון עם יהודת היומיים של חיל החימוש. 18.45 משהו עולמי מגאזין גלי־צה"ל לענייני חוץ. 19.05 שירים מכאן. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 בעיקר מוסיקה המכללה המוסיקלית המשודרת של גלי צה"ל. עורך אמני מגיש הרצאה בנושא: „השפעות המזרחיות על הזמר והפזמון הארץ" 21.05 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת ניטשה — עיונים בתרבות המערב וקשר ההמרה בין אדם והאלוהים. מרצה: ד"ר רחל שיחור. 22.05 על הרבש ועל הכיסא. 23.05 עכברים וארנבע היום שהיה. 23.55 שיחת חצות עם רינה כלרמן יו"ר ארגון נשים נגד פירסום פוגע. 00.05 ציפורי לילה עם יותם ראובני. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו, עם יואב קוטנר. 20.05 צעד וחצי, תכנית הספורט של גלי־צה"ל הכוללים דיווחים ישירים במשחקי הליגה בכדורסל ופרשנות באולפן. 21.57 הודעות לחיילים. 23.05 קול הג'אז הוא.

רשת ג'

06.04 בואה לאשר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע? עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאס. 13.05 [illegible]

קולנוע

תל־אביב

תל־אביב	9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: לילה מגניב	9.40 ,7.15 ,5
אורלי: זיווג מקמיים	9.30 ,7.15 ,3
בן־יהודה: חיזור גורלי	9.30,7.00 ,4.30
גת: הקיסר האחרון	9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: אדמה זו שלי היא	9.30 ,7.00
דקל: חשוד	9.30 ,7.00 ,5
דרייב אין: נאריין אהבה	7.45
דורי: ריקוד מושחת	9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: ללא כוצא	9.30 ,7.15,4.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים	
סינמה 2: סגור	
פאר: יופיו של החטא	9.30 ,7.30 ,5
פאר־ים: יהושע יהושע	9.30 ,7.15 ,2 ,12
רב־חן:	
חן 1: מעקב צמוד	9.30 ,7.30 ,5
חן 2: יום במלכודת	9.45 ,7.25 ,5
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה	9.45 ,7.40 ,6 ,2 ,11
חן 4: הנסיכה	
סכנרלי הילס	9.45,7.40,5,2,11
חן 5: במלון הוד המיטות	9.40 ,7.30 ,5 ,2 ,11
שחף: עכבר הבאריס	9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: זעם של כבוד	9.30 ,7.15 ,5
תכלת: אריה	9.35 ,7.00 ,4.30
לב 1: נערית עובדות	10.00 ,7 ,5 ,2
לב 2: כמפוסו	9.50 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 3: ריקוד בחשיכה	10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: מגדל הרכוזים	10.00 ,7.30 ,5 ,2

רמת־גן

אגוזים: מעקב צמוד	9.30 ,6.40 ,4
לילי: יופיו של החטא	9.30 ,7.15
רב־גן:	
גן 1: ריקוד מושחת	9.40 ,7.20 ,5
גן 2: יום במלכודת	9.40 ,7.20 ,5
גן 3: אי אפשר לקנות אהבה	9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ללא כוצא	9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: הנסיכה מבוורלי הילס	9.30 ,7.15 ,4.30
ארנון: יום במלכודת	9.15 ,4.30
רון: חשוד	9.00 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:	
בלוז לחופש הגדול	16.00
1984	18.00
בטי בלו	19.45
מל ברוקס פרנקשטיין הצעיר	21.45
כפיר: חיזור גורלי	9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: מעקב צמוד	9.00 ,7 ,4.30
מיטשל: מארה סאר	9.00 ,7.00
סמדר: כספוסו	9.15 ,7.00
הבירה: סגור לרגל שיפוצים	

אור (חיפה)

אורה 1: זעם של כבוד	9.15 ,7.15 ,4.30
אור 2: זיווג מקמים	9.30 ,7.00 ,4.30
אור 3: במלון הוד המיטות	9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: יופיו של החטא	9.00 ,7.00 ,4.30
אור 5: יהושע יהושע	9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: המורד	9.00 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים:	
פאנון • דאן דה פלורט	21.45 ,18.45

חיפה

אורה: יהושע יהושע	9.15 ,7.00 ,4.30
חן: לילה מגניב	9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: עכבר הבאריס	9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: שגעון בחלל	9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: ללא כוצא	9.15 ,7.00 ,4.30
רון: חיזור גורלי	9.00 ,6.30 ,4
אורלי: מלאכים בשמי ברלין	9.15 ,6.45
קרן אור הכרמל:	
יופיו של החטא	9.15 ,7.00
פאר: מעקב צמוד	9.30 ,7.10 ,5.00

נתניה

שרון: ללא כוצא	9.15 ,7 ,5

חולון

מגדל: מעקב צמוד	9.00 ,6.00
סביון: חיזור גורלי	9.10 ,7.15 ,5
ארמון: יופיו של החטא	9.10 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: ריקוד מושחת	9.10 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: חיזור גורלי	9.10 ,7.15 ,5.00

פתח־תקוה

היכל 1: חיזור גורלי	9.10 ,7.15 ,5
היכל 2: שגעון בחלל	9.10 ,7.15 ,5.00
היכל 3: יום במלכודת	9.10 ,7.15

עפולה

מטמירון: גבי	9.00

ראשון־לציון

רון 1: חיזור גורלי	9.10 ,7.10
רון 2: עכבר הבאריס	9.10 ,7.10

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 15.2
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ב' 15.2 בשעה 20.30
שולמות

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — הכיבה רייק 30.

חולון
אהרן — חשין 52.

ירושלים
ירושלים — יפו 212.

נתניה
פורת — פ"ת 26.

פתח־תקוה
קופ"ח — חיים עוזר.

רמת־גן
המגן — ביאליק 30.

תל־אביב
פאר — המלך ג'ורג' 54.
קופ"ח — אמסטרדם 7.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

רעננה־כ"ס
קופ"ח כ"ס — בר־גוריון 45, כ"ס.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש וולפסון, תל־אביב — ביומים ב', ד', ו' — כירורגיה ואורטופדיה. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — ביומים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ואורטופדיה.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות לטיפולים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים — ילדים, א.א.ג, הדסה ע"כ — כירורגיה, אורטופדיה. שערי צדק — עיניים. משגב לדך — נשים. הדסה הר"צ — פנימית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימשיך מידע טלפוני ביומים א'–ה' ב־20.00–6.00, ימי ו' 14.00–06.00 טלפונים: 03־433500, 03־433500.
יד ב. — אגון קשבת טלפון לילדים וגער — קו לנוער במצוקה ירושלים — 02־245558, ת"א — 021/2 [illegible] (11.00–20.00), חיפה — [illegible], גליל מערבי — 04־922222.
קו פתוח לנוערים במצוקה בימי א'–ה' — טל' [illegible].
קו פתוח — ארגון קשבת לילדים ולנוער — 03־621080.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של הקופה לרפואת שיניים בישראל
תל־אביב — ביומים א'–ה' בין השעות 21.00–24.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות 24.00–18.00. בשבתות וחגים בין השעות 21.00–15.00.
הכתובות: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. כורשה: רחוב המגן 26, קומה ב', טל' 521566. פתוחה בכל יום בשבוע, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
הנרפואה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
רעננה: מוסד שש 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 284649, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואזור השרון, טל' 052־52432 בימים א'–ה' בשעות 21.00–17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־237171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן לילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261133.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.
ער"ן נתניה — טל' 053־35116.

סילוק מוקשים
מוקד קלע"א לסילוק מוקשים — טל' 104.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. ראשון לציון, גבעתיים, נהריה — טל' 101. [illegible]

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 1244 וערדה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה
ביומים א'–ה' 16.00
בימי ו' וערבי חג 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה
ביומים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00 [illegible]

מתל־אביב לנהריה
ביומים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מנהריה לחיפה ולתל־אביב
ביומים א'–ה': 5.05, 6.30, 8.03, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 5.05, 10.35

מחיפה
[illegible] 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 9.00 [illegible] 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

11.05, 11.10, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.30, 7.30, 8.30 [illegible] 10.00, 11.30, 12.30, 13.30

הועדה המקומית לבנין ולתכנון עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

פרוייקט שיקום שכונות מגיש בקשה לועדה זאת בתכנית מס' 20080 לבנות תוספת לבנין בן 3 קומות מעל הקיימות ברחוב יונתן 1 גוש 6196 חלקה 216 באזור ב' בהקלות הבאות:
6 אחוזים בגין שטח הגאי דיור מעל (105) המותרים והעברת אחוזי בניה מקומה לקומה עד 6 אחוז וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105-256 החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת תוך 14 יום מיום פרסום זה.
מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן 4 קומות ויציאה לגג ברח' ויצמן 33 ק. ביאליק גוש 11561, חלקה 21.
מהות הסטיות:
1. חריגה של 109.34 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 11% משטח החלקה.
2. הקלה של 2 קומות ממספר הקומות המותר.
3. הקלה בגובה היציאה לגג.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ב/ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
אפיקי הירקון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אפיקי הירקון הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מספר אפ/939/4".
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב כפר קאסם, גוש 8864 חלקות 60, 61, גוש 8864 ח"ח 81.
עיקרי הוראות התכנית: הפיכת חלק מהשטח למגורים ג' לשטח לבנייני ציבור.
כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי תכנית וכן כל הזכאי לכך לפי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקה ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
דב שישי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן 2 קומות מעל קומת עמודים מפולשת למגורים ויציאה לגג ברח' אשל 23 ק. ביאליק גוש 11557, חלקה 65.
מהות הסטיות:
1. הקלה של 193.18 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 11% משטח החלקה.
2. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת העמודים למגורים.
3. הקלה בגובה מבנה היציאה לגג.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
אפיקי הירקון
הודעה בדבר הפקדת תכנית מיתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אפיקי הירקון הופקדה תכנית מיתאר מקומית הנקראת „תכנית מספר אפ/1008".
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב כפר ברא, גושים 8886, 8887, 8889, 8891-8893, חלקי גושים 8897.
עיקרי הוראות התכנית: לתחום את מתחמי ועיצוב של כפר ברא בהתאם לתחזית גידול האוכלוסיה. קביעת אזורי בניה חדשים, יעוד מלאכה וקביעת הנחיות כלליות לתכנון ת.ב.ע. מפורטות בכל אזור.
כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך לפי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם הוגשה בכתב בפירוט הנמקה ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
דב שישי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

9 מכוניות הוצתו בירושלים

המכוניות שהוצתו בגבעת הצרפתית. צילום: רחמים ישראלי

תשע מכוניות הוצתו אתמול לפנות בוקר בשכונת הגבעה הצרפתית בירושלים.

סמוך לשעה 3 לפנות בוקר התקבלה במשטרת ירושלים הודעה כי תשע מכוניות פרטיות, שחנו ברחוב האצ"ל בגבעה הצרפתית, בוערות. מכבי אש וכוחות משטרה הוזעקו למקום. לאחר שכיבו את הדליקה התברר כי ארבע מכוניות הוצתו כליל ולחמש מכוניות נוספות נגרם נזק קל.

חוקרי המשטרה גילו סימני הצתה במקום. בין הממצאים שהתגלו, מטליות ספוגות בנפט וכן מיכל נפט.

מקור בכיר במשטרת ירושלים מסר, כי המשטרה בודקת את נסיבות ההצתה במספר כיוונים אפשריים והיא אינה מתמקדת בחקירתה רק במניע לאומני. עוד נמסר, כי קיים דמיון בשיטת הצתת המכוניות לנסיון הצתת כמה עשרות מכוניות שאירע לפני מספר חודשים בשכונת מעלות דפנה בירושלים, הנמצאת בסמוך לגבעה צרפתית.

(עתי"ם)

כונס הנכסים של „מעוף": גדיש הבריח כספי החברה לחו"ל

דו"ח כונס הנכסים הרשמי של חברת התעופה „מעוף", שהוגש אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, מייחס למנכ"ל החברה, יצחק גדיש, עבירות פליליות לבאורה בקנה מידה נרחב ביותר, שפגעו בצורה קשה ביותר במצבה של החברה.

בדו"ח, שהוגש לנשיאת בית־המשפט המחוזי חנה אבנור, מייחס כונס הנכסים, עו"ד עזרא הבשה, לגדיש עבירות של הברחת כספי החברות, שימוש בכספיה למטרות אישיות, ביניהן קניית דירות לאשתו ולבנו וקניית מכוניות לאשתו, מתן שוחד לעובדי ציבור, הסתרת מידע ממפרק החברות ועוד.

בדו"ח כונס הנכסים צויין, כי החברות בבעלותו של גדיש, „מעוף נתיבי אוויר" ו„מעוף צ'רטר מספר 1", פנו לפני כשנתיים לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה למנות להן מפרק זמני. בהצהרות, שמסר אז גדיש לבית־המשפט, דווח על חוב של כ־10.5 מיליון דולר לחברת „מעוף נתיבי אוויר" ואילו הוצאותיה של החברה השנייה לא פורטו. על־פי הדו"ח, החזיק גדיש ב־50 אחוז מכלל מניות החברות ואשתו ובנו החזיקו ב־41 אחוז מהן.

על־פי הדו"ח רכש גדיש לאשתו ב־1984 מכונית „אופל אסקונה" בשווי של 26,805 דולר מכספי החברה, למרות שהאשה לא עבדה בחברה ואף לא הוטל עליה שום תפקיד בה. הכונס טוען, כי החברה אף מימנה את הוצאות החזקת הרכב של גברת גדיש. מכספי החברות רכש גם גדיש דירה לבנו, רועי, בסך של כ־95 אלף דולר וכן חלק מערכת של דירה שנקנתה בשביל בתו אורית ובעלה, ערן בסטר, בקריית־אונו.

עוד טוען כונס הנכסים, כי גדיש הורה לחברות בחו"ל להעביר חוב של כ־96 אלף דולר שהצטבר בכרטיסו האישי בספרי החברות בארץ וזאת, להערכת הכונס, „כדי לזכות את חשבונו האישי שהיה בחובה בגין הלוואות שקיבלו הוא בנו והתנו מהחברה, כך שהכספים שקיבל בהלוואות לא יוחזרו לחברה". כמו־כן נטען, כי כרטיס חשבונו האישי של גדיש זוכה ב־60 אלף מרק גרמני כהחזר הוצאות ללא כל קבלות. פעולות אשר נעשו על ידי גדיש כדי לכסות על העברת החוב הפרטי מהחברה בישראל לחברת בגרמניה, טוען הכונס.

בדו"ח מציין, כי חברת „מעוף" נתנה שירותי קרקע לחברת „האפג לויד" לטיסות שכר לישראל. מעדויות שגבה הכונס עולה, כי על־פי ההסכם בין גדיש לחברה זו, שלשל גדיש לכיסו סכום של 5 מרקים לכל נוסע שהיה מגיע לארץ. בדרך זו, טוען הכונס, שלשל גדיש לכיסו כ־320 אלף מרקים גרמניים, שהוסבו לחברות שונות באירופה בתוספת הנחייה, כי עליהם להגיע לידיו של גדיש עצמו.

בידי הכונס גם מצויה עדות של אחד מעובדי החברה המצביעה על מתן שוחד בכרטיסי טיסה חינם, אותם הנפיקה חברת „מעוף" לגורמים שונים ולעובדי ציבור, שלחלק מהם אף הוענקו תשלומי אש"ל. עוד מייחס הדו"ח לגדיש שורת הברחות כספים לחו"ל ומספר עבירות נוספות, ביניהן העלמת חלק מנכסי החברה, עבירה על חוקי מטבע זר, ניהול עסק בתרמית ועוד. כולן עבירות, שלטענת הכונס, פגעו בצורה קשה ביותר במצבה של חברת „מעוף".

(עתי"ם)

„תוזרז, עוד 590 נאשמים ממתינים בחוץ"

גער השופט באחד מ־600 נאשמים בעבירות תנועה שזומנו אתמול לביהמ"ש בעכו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

„אני מרגיש כמו בהמה לפני שחיטה", כך אמר אתמול נאשם בעבירות תנועה שהוזמן למשפט בבית־משפט השלום בעכו.

אתמול נקבע שיא חדש של הזמנות למשפט על עבירות תנועה ביום אחד בבית־משפט בישראל. לבית־משפט השלום בעכו הוזמנו כ־600 נהגים המואשמים בביצוע עבירות תנועה. לפקידי ביהמ"ש נודע על הכמות הבלתי סבירה של נאשמים שהוזמנו ביום אחד רק לפני ימים אחדים. ההזמנה נבעה ככל הנראה מטעות של משטרת מרחב הגליל.

כבר בשעות הבוקר המוקדמות צבאו עשרות הנהגים על דלתות בית־המשפט בעכו. בעקבות „הפקק" שנוצר פתחה התביעה המשטרתית עבורם „לשכת בירורים" שהורכבה משולחן שהוצמד לתא המעצר.

הנהגים, העבריינים שהגיעו לבית־המשפט נקראו להודות בביצוע העבירות והובטח להם כי גזר־דינם יישלח אליהם בדואר. אלה שסירבו להודות נשפטו בפניו של השופט רחמים שושן־צמח. במסדרונות ביהמ"ש נשמעו קללות וגידופים כלפי מערכת הצדק בישראל והנאשמים ביקשו משפט הוגן ולא משפט בצורת סרט נע. הם אמרו כי לא ייתכן שכל משפט יארך 3 דקות ואף אחד לא תהיה סבלנות לשמוע את טענתם. אחד הנאשמים, יוסף אבו־נאסר, התמהמה במתן תשובה והשופט גער בו: „תוזרז, עוד 590 איש ממתינים בחוץ".

כתבנו מוסיף, כי לפני כחודשיים הוזמנו כ־120 איש למשפט ביום אחד בבית־משפט השלום בעכו. השופט שמואל ברלינר החליט למחות בדרך בלתי מקובלת על הצפיפות בבית־המשפט והטיל על כל הנהגים קנסות סמליים. ביהמ"ש המחוזי בחיפה קיבל את ערעורה של פרקליטות מחוז חיפה על החלטתו של השופט ברלינר והורה להחזיר את כל התיקים לשמיעה נוספת בבית־משפט השלום בעכו.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
ערד
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, החליטה לאשר, לאחר אישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 117/03/24 שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד חלק משטח ציבורי פתוח למגרש מיוחד לתחנת תדלוק (תחנה מסוג ב' לפי תמ"א 18 גומה 1986).
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 1450 מ/2 ערד.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3479 מיום 10.9.87 עמ' 3402, והשינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ערד וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דניאל, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הדרום

בפלילים

מאסר עולם לרוצח אשתו ב־26 כדורים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

איברהים נגיב ענבתאוי בן 47, משפרעם נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה למאסר עולם לאחר שהורשע ברצח אשתו, אם שמונת ילדיו, סובחייה, בצרור של 26 כדורים שירה בכל חלקי גופה.

הנאשם הובא לדין בפני נשיא בית־המשפט המחוזי בחיפה, אברהם פרידמן, והשופטים מלכיאל סלוצקי ונתן קלינגברגר.

בכתב־האישום טענה התובעת, עו"ד רינה רויטגרונד, כי הנאשם חשד שאשתו בוגדת בו עם השכן.

באחד מערבי יולי 1987 פקד הנאשם על אשתו לזמן לדירה את השכן. האשה ניסתה לזמן את השכן אך ללא הצלחה והוא ירה בה צרור של 26 כדורים מתת־מקלע „עוזי" שהחזיק בידו.

סניגורו של הנאשם, עו"ד נביל מטר, טען, כי יש לראות בהתנהגותה של האשה, שחשפה בפני בעלה את הקשר הרומנטי, משום קינטור. אולם השופטים דחו טענה זו והרשיעו את הנאשם ברצח בכוונה תחילה.

חשודים בהשלכת בקבוקי תבערה בוואדי ערה

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

שלושה צעירים מהכפרים ערה ועערה נעצרו בתום חקירה מאומצת של משטרת מרחב העמקים כחשודים בהשלכת שני בקבוקי תבערה על אוטובוס שהסיע 40 תלמידים ומלווים מקיבוץ עין־דור בכביש ואדי ערה.

המקרה אירע ב־20 בינואר בשעה 8 בערב. שני הבקבוקים פגעו בדופן האוטובוס ורק בדרך נס נמנע אסון כבד.

צוות חקירה מיוחד בראשותו של מפקח יעקב אביטן פתח בחקירה מאומצת וב־2 בפברואר נעצרו שני חשודים. החשוד השלישי נעצר כעבור כמה ימים. בית־המשפט הוציא צו איסור פרסום על מעצרם של החשודים והוא הותר רק אתמול.

המשטרה העבירה את תיקו של אחד החשודים, צעיר בן 18 מערערה, לפרקליטות מחוז חיפה לצורך הכנת כתב־אישום וביקשה את הארכת מעצרו עד תום ההליכים.

החקירה נמשכת וייתכנו מעצרים נוספים.

3 שנות מאסר לגונבי נשק ותחמושת מצה"ל

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

אילן ללוש בן 24 מגבעת אולגה ורוני גומעה בן 21, מיהוד נידונו אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה לשלוש שנות מאסר בפועל ולשנתיים מאסר על תנאי לאחר שהורשעו בגניבת מטעני נפץ ותחמושת מבסיס צבאי.

השניים פרצו בדצמבר 85 לבסיס צבאי וגנבו מאוהל התחמושת 20 מטעני חיקוי ירי המכילים פתיתי ט.נ.ט., שמונה רימוני עשן ונפצים חשמליים. חודש לאחר מכן הם חזרו שוב לבסיס וגנבו תת־מקלע „עוזי". אילן ללוש נחשף על־ידי סוכן משטרתי־סמוי שרכש מידיו רימון רסס ושני מטענים לחיקוי ירי במארס 87. השניים הורשעו על־פי הודאתם.

בגזר־הדין ציין השופט מיכה לינדנשטראוס, כי „הימצאות נשק בידי הציבור ללא היתר יש בו סכנה רבה לכלל, שמא יפול נשק זה בידי עבריינים או מחבלים, אשר יעשו שימוש בנשק זה ויפגעו חלילה באזרחים שלווים והתוצאות יהיו חלילה טראגיות".

לחברנו עזרא ריבליס והמשפחה
אתך באבלך על מות האח
יוסף
קיבוץ יד מרדכי

לאסתר מאירי והמשפחה
אתך על מות
אביך
קיבוץ יד־מרדכי

לחוה ומרדכי טובין
משתתפים בצערכם
במות האם
רבקה
[illegible]
קיבוץ רמות מנשה

בנק הפועלים מפחית את ריבית החובה

בנק הפועלים מפחית החל מהיום את ריבית החובה ללקוחותיו.

במסגרת הפחתת הריבית תוקטן תוספת הסיכון שחלה על יתרות חובה, בשיעור של 3 אחוזים לשנה, והיא תעמוד על שיעור מירבי של 1.75 אחוזים לחודש (21 אחוז לשנה), במקום 2 אחוזים לחודש (24 אחוז לשנה) עד כה.

תוספת הריבית החריגה תופחת גם היא בשיעור של 3 אחוזים לשנה, והיא תעמוד על 12 אחוז לשנה (אחוז אחד לחודש), במקום 15 אחוז לשנה (1.25 אחוזים לחודש) עד כה.

בנק דיסקונט מוריד את תוספת הריבית שמעל הפריים מ־2 אחוזים ל־1.75 אחוזים לחודש, ומוריד את הריבית החריגה מ־1.25 אחוזים לחודש ל־1 אחוז.

100 בני משפחה עקרו מביתם מחשש לנקמת דם

מאת שלי יהודוביץ, כתבת „על המשמר"

חמישה חודשים שוהים בני פלג אל־עביר מחוץ לישובם לגיה, מחשש לנקמת דם, לאחר שבנם בן ה־13 וחצי הרג ילד בן 14 ממשפחה אחרת.

המעשה אירע אשתקד, בעת ששני הילדים שבו מבית־הספר, התפתחה ביניהם תגרה על רקע כינויי גנאי שהחליפו בסבי בנות מן השבט. הנער המבוגר יותר השליך אבן לעבר האחר, ובתגובה שלף הצעיר יותר אולר ודקר את חברו למוות. הוא נעצר מיד ובאחרונה נידון בפני שופט נוער לעונש של שנתיים מאסר מגור בעכו.

מיום הרצח הודרוה משפחת אל עביר לעקור אל העיירה הבדואית רהט, מחשש לנקמת דם. יותר מ־100 איש, הוריו של הנער שרקר, אחים, דודים, חתנים וסבים — כולם נאלצו לעזוב את בתיהם ואת אדמותיהם.

תחילה סברו בלגיה כי העניין ייפתר בתשלום כופר של כמה מאות אלפי דינרים, משום שהמשפחות מעולם לא היו שרויות בסכסוך ומכיוון שמדובר בריב בין ילדים. אולם כעת נראה שהצדדים אינם מצליחים להגיע לפשרה.

מאז המקרה לא דרכה כף רגלו של בן משפחת אל עביר בלגיה, ובני המשפחה שרויים בלי אדמות ובלי פרנסה, נאלצים להיעזר בתרומות של חברים ושל קרובי משפחה ורחוקים.

נראה, כי מי שמרוויחים מן הפרשה הם השייחים: כל חודש מופיעים אצלם נציגי המשפחות ומשלמים להם שכר טירחה על כינון הפסקת אש.

בלגיה אומרים, כי אם לא יושג פתרון לסכסוך המתמשך, עלולה הפרשה להסתיים במעשי רצח נוספים.

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 14־6, רמת הגולן 14־8, צפת 11־6, חיפה 17־11, טבריה 21־12, נצרת 22־11, עפולה 18־10, השומרון 15־7, ת"א 18־12, נתב"ג 18־10, יריחו 22־11, עזה 18־12, באר־שבע 20־10, אילת 23־10. (עתי"ם)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 12.2.1988

	היחידה	בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים יציגים
		קניה	מכירה	קניה	מכירה	
סל המטבעות	1			1.7066	1.7278	1.7162
דולר אמריקני	1	1.54	1.61	1.5762	1.5958	1.5851
מרק גרמני	1	0.91	0.96	0.9307	0.9423	0.9352
לירה שטרלינג	1	2.72	2.84	2.7646	2.7991	2.7831
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2747	0.2782	0.2766
ין יפני	100	1.19	1.25	1.2160	1.2312	1.2217
גולדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8287	0.8390	0.8327
פרנק שוויצרי	1	1.11	1.16	1.1311	1.1452	1.1387
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2605	0.2637	0.2617
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2439	0.2469	0.2455
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2430	0.2461	0.2442
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3834	0.3882	0.3852
דולר קנדי	1	1.23	1.28	1.2482	1.2638	1.2551
דולר אוסטרלי	1	1.07	1.15	1.1121	1.1259	1.1191
רנד דרום אפריקני	1	0.46	0.78	0.7723	0.7820	0.7752
פרנק בלגי	10	.43	0.46	0.4450	0.4505	0.4468
שילינג אוסטרי	10	1.30	1.36	1.3238	1.3403	1.3312
לירה איטלקית	1,000	1.24	1.31	1.2616	1.2774	1.2676

חברת החשמל לישראל
אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13859	התקשרות שנתית לאספקת שרותי נקיון בבנין שירותים טכניים, מתחם והדרכה והמחסן ה־MID-BAY באגף התפעול תחת"ח „רוטנברג"
14028	התקשרות שנתית לאספקת שרותי נקיון בתחנת"כ חיפה
14153	מנעולי תליה "L" ומפתחות למנעולי תליה
14156	כבלי פיקוד מיני ע.ע.מ עם בידוד P.V.C
14157	תיל נחושת שזורה
14158	תילי נחושת רכה
14159	מתיל נחושת גמיש מבודד P.V.C
14161	מחבר למתיחות תילים מקו מ.ג.
14162	סימני כבל מבריל ומבמון
14163	כבל טלפון מלפפי
14164	מחבר עם שקע ופין ארוך
14166	מהדקי שן
14168	נעלי כבל

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 10.03.88

לקבלת מסמכי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00—13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת חוף חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור לעוסק מאגף המכס. — הצעה ללא אישורים כדין תוקף — לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הממשלה דחתה את ההצעה להמשיך בגביית מס הייסף

ערעורו של פרס — שלא נכח בהצבעה אבל ביקש לצרף קולו לתומכים בהמשך הגבייה — עשוי לשנות ההחלטה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה דחתה אתמול את הצעת שר־הכלכלה גד יעקובי להמשיך ולגבות את מס הייסף בשיעור של 10 אחוזים מבעלי הכנסה העולה על 8,000 ש"ח לחודש. אולם ערעורו של ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, עשוי לשנות את ההחלטה.

בהצבעה שנערכה בישיבת הממשלה היה תיקו בין מצדדי מס הייסף ומתנגדיו. עשרה שרים, כולל שר־העבודה והרווחה משה קצב, תמכו בהצעת של יעקובי ועשרה שרים, כולל השר יגאל הורביץ, התנגדו למס הייסף וצידדו בעמדת שר־האוצר, משה נסים, שאין להמשיך בגבייתו. נמנעו מהצבעה שר־השיכון דוד לוי והשר בלי תיק יצחק מודעי.

ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, לא נכח בהצבעה. פרס טען לאחר־מכן, כי הודיע לשר האוצר נסים שהוא תומך בהמשך גביית מס הייסף, ועל כן צריך היה להתחשב בקולו. הוא כתב מכתבים למזכירות הממשלה ולראש הממשלה יצחק שמיר, בהם ביקש שקולו ייכלל בין אלה התומכים במס הייסף. אם ראש הממשלה אכן יסכים לתביעה זו, יהיה רוב למצדדים במס וההצעה תועבר לכנסת.

במהלך הדיון טען השר יעקובי, כי ממשלה שמבטלת קיצבת ילד ראשון, דוחה חינוך חינם בגן ילדים ומקצצת בחינוך ובבריאות, צריך שיהיה לה תוקף מוסרי, ולכן הוא מציע להמשיך ולגבות את מס הייסף. נגד דעה זו יצאו השר נסים, סגן שר־האוצר עדי אמוראי ונציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ, אשר אמרו שהמשך גביית מס הייסף לא יביא לגידול בהכנסות ויפגע באמינות הממשלה, אשר הבטיחה שמס הייסף יבוטל בסוף 1987.

המנהל החדש של תיאטרון חיפה שואף ל„שקט יצירתי"

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

„אני לא אוהב סקנדלים, אני אוהב שקט. אני חושב שניתן להגיע להבנה ולפעול בכיוון זה יחד עם כוחות התרבות בחיפה ועם הקהל עצמו". דברים אלה אמר אתמול מנהלו האמנותי החדש של התיאטרון העירוני חיפה, ג'ילברטו טופאנו (59) במסיבת עיתונאים בחיפה, במהלכה שטח את „האני מאמין התרבותי שלו".

טופאנו נבחר לתפקידו ביום שישי על־ידי רוב חברי מועצת המנהלים של התיאטרון.

בתשובה לשאלה האם יהיה התיאטרון תחת הנהלתו האמנותית „שקט" יותר השיב ג'ילברטו טופאנו: „הקהילה היא מורכבת, צריך להבינה ולנסות לתת ביטוי לכל מרכיביה, ואולי אפשר בדרך זו להסביר ולא להרגיז".

טופאנו ציין, כי לדעתו יש מקום להעלאת נושאים בעייתיים במסגרת התיאטרון, כיוון שהדבר מחווה, קשר עם הקהילה והחברה, אך הקריטריון לדעתו הוא האיכות. „זכות קיומה של כל הצגה זה היותה הצגה טובה".

מנהלו האמנותי החדש של תיאטרון חיפה אמר עוד, כי לדעתו יש לפתוח את התיאטרון לתרבות הבינלאומית ובמקביל להעניק תשומת לב לכל מה שקורה בארץ. פתיחות התיאטרון לתרבות הבינלאומית יכולה להעשות על ידי הידוק הקשר עם „תיאטרון אירופה", מוסד שנוסד לפני כחמש שנים ומרכזו בפאריס.

טופאנו ציין, כי יפעל להבאת התיאטרונים הטובים באירופה לחיפה, ובכללם מחזאים ובמאים. „התיאטרון הישראלי אינו אוהב להעתיק דברים מהנעשה בתיאטרונים באנגליה ובארה"ב, שעה שקיים עולם שלם בתיאטרונים אחרים באירופה שאפילו מעניין יותר מהתיאטרונים המוצלחים במקומות אלה".

יו"ר מועצת המנהלים של תיאטרון חיפה, עו"ד יונה יהב, הביע את אמונו שעם כניסתו של ג'ילברטו טופאנו לתפקידו „פתחנו עידן חדש". יהב ציין, כי ועדת החיפושים שעסקה בחיפוש אחר מנהל אמנותי חדש לא נתקלה בלחצים פוליטיים כלשהם, וכי העובדה שקיימים דיונים סביב התיאטרון אין פרוש הדבר שהם מתורגמים ללחצים.

(ראה „תפס בותרת" ב„עמוד אחורי")

נבון דחה שידור הסידרה „אשכרה" העוסקת בחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי

„כדי שאפשר יהיה להקרינה באווירה ציבורית רגועה יותר"

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

סגן ראש הממשלה ושר־החינוך והתרבות, יצחק נבון, החליט אתמול לדחות את שידור הסידרה „אשכרה", העוסקת בחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי, שהופקה ע"י הטלוויזיה החינוכית.

השר הדגיש בהחלטתו, כי לא מדובר בביטול הקרנת הסידרה אלא בדחייה בלבד, זאת כדי שאפשר יהיה להקרינה לציבור התלמידים והמבוגרים באווירה ציבורית רגועה יותר.

בהודעה שפורסמה אמש לשכת השר נבון נאמר, כי המשרד נקט צעד זה בשל החשש כי שידור הסידרה עלול לגרור מחלוקת ציבורית ופוליטית סביב עצם הקרנתה בימים אלה.

דובר משרד־החינוך, ישראל כהן, אמר אמש, כי באווירה הציבורית הנוכחית אין ככל הנראה נכונות מספקת לקלוט סידרה זו. הוא הוסיף, כי המשרד ביקש למנוע התנגחות פוליטית אשר תביא, לדבריו, להחמצת מטרותיה של התוכנית. „כיום אין בארץ אווירה של סובלנות ושידור התוכנית לא יכול לבוא במקום סובלנות פוליטית שאינה קיימת. לא לקחנו על עצמנו את פתרון הבעיה הפלשתינית," אמר כהן.

הדובר ציין, כי עד שיווצרו התנאים המתאימים לשידור הסידרה היא תוצג במעגל סגור בפני מורים, מנהלים ותלמידים וייעשה בה שימוש חינוכי במסגרת פעולות המשרד להעמקת החינוך לדמוקרטיה ודו־קיום.

כתבנו מציין, כי הפקתה של הסידרה „אשכרה", שהחלה ביוזמתו של שר־החינוך, נמשכה כחמש שנים ובמסגרתה הופקו 12 תוכניות. עלות ההפקה נאמדת בכ־400 אלף דולר.

החלטתו זו של נבון התקבלה חרף תוצאות הסקר שערכה בימים האחרונים מחלקת המחקר של הטלוויזיה החינוכית לפיהן צידדו 50 מהנשאלים המבוגרים ו־75 אחוז מבני הנוער בהקרנתה של הסידרה.

החלטתו של שר־החינוך עוררה תרעומת רבה בקרב עובדי הטלוויזיה החינוכית שאמרו, כי זו החלטה חסרת תקדים וכי טרם נשמע שהשר הממונה הופך את עצמו למנהל התוכניות של הטלוויזיה. הם ציינו, כי נבון היה מעורב ישירות בתהליך ההפקה, צפה בפרקים השונים, העיר את הערותיו והוכנסו תיקונים לפי דרישתו. עוד ציינו, כי התוכניות הן כה תמימות עד כי קשה להבין את אשר החלטה לדחות את שידור הסידרה.

בתשובה לשאלה האם אין בהחלטה זו משום התחמקות מעימות עם המציאות אמר אמש דובר משרד־החינוך ישראל כהן, כי שידור התוכנית כעת לא היה משיג את מטרת הסידרה.

דוברת הטלוויזיה הלימודית רפנה וייס סירבה להגיב על ההחלטה באמרה, כי זו החלטתו של השר הממונה על הטלוויזיה החינוכית.

„אוהל הסירוב הישראלי"

(צילום: רחמים ישראלי)

גאולה כהן וחבריה בפתח האוהל

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

„גורמים מזרחיים ומתרוכב המשרד מזמינים להציץ ומבחוץ בשטוחים" — אמרה חה"כ גאולה כהן בפתח האוהל שהקימו נאמני התנועה מול משרד ראש הממשלה בירושלים.

באוהל התמקמו ארבעת חברי הכנסת של התחיה — יובל נאמן, גרשון שפט, הרב אליעזר ולדמן וגאולה כהן.

בתשובה לשאלה „מה יהיה הסוף" אמר גרשון שפט, כי המחאות לא צריכות להשפיע [illegible]